

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВНЗ УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЛЬВІВСЬКА ДУХОВНА СЕМІНАРІЯ СВЯТОГО ДУХА
ФІЛОСОФСЬКО-БОГОСЛОВСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра пасторального богослов'я

Магістерська робота

РОЛЬ РАДІОМОВЛЕННЯ В ПАСТОРАЛЬНІЙ ПРАЦІ
У ЛЬВІВСЬКІЙ АРХИЄПАРХІЇ УГКЦ

Студент 6-го курсу: Богдан Романов
Науковий керівник: Михайло Перун,
доктор наук соціальних комунікацій

Львів 2018

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

ст. – століття

ЗМІ – засоби масової інформації

УГКЦ – Українська Греко-Католицька Церква

ЛДС Святого Духа – Львівська Духовна Семінарія Святого Духа

ЧСВВ – Чин Святого Василя Великого

СДБ – Селезіяни Дона Боско

м. – місто

смт. – селище міського типу

р. – рік

рр. – роки

пл. – площа

св. – святий

хв. – хвилина

США – Сполучені Штати Америки

СРСР – Союз Радянських Соціалістичних Республік

РСР – Радянська Соціалістична Республіка

КДБ – Комітет Державної Безпеки

о. – отець

о. д-р – отець-доктор

д-р – доктор

ієрм. – ієромонах

вул. – вулиця

ЛБА – Львівська Богословська Академія

АРІ – Агенція релігійної інформації

УПЦ КП – Українська Православна Церква Київського Патріархату

кв. км – квадратний кілометр

ЗМІСТ

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ	2
ЗМІСТ	3
ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1 ЗАСТОСУВАННЯ РАДІОМОВЛЕННЯ ЯК ЗАСОБУ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ПАСТОРАЛЬНІЙ ПРАЦІ У КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ .	10
1. Реакція Католицької Церкви на розвиток засобів масової інформації	11
2. Історія розвитку радіо як засобу масової інформації.....	14
3. Переваги використання технологій радіомовлення у пасторальній праці ..	21
3.1. Доступність та поширення радіоприймачів.....	22
3.2. Прихильність широких вікових та соціальних категорій населення	23
3.3. Прямі включення із місця події і трансляція богослужінь	24
3.4. Широкий спектр технологій поширення радіопрограм та контенту	25
3.5. Створення власних зорових образів	25
3.6. Застосування локальних особливостей мови та культури	25
3.7. Переваги використання технології Інтернет-радіомовлення	26
3.8. Радіо – як засіб подолання самотності	27
РОЗДІЛ 2 РАДІО ВОСКРЕСІННЯ - ЯК МЕДІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ПАСТОРАЛЬНОЇ ПРАЦІ У ЛЬВІВСЬКІЙ АРХИЄПАРХІЇ УГКЦ	28
1. Історичний огляд Радіо «Воскресіння»	28
2. Характеристика інформаційної політики та засобів поширення програм Радіо «Воскресіння»	39
3. Радіо «Воскресіння» та друковані засоби масової інформації.....	44
3.1. Агенція Релігійної Інформації	44
3.2. Часопис «Мета»	46
РОЗДІЛ 3 РЕЛІГІЙНІ РАДІОПРОГРАМИ У ЛЬВІВСЬКІЙ АРХИЄПАРХІЇ УГКЦ В 2015 – 2018 РОКАХ ТА ЇХ ІСТОРІЯ	48
1. «Воскресіння. Живе радіо». Діяльність мультимедійної студії в Патріаршому домі у місті Львові	48
1.1. Огляд та характеристика програмного наповнення «Воскресіння. Живе радіо».....	51
1.2. Діяльність мультимедійної студії «Живе ТБ» та «Воскресіння. Живе радіо» в Патріаршому домі у Львові.....	57

2. Праця семінаристів Львівської Духовної Семінарії Святого Духа на радіо.	60
2.1. Релігійна програма «Духовна Мандрівка» на радіо «Львівська Хвиля»	61
2.2. Семінарійний радіожурнал «Галузка добра».....	65
3. Перспективи розвитку та виклики використання технологій радіомовлення в пасторальній праці у Львівській Архиепархії УГКЦ.....	68
3.1. Секуляризація українського суспільства.....	68
3.2. Співпраця з іншими радіостанціями.....	69
3.3. Створення власних каналів поширення інформації.....	71
3.4. Підготовка спеціалістів у галузі радіомовлення.....	72
3.5. Обмеженість джерел фінансування.....	74
ВИСНОВКИ	76
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ	80

ВСТУП

Із перших рядків Євангелія від Йоана ми дізнаємося про Божественне Слово (Йо. 1, 1-4). Цим словом усе створено і нічого не повстало без Нього. В останніх часах Слово воплотилося в тілі та використовувало людську мову для об'явлення спасительних істин. Своїм життєдайним словом Ісус Христос кликав апостолів, виганяв бісів, зціляв хворих і навіть воскрешав померлих. Його слово було записане святими учнями та збережене у тексті до сьогодні. У житті та діяльності Церкви слово завжди посідало особливо значиме місце. Слово мало практичне застосування у проповіді, духовних науках і християнському благочесті.

Для радіо як для засобу масової інформації людська мова є головним інструментом. Ця властивість стала запорукою успіху радіомовлення і зберігає його неповторність, ефективність та популярність вже понад століття.

XXI ст. характеризується особливо стрімким та невинним прогресом науки і розвитку технологій, що мають практичне застосування у всіх сферах людського життя. Цей процес не оминув також і ЗМІ. Хоча радіомовлення здобуло широку популярність ще на початку XX століття, проте і в XXI ст. цей ЗМІ є актуальним та сучасним. Радіо продовжує розвиватися, трансформуватися і поширюватися.

Для Української Греко-Католицької Церкви радіомовлення стало чи не першим електронним ЗМІ, пристосованим для проголошення Божого Слова та пасторальної опіки вірних. Славною сторінкою в галузі церковних ЗМІ у пост-радянському періоді історії УГКЦ вважають діяльність колективу Радіо «Воскресіння». Цей медійний проект став справжнім брендом, символом і феноменом релігійно-інформаційного простору України.

Зважаючи на сучасні тенденції в галузі ЗМІ, а також низку інших обставин, компетентними особами було прийнято рішення про реорганізацію Радіо «Воскресіння».

У 2015 році стартував новий проект під назвою «Воскресіння. Живе радіо», що покликаний у новий та сучасний спосіб здійснювати пасторальну опіку вірних нашої Церкви.

Майже з початку відновлення діяльності Львівської Духовної Семінарії Святого Духа її семінаристи активно долучалися до створення радіопередач в ефірі Радіо «Воскресіння», «Воскресіння. Живе радіо» та радіо «Львівська Хвиля». За їх плечами чималий пласт радіоефіру та радіопрограм, що несли Боже слово до чисельної аудиторії радіослухачів у Львівській Архиепархії та за її межами.

Львівська Архиепархія УГКЦ є важливим осередком духовного та релігійного життя. Саме тому в приміщенні Патріаршого дому у м. Львові було обладнано сучасну студію для здійснення записів і проведення прямих трансляцій духовно-просвітницьких програм на медійних ресурсах «Живе ТБ» та «Воскресіння. Живе радіо».

Актуальність даного дослідження полягає у важливій ролі ЗМІ в житті сучасних людей, зокрема християн, та можливості використання Церквою новітніх інструментів для проголошення Божого Слова, Христової Науки і застосування медій з метою пасторальної опіки вірних.

Метою праці є комплексний аналіз ролі ЗМІ: Радіо «Воскресіння», «Воскресіння. Живе радіо» та праці семінаристів ЛДС Святого Духа на радіо як інструментів пасторальної опіки вірних у Львівській Архиепархії УГКЦ, а також окреслення перспектив, моделей та форм подальшого розвитку релігійного радіомовлення у сьогоденні та майбутньому.

Завдання:

1. Дослідити і проаналізувати розвиток технологій радіомовлення, як ЗМІ.
2. Дослідити і проаналізувати розвиток радіомовлення як ЗМІ що активно використовується Католицькою Церквою з метою місійної діяльності та пасторальної опіки вірних.

3. Дослідити і проаналізувати мету створення ЗМІ Радіо «Воскресіння», його історію, роль засновників, керівників і вклад команди журналістів. Дослідити вплив релігійних радіопередач на духовне життя вірних УГКЦ, у Львівській Архиепархії в період панування радянського режиму та в часі Незалежності України.
4. Проаналізувати причини реорганізації та ліквідації Радіо «Воскресіння» та створення оновленого проекту «Воскресіння. Живе радіо»
5. Проаналізувати та описати діяльність релігійних радіопрограм УГКЦ що діють на території Львівської Архиепархії, а зокрема з працю семінаристів Львівської Духовної Семінарії Святого Духа в радіопрограмах «Духовна мандрівка» та «Галузка добра», а також медійних продуктів телерадіо студії «Воскресіння. Живе радіо» в Патріаршому домі у м. Львові.

Об'єкт: медійна праця у галузі радіомовлення команд Радіо «Воскресіння», «Воскресіння. Живе радіо» та семінаристів ЛДС Святого Духа.

Предметом дослідження є проекти та програми релігійного радіомовлення Радіо «Воскресіння», «Воскресіння. Живе радіо» та семінаристів ЛДС Святого Духа у Львівській Архиепархії УГКЦ.

Хронологічні рамки дослідження охоплюють:

- кінець XIX – початок XX століття в питанні розвитку та формування технологій радіо як ЗМІ;
- XX століття – як період активного застосування технологій радіомовлення Католицькою Церквою з метою місійної праці та пасторальної опіки вірних;
- 1989 – 2014 рр. – як період діяльності команди Радіо «Воскресіння»;
- 1992 – 2018 рр. як період праці семінаристів ЛДС Святого Духа в програмі «Духовна мандрівка» на радіо «Львівська хвиля»;

- 2017 – 2018 рр. як період діяльності «Воскресіння. Живе радіо» та зокрема телерадіо студії в Патріаршому домі у м. Львові.

Метод: наукова праця буде написана методами дедукції, інтерв'ювання, компаративно історичним і комплексним методом.

Використана література: при написанні праці використані та опрацьовані численні інтерв'ю, документи Католицької Церкви; монографія Мирослава Павлюка «Радіо Воскресіння»; зразки радіопрограм; архівні відеоматеріали; документи та фотографії.

Структура роботи. Структура побудована за хронологічним принципом та складається зі вступу, трьох розділів, висновку, списку скорочень, списку джерел та додатків.

У першому розділі під назвою *«Застосування радіомовлення як засобу масової інформації в пасторальній праці у Католицькій Церкві»* розглянуто формування технологій радіомовлення як ЗМІ, що активно використовується в Католицькій Церкві.

У другому розділі під назвою *«Радіо “Воскресіння” - як медійний інструмент пасторальної праці у Львівській Архиспархії Української Греко-Католицької Церкви»* представлена історія та значення цього проекту від початку формування першої редакції в м. Брюссель (Бельгія) до оголошення ліквідації львівської редакції Радіо «Воскресіння» в кінці 2014 року.

У третьому розділі *«Релігійні радіопроекти у Львівській Архиспархії Української Греко-Католицької церкви у 2015 – 2018 роках та їх історія»* розглянуто і проаналізовано діяльність команди та концепцію оновленого проекту «Воскресіння. Живе радіо», зокрема медійний продукт створений журналістами львівської студії, що розташована в Патріаршому домі у м. Львові. Окрім цього, представлено працю семінаристів ЛДС Святого Духа в програмі «Духовна мандрівка» на радіо «Львівська хвиля» та спільний проект «Воскресіння. Живе радіо» та ЛДС Святого Духа радіопроект «Галузка добра». Також у роботі досліджено детальну історію цих радіопередач. У розділі представлено думку експертів щодо актуального стану та перспектив

застосування технологій радіомовлення як інструменту пасторальної опіки вірних у Львівській Архиепархії УГКЦ.

РОЗДІЛ 1

ЗАСТОСУВАННЯ РАДІОМОВЛЕННЯ ЯК ЗАСОБУ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ПАСТОРАЛЬНІЙ ПРАЦІ У КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ

Протягом тисячоліть людська мова, зображення малюнків та письмо були основними інструментами збереження та поширення інформації. Із давніх писемних джерел ми дізнаємось про сотворення світу, гріхопадіння прародичів та Союз Бога із Авраамом. Це початок Історії Спасіння, яку об'явив Святий Дух «що говорив через пророків»¹, і яку записали та зберегли як найбільшу цінність давні мужі Ізраїля.

Понад дві тисячі років тому Боже Слово – Ісус Христос воплотився від Святого Духа і Пречистої Діви Марії, щоб спасти світ. Божий Логос жив та навчав серед людей, звіщав волю Отця та об'явив себе Дорогою, Істиною, Життям (Йо 14, 5). Після Вознесіння Господа Ісуса Христа його вірні учні подалися нести Добру Новину серед численних народів у далеких та небезпечних мандрівках. Саме писемні джерела зберегли до наших днів таємниці минулого, життя і науку Ісуса Христа, повчання апостолів, богословську спадщину Святих Отців, та привідкрили нам різноманітні події в історії церкви.

У кінці ХІХ ст. стрімкий розвиток науки і техніки подарував людству перші зразки фотоапаратів, радіоприймачів, можливість запису звукової інформації та навіть відеоматеріалів. Починається активний розвиток ЗМІ.

---

¹ *Катехизм християнської віри для молоді і старших*, Львів: Монастир Свято-Іванівська Лавра, Видавничий відділ «Свічадо», 2006, 199.

1. РЕАКЦІЯ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ НА РОЗВИТОК ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Стрімкий науково-технічний прогрес, дослідження та нові відкриття у галузі фізики, астрономії, біології, генетики, а також утворення нових соціально-політичних моделей, особливо у період ХХ - початку ХХІ ст., ставлять перед церквою нові, досі незнані виклики, що вимагають своєчасної, коректної реакції та морально-етичної оцінки.

Проте розвиток галузі інформаційних технологій, без сумніву, дарує і нові можливості ефективної місійної, євангелізаційної та пасторальної діяльності. Освоєння і застосування Церквою цих технологій має на меті зробити поширення Христового Євангелія більш простим, ефективним і зрозумілим для сучасної людини. Численні документи Католицької Церкви реагують на розвиток інформаційних технологій, закликають до опанування цих інструментів з метою їх інтеграції в місійну і пасторальну працю.

Сьогодні Католицька Церква та представники різноманітних релігій, конфесій, деномінацій, сект і релігійних організацій активно послуговуються широким спектром сучасних ЗМІ.

Оглянувши історію церковних документів, присвячених засобам соціальної комунікації бачимо, що перша реакція церкви була спровокована загрозами антицерковних писань та вилилась в енцикліку Папи Климента XIII «*Christianae Reipublicae*» («Християнська Республіка»), що вийшла у світ 25 листопада 1766 р.². Катехизм Католицької Церкви, у шостій церковній заповіді навчає: «Злих книжок та писем не читати»³. Це застереження має на меті оберегти вірних від інформації, що спотворює правди віри і здатна посіяти сумніви в серцях християн або ж суперечать християнській вірі та моралі.

29 червня 1936 р. Папа Пій XI в енцикліці «*Vigilanti Cura*» звертає увагу на новітнє явище кінематографу. Папа застерігає вірних перед великою шкодою

² Див. М. ПЕРУН, *Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа*, Львів: Український Католицький Університет, 2004, 26.

³ *Катехизм християнської віри для молоді і старших*, Львів: Монастир Свято-Іванівська Лавра, Видавничий відділ «Свічадо», 2006, 204.

від перегляду аморальних кінофільмів⁴. Досягнення та прогрес у сфері масової комунікації несе в собі не лише нові можливості, але й чимало небезпек. Помітно, що Церква реагує не на сам розвиток медійних технологій, що по своїй суті є нейтральними, а застерігає від використання цих засобів супроти вчення віри і норм моралі. Ці небезпеки у корені не є наслідком постійного прогресу людства, що є абсолютно природнім явищем, а виникають через спотворення людської природи гріхом та використання ЗМІ задля власної корисливої вигоди. Господь Бог, створивши людину та поставивши її вінцем творіння доручив порати землю (Бут. 2, 15), даючи роль співтворця. Можливо, коли б людина не допустилася гріха і залишилась в гармонії з Богом, з іншою людиною та з природою, то з плином часу здійснила б великий поступ у галузі науки та техніки. Проте ці винаходи були б спрямовані на добро людини та природи і не становили б жодної загрози для оточуючих.

До середини ХХ століття ЗМІ розвиваються ще активніше, продовжуючи нести в собі нові можливості та виклики. 8 вересня 1957 р. Папа Пії XII видає енцикліку «*Miranda Prorsus*» як реакцію на розвиток телебачення і радіо. Що цікаво: цей документ розглядає не лише актуальний стан речей, але також у суті є спрямованим на розгляд тенденцій розвитку ЗМІ та медіа у майбутньому. Тут також розглядається питання застосування сучасних технологій у душпастирській праці⁵. Із контексту енцикліки можна помітити, що кіно, телебачення та зокрема радіо розглядаються як вже сформовані ЗМІ, з великим впливом на широкі маси людей і зокрема християн у цілому світі.

У середині ХХ століття як реакцію на подальші тенденції розвитку в галузі мас-медіа було опрацьовано Декрет Другого Ватиканського Собору про засоби соціальної комунікації «*Inter Mirifica*». Цей документ став доволі неоднозначним та навіть встановив своєрідний антирекорд, одержавши на

---

⁴ Див. М. ПЕРУН, *Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа*, Львів: Український Католицький Університет, 2004, 26.

⁵ Див. М. ПЕРУН, *Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа*, 40.

Другому Ватиканському Соборі 503 голоси «проти». Після тривалих дискусій і доопрацювання 4 грудня 1963 року документ все ж таки було прийнято⁶.

23 травня 1971 року вийшла у світ Душпастирська інструкція на виконання Декрету Другого Ватиканського Собору про засоби соціальної комунікації «*Communio et Progressio*». Ця інструкція є плодом активної міжнародної співпраці та дискусій на основі документу «*Inter Mirifica*». У робочу групу увійшли фахівці католицьких організацій у справах преси, телебачення та радіо⁷. Варто зазначити, що особливість «*Communio et Progressio*» полягає в тому, що даний документ «виявляє найпозитивніший, найфаховіший і найконкретніший підхід до засобів комунікації та їхнього значення в очах Церкви»⁸.

Наступним документом, що вповні осмислив новітні тенденції у галузі ЗМІ і наголосив на «суспільній цінності всіх форм спілкування»⁹ була Душпастирська інструкція про соціальну комунікацію опрацьована до 20-ої річниці «*Communio et Progressio*» під назвою «*Aetatis Novae*», що вийшла у світ 22 лютого 1992 року.

Без сумніву, розвиток галузі ЗМІ відіграв важливу роль в історії всього людства та християнства зокрема. З плином часу та постійним вдосконаленням і поширенням засобів комунікації їх вплив ставатиме все більшим та очевиднішим, несучи нові можливості, переваги, виклики та небезпеки. Варто зазначити, що комунікація на різноманітних рівнях є основою та суттю християнства¹⁰. На загал Католицька Церква дуже позитивно оцінює новітні технології у галузі ЗМІ. Проте також і суворо засуджує всі їх «гіркі плоди», породжені людською гордістю, злобою, брехнею, похиттю та жадобою наживи.

⁶ Див. М. ПЕРУН, *Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа*, Львів: Український Католицький Університет, 2004, 75.

⁷ Див. М. ПЕРУН, *Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа*, 88.

⁸ М. ПЕРУН, *Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа*, 89.

⁹ М. ПЕРУН, *Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа*, 139.

¹⁰ Див. С. БАБИНСЬКА та ін., «Від авторів: чому ми вирішили взятися за написання цієї книжки?» // *Церква і медіа. 7 кроків до порозуміння*, Одеса: Ездра, 2012, 3.

У підсумку варто зазначити, що кожен християнин має повне право послуговуватись всіма доступними ЗМІ, проте також несе велику відповідальність за контент, що споживає, а тим більше створює чи розповсюджує.

2. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ РАДІО ЯК ЗАСОБУ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Попередниками звичного для нас радіомовлення стали винаходи «дротових» комунікацій телефону і телеграфу¹¹. Активний розвиток технологій радіозв'язку та створення перших зразків радіопередавачів сягає кінця ХІХ століття. Сам термін «радіо» походить від латинського слова «radius», тобто «промінь». Серед піонерів-винахідників радіозв'язку бачимо дослідників Ніколу Теслу, Генріха Герца, Олівера Лоджа та інших вчених, що майже паралельно вели дослідження в галузі радіоелектроніки¹². Проте саме Генріху Герцу у 1888 р. вдалось експериментально створити аналог сучасних радіоантен та виявити непомітні для людського ока радіохвилі. Серед науковців-радіофізиків, прилад отримав назву «вібратор Герца»¹³.

Цікаво, що «найзапекліша боротьба» за пальму першості у винаході радіотелеграфу розгорнулась між італійським вченим Гульєльмо Марчезе Марконі¹⁴ та російським дослідником і винахідником Олександром Степановичом Поповим¹⁵.

7 травня 1895 р. на засіданні відділу Російського фізико-хімічного товариства у Санкт-Петербурзі Попов продемонстрував прилад, здатний виявляти «хвилі Герца», тобто перший аналог радіоприймача¹⁶. У 1987 р.

¹¹ Див. Г. ШЕВЕЛЕВ, *Ключи к эфиру: В 2 кн. Кн. 1. Радиожурналист и политика*, Москва: Аспект Пресс, 2007, 11.

¹² Див. А. КРЕЧЕТНИКОВ, «Кто на самом деле изобрел радио?» // *BBC News Русская Служба*, 24 березня 2016, <https://www.bbc.com/russian/international/2016/03/160324_radio_popov_marconi> (дата звернення: 10.02.2018).

¹³ Див. Г. ШЕВЕЛЕВ, *Ключи к эфиру: В 2 кн. Кн. 1. Радиожурналист и политика*, 11.

¹⁴ Див. З. ВАЙШЕНБЕРГ – Г. КЛЯЙНШТОБЕР – Б. ПЬОРКСЕН, *Довідник. Журналістика та медіа*, Київ: Центр вільної преси, Академія вільної преси, 2011, 389.

¹⁵ Пор. А. КРЕЧЕТНИКОВ, «Кто на самом деле изобрел радио?».

¹⁶ Див. Г. ШЕВЕЛЕВ, *Ключи к эфиру: В 2 кн. Кн. 1. Радиожурналист и политика*, 12.

вчений сконструював перший зразок «безпроводного телеграфу»¹⁷. За допомогою свого винаходу Олександр Попов зумів передати радіограму «Генріх Герц», зашифровану азбукою Морзе, між двома суднами, що знаходились на відстані кількох сот метрів.

У 1897 р. Гульєльмо Марконі запатентував свій зразок радіотелеграфу, за що 1909 р. був удостоєний Нобелівської премії. На відміну від італійця Марконі Попов не зареєстрував свій винахід у патентному бюро, тому і втратив першість як винахідника практичного радіозв'язку¹⁸.

Чи не першим практичним застосуванням технологій бездротової передачі даних було використання радіозв'язку у військовій справі. Значний інтерес до розвитку радіотехнічної промисловості у той час проявили представники військово-морських сил Росії та Великої Британії¹⁹.

У 1899 р. під час війни у Південній Африці радіотелеграфний зв'язок було вперше застосовано у бойових операціях як сухопутних, так і військово-морських підрозділів²⁰. Також у 1899 р. було здійснено ще одне важливе відкриття, що наблизило радіозв'язок до практичного застосування у галузі ЗМІ. Американському досліднику Грінфілу Пікарду за допомогою радіохвиль вдалось уперше в історії передати на відстань людський голос²¹.

Як ЗМІ в ідеологічній пропаганді, радіомовлення активно використовували у Радянському Союзі та нацистській Німеччині²². У 1915 р. в Німеччині за допомогою радіотелеграфу навіть організували випуски новин, що транслювались на території інших держав²³. Підкреслюючи високу інформаційну ефективність радіомовлення, Володимир Ленін називав його

¹⁷ Див. Г. ШЕВЕЛЕВ, *Ключи к эфиру: В 2 кн. Кн. 1. Радиожурналист и политика*, Москва: Аспект Пресс, 2007, 12.

¹⁸ Див. Г. ШЕВЕЛЕВ, *Ключи к эфиру: В 2 кн. Кн. 1. Радиожурналист и политика*, 12.

¹⁹ Див. Г. ШЕВЕЛЕВ, *Ключи к эфиру: В 2 кн. Кн. 1. Радиожурналист и политика*, 13.

²⁰ Див. Г. ШЕВЕЛЕВ, *Ключи к эфиру: В 2 кн. Кн. 1. Радиожурналист и политика*, 13.

²¹ Див. Г. ШЕВЕЛЕВ, *Ключи к эфиру: В 2 кн. Кн. 1. Радиожурналист и политика*, 13.

²² Див. З. ВАЙШЕНБЕРГ – Г. КЛЯЙНШТОБЕР – Б. ПЬОРКСЕН, *Довідник. Журналістика та медіа*, Київ: Центр вільної преси, Академія вільної преси, 2011, 389.

²³ Див. Г. ШЕВЕЛЕВ, *Ключи к эфиру: В 2 кн. Кн. 1. Радиожурналист и политика*, 13.

«газетою без паперу» і «без відстані» та мітингом з «мільйонною аудиторією»²⁴.

У 1920 р. в Пітсбурзі (США) було організовано першу радіостанцію «KDKA»²⁵. До слова, на той час значна частина населення була неписьемною. Тому радіомовлення стало важливою альтернативою друкованим ЗМІ²⁶.

До кінця 20-х років ХХ століття системи радіомовлення були організовані у США, Великій Британії, Франції, Росії та в інших понад сімдесят країн. На той час уже було виготовлено кількадесят мільйонів радіоприймачів²⁷. Варто зазначити, що тогочасні радіопередачі, зазвичай, поширювалось за допомогою дротових мереж та голосників, встановлених на центральних площах населених пунктів. Також розвитку галузі значною мірою сприяла активна праця радіолюбителів, що самостійно конструювали побутові радіоприймачі²⁸.

З початку 20-х рр. ХХ ст. виникають перші радіостанції, що працювали за моделлю комерційного радіо, отримуючи доходи від розміщення реклами²⁹. Серед них варто виокремити популярні американські інформаційні агенства NBC (National Broadcasting Corporation) та CBS (Columbia Broadcasting System) і британську інформаційну агенцію BBC (British Broadcastaing Corporation).

Варто зазначити, що історія радіомовлення у м. Львові також сягає 20-х рр. ХХ ст.. Щоправда, мова йде про трансляції програм польського радіо. Із статті заступника директора Державного архіву Львівської області Володимира Ключака «Львівське обласне радіо у міжвоєнний період (20-ті – 30-ті роки ХХ ст.)» дізнаємось цікавий факт, що всі особи, які володіли радіопередавачами та радіоприймачами, заносились до спеціального списку з обов'язковою реєстрацією особистих даних³⁰.

²⁴ Е. ПРОХОРОВ и др., *Введение в теорию журналистики*, Москва: Высшая школа, 1980, 232.

²⁵ Див. Г. ШЕВЕЛЕВ, *Ключи к эфиру: В 2 кн. Кн. 1. Радиожурналист и политика*, Москва: Аспект Пресс, 2007, 14.

²⁶ Див. Г. ШЕВЕЛЕВ, *Ключи к эфиру: В 2 кн. Кн. 1. Радиожурналист и политика*, 14.

²⁷ Див. Г. ШЕВЕЛЕВ, *Ключи к эфиру: В 2 кн. Кн. 1. Радиожурналист и политика*, 14.

²⁸ Див. Г. ШЕВЕЛЕВ, *Ключи к эфиру: В 2 кн. Кн. 1. Радиожурналист и политика*, 15.

²⁹ Див. О. ГОЯН, *Основы радио журналистики и радиоменеджменту*, Київ: Веселка, 2004, 19.

³⁰ Див. В. КОВАЛЮК, «Львівське обласне радіо у міжвоєнний період (20-ті – 30-ті роки ХХ ст.)» // сайт: *Державний Архів Львівської області*, <<http://www.archivelviv.gov.ua/materials/publications/articles/lvivske-oblasne-radio-u-mizhvojenii-period-20-ti-30-ti-roki-khkh-st/>> (дата звернення: 12.02.2018).

Виявляється, що у той час користування радіоапаратами становило, висловлюючись сучасною мовою, предмет дозвільної системи держави. Так, у серпні 1927 року до Львівського воєводи з дирекції пошти і телеграфу надійшов великий циркуляр, у якому з посиланнями на нормативно-правові акти держави, йшлося про те, що приватне користування радіоприймачами дозволялось лише за певних умов оплати, реєстрації та безпеки³¹.

У кінці 20-х рр. ХХ ст. розпочинається праця над створенням «Радіо Ватикану». Цей задум мав на меті застосувати всі наявні переваги нової технології для проповіді Христової віри і Євангелія. Реалізацію цього проекту було доручено італійському вченому Гульєльмо Марконі.

У 1931 р. відбулось урочисте відкриття «Радіо Ватикану»³². Безпосередньо перед цим італійський вчений з натхненням промовив: «Я маю найбільшу честь оголосити, що через кілька секунд Верховний Понтифік Папа Пій XI відкриє Радіостанцію Ватикану. Електричні радіохвилі передадуть усьому світу свої слова миру та благословення». У цей день папа Пій XI виголосив радіоповідомлення «*Qui arcano Dei*»³³. Відбулась ця подія 12 лютого 1931 р. о 16:49 за місцевим часом³⁴.

Концепція діяльності «Радіо Ватикану» завжди була спрямована на розповсюдження вчення Римського Архиєрея та інформування вірних про події, що відбуваються в Католицькій Церкві у цілому світі. За допомогою цього інформаційного ресурсу Церква також здобула чудову нагоду висвітлювати морально-етичну оцінку на процеси та явища, що виникали колись і виникають у наш час, а також у швидкий та доступний спосіб доносити цю інформацію до вірних³⁵.

З довідки, опублікованої на офіційному Веб-сайті «Радіо Ватикану» зрозуміло, що важливим інституційним завданням команди журналістів також є

³¹ В. КОВАЛЮК, «Львівське обласне радіо у міжвоєнний період (20-ті – 30-ті роки ХХ ст.)» // сайт: *Державний Архів Львівської області*, <<http://www.archivelviv.gov.ua/materials/publications/articles/lvivske-oblasne-radio-u-mizhvojennoi-period-20-ti-30-ti-roki-khkh-st/>> (дата звернення: 12.02.2018).

³² Див. «Хто ми» // сайт: *Радіо Ватикану*, <<http://uk.radiovaticana.va/хто-ми>> (дата звернення: 14.02.2018).

³³ Див. «Хто ми».

³⁴ Див. «Хто ми».

³⁵ Див. «Хто ми».

висвітлення всіх офіційних подій та заходів за участю Римських Архієреїв у Ватикані³⁶.

Серед медійних каналів поширення Божого Слова для вірних УГКЦ у ХХ ст., особливо близькою та важливою була праця української редакції «Радіо Ватикану». Перші тридцятихвилинні радіопередачі, створені українською командою, вийшли в ефір 12 грудня 1939 р³⁷. Митрополит Андрей Шептицький вбачав у відкритті української редакції Радіо «Ватикану» додаткові можливості у збереженні живого контакту з Апостольським престолом у складний історичний період, що випав на долю УГКЦ³⁸. Саме на прохання митрополита Шептицького папа Пій XI ініціював заснування української редакції, яка до слова, стала п'ятою іноземною редакцією «Радіо Ватикану»³⁹. Від моменту свого заснування редакція розпочала активний розвиток, отож з плином часу випуски радіопередач стали щоденними, а в недільних та святкових ефірах транслювали Божественну Літургію⁴⁰. У 60-х рр. ХХ ст. зусиллями команди української редакції один раз у місяць відбувалась трансляція Святої Літургії, а також щоденних радіопередач тривалістю 15 хвилин⁴¹.

Про важливу роль цих радіопередач для місцевого населення та велику небезпеку для безбожного комуністичного режиму свідчить той факт, що радянські спецслужби намагалися всіма силами перешкоджати трансляціям сигналу «ворожих» мовників та територію СРСР.

19 квітня 1949 р. радянським урядом було прийнято рішення, про «глушіння» іноземних мовників, що мало на меті першочергово зашкодити трансляціям програм «Радіо Ватикану», «Голосу Америки», Радіо «Свобода» та

³⁶ Див. «Хто ми» // сайт: *Радіо Ватикану*, <<http://uk.radiovaticana.va/хто-ми>> (дата звернення: 14.02.2018).

³⁷ Див. І. ЦИПЕРДЮК, «Тематично-змістові особливості програм української редакції радіо “Ватикан”» // О. Богуславський (гол. ред.) та ін., *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації, № 4 (24)*, Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2015, 105.

³⁸ Див. І. ЦИПЕРДЮК, «Тематично-змістові особливості програм української редакції радіо “Ватикан”», 105.

³⁹ Див. І. ЦИПЕРДЮК, «Тематично-змістові особливості програм української редакції радіо “Ватикан”», 105.

⁴⁰ Див. І. ЦИПЕРДЮК, «Тематично-змістові особливості програм української редакції радіо “Ватикан”», 105.

⁴¹ Див. І. ЦИПЕРДЮК, «Тематично-змістові особливості програм української редакції радіо “Ватикан”», 106.

інших закордонних радіостанцій як альтернативним джерелам інформації⁴². Станом на 1984 р., в УРСР функціонували понад 300 спеціальних систем для глушіння «ворожих» радіочастот⁴³.

Серед відомих постатей ієрархії УГКЦ з командою «Радіо Ватикану» тісно співпрацювали тоді - отець Софрон Мудрий, ЧСВВ та Патріарх Йосиф Сліпий. Софрон Мудрий, багатолітній заступник керівника української редакції «Радіо Ватикану», пригадує, що до редакції часто надходили листи від «обурених» радянських громадян, що начебто вимагали припинення трансляцій релігійних передач на територію СРСР. Ці звернення були плодом активної праці радянських спецслужб⁴⁴. Також команда української редакції «Радіо Ватикану», значною мірою долучилася до висвітлення підсумків та рішень Другого Ватиканського Собору, на якому підпільну УГКЦ представляв багатолітній ісповідник віри та глава Церкви-мучениці Патріарх Йосиф Сліпий.

В одній із своїх наукових праць кандидат історичних наук, старший викладач кафедри церковної історії УКУ о. Тарас Бублик описує цікаві архівні документи, що яскраво засвідчують різку негативну реакцію радянських державницьких структур на співпрацю Патріарха Йосифа Сліпого та «Радіо Ватикану»:

У звіті для союзної і республіканської Рад у справах релігій про діяльність «уніатів» від 9 грудня 1969 р. М. Винниченко зауважив, що більшість греко-католиків регулярно слухає радіопередачі української служби «Радіо Ватикан», в окремих селах роблячи це навіть організованими групами. Чимало ефірного часу у цих передачах присвячується діяльності кардинала Йосифа Сліпого: пропагуються плани про створення Українського Католицького Університету та відкриття собору Св. Софії в Римі⁴⁵.

⁴² Див. С. ЦАЛИК, «1986: как в СССР решили не глушить BBC», BBC News Україна, 25 вересня 2016, <https://www.bbc.com/ukrainian/ukraine_in_russian/2016/09/160925_ru_s_history_blog_tsalyk_bbc> (дата звернення: 18.02.2018).

⁴³ Див. С. ЦАЛИК, «1986: как в СССР решили не глушить BBC».

⁴⁴ Див. І. ЦИПЕРДЮК, «Тематично-змістові особливості програм української редакції радіо «Ватикан» // О. Богуславський (гол. ред.) та ін., *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації, № 4 (24)*, Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2015, 106.

⁴⁵ Т. БУБЛИК, «Діяльність патріарха Йосифа Сліпого щодо легалізації УГКЦ у світлі радянських документів (1960–1980-і роки)» // Ф. Турченко (гол. ред.) та ін., *Наукові праці Історичного факультету Запорізького Національного Університету. Випуск XXXVII*, Запоріжжя: ЗНУ, 2013, 154.

Упродовж ХХ століття технології радіомовлення активно розвивалися і трансформувалися. У цілому світі виникали численні радіостанції, що різнилися своєю програмною концепцією, формою власності і технологіями трансляції сигналу. Радіомовлення як ЗМІ проникло в усі сфери життя та діяльності людини. Інформаційні, політичні, наукові, культурні, спортивні та релігійні радіопередачі привертали увагу численних радіослухачів у всьому світі. А доступність і поширення різноманітного радіообладнання для трансляції і прийому сигналу вивели мовників у лідери галузі електронних ЗМІ.

«Швидко смерть» та втрату актуальності радіомовлення почали пророкувати з появою та розвитком телебачення, однак радіо не лише зуміло зберегти актуальність в умовах жорсткої конкуренції, а навіть подекуди радіоприймач став популярнішим за телевізор⁴⁶.

Кінець ХХ - початок ХХІ століття до традиційних засобів інформування, що, зазвичай, класифікувались як мовна, писемна (книжна) та електронна цивілізації додав ще одну, яка отримала назву «мережевої»⁴⁷. Ера Інтернет-мовлення зародилася у США на початку 1990-х років. У 1993 році розпочало мовлення американське «Internet Talk Radio». Це перша у світі Інтернет-радіостанція⁴⁸. Розвиток та поширення Інтернету створив жорстку конкуренцію між Веб-простором і традиційним ЗМІ⁴⁹. Радіомовлення відповіло на цей виклик активною трансформацією. Сучасне радіо навіть зуміло використати «Всесвітню павутину» як ефективний і доступний метод трансляції мовлення. У своєму інтерв'ю засновник MJoy Multimedia, а також тренер і керівник Українсько-польської радіошколи пан Роман Заяць заявив: «Колись радіо було головним медіа в домі. Воно було фоновим. Сьогодні радіо слухають,

⁴⁶ Див. П. ЧАНТЛЕР – П. СТЮАРТ, *Основы радиожурналистики*, Москва: Гуманитарный институт телевидения и радиовещания им. М. А. Литовича, 2008, 11.

⁴⁷ Див. Л. КОХАНОВА – А. КАЛМЫКОВ, *Основы теории журналистики*, Москва, Юнити-Дана, 2009, 32.

⁴⁸ Див. М. ЛУКИНА И ДРУГИЕ, *Интернет-СМИ: Теория и практика*, Москва, Аскепт Пресс, 2011, 195.

⁴⁹ Див. М. ЛУКИНА И ДРУГИЕ, *Интернет-СМИ: Теория и практика*, 195.

читають і дивляться. Радіо стало мультимедійним майданчиком, і це унікальне явище»⁵⁰.

Інтернет, який чимало аналітиків вважали завершенням ери радіомовлення, навпаки допоміг вирішити проблему візуалізації цього звукового ЗМІ⁵¹.

У підсумку варто зазначити, що радіомовлення – це поширений та актуальний ЗМІ у ХХІ ст., що володіє особливими атрибутами, а досвід його застосування в пасторальній праці Церкви триває вже понад вісім десятиліть.

3. ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ РАДІОМОВЛЕННЯ У ПАСТОРАЛЬНІЙ ПРАЦІ

Серед решти ЗМІ радіомовлення володіє низкою особливих властивостей, що роблять його надзвичайно доступним та ефективним при застосуванні в пасторальній праці Церкви.

У часі свого понтифікату Папа Пій XII в особливий спосіб акцентував увагу на новітніх технічних засобах, що стали доступними для застосування у місійній та пасторальній праці Церкви. Папа пригадує про перешкоди далекої відстані та численні небезпеки, що чатували на Христових Апостолів у час їх місійних подорожей. Сучасні місіонери здобули нові ефективні інструменти, щоб нести Добру Новину до десятків і сотень тисяч людей. Сьогодні перебуваючи у студії, душпастир одержує нагоду звернутися із Божим Словом та духовними науками до численних християн у найвіддаленіших куточках нашої планети⁵².

---

⁵⁰ «Засновник МЮу Multimedia розповів про розвиток радіо в сучасних реаліях» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/news/8058>> (дата звернення: 19.02.2018).

⁵¹ Див. М. ЛУКИНА и другие, *Интернет-СМИ: Теория и практика*, Москва, Аскепт Пресс, 2011, 201.

⁵² Пор. М. ПЕРУН, *Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа*, Львів: Український Католицький Університет, 2004, 62.

Застосовуючи радіомовлення як ЗМІ у пасторальній праці, варто зосередити увагу на виконанні чітких функцій, завдань та враховувати потреби аудиторії радіослухачів⁵³.

Серед основних технічних переваг радіомовлення, що дозволяють застосовувати цей ЗМІ у пасторальній праці, можна виокремити наступне: доступність та поширення радіоприймачів серед населення; прихильність широкої вікової категорії слухачів; можливість встановлення прямих включень із місця події; здатність радіослухачів прослуховувати радіопрограми та паралельно виконувати різноманітну працю; створення у слухачів індивідуальних зорових образів, додаткові можливості статистичного моніторингу слухачів та чимало інших доступних можливостей.

3.1. ДОСТУПНІСТЬ ТА ПОШИРЕННЯ РАДІОПРИЙМАЧІВ

Серед сучасних ЗМІ радіоприймач є чи не найдешевшим та найпоширенішим електронним медійним приладом⁵⁴. На офіційному сайті найпопулярнішої радіостанції Львова радіо «Львівська хвиля», довідуємось, що «Більше 90 % львів'ян мають радіоприймачі»⁵⁵.

Сучасні радіоприймачі є настільки компактними, що їх вбудовують у різноманітні портативні пристрої. У багатьох магнітолах, CD-плеєрах, різноманітних MP3-програвачах і навіть мобільних телефонах є інтегровані FM-радіоприймачі. Приймачі цифрового та супутникового телебачення зазвичай підтримують прийом цифрового та супутникового радіомовлення відповідно. Розвиток та поширення мережевих технологій дає необмежений доступ до Інтернет-радіостанцій із будь-якого пристрою, що підключений до «Всесвітньої павутини», як, наприклад, ноутбук, планшет чи смартфон.

⁵³ Див. В. Лизанчук, *Основи радіожурналістики*, Київ: Знання, 2006, 100.

⁵⁴ Пор. І. МИХАЙЛИН, *Основи журналістики*, Київ: Центр учбової літератури, 2011, 93.

⁵⁵ «Реклама в ефірі!» // сайт: *Радіо Львівська хвиля*, <<http://lviv.fm/user/reklama>> (дата звернення: 23.02.2018).

Часто ми зустрічаємо ввімкнений радіоприймач у салоні автомобіля, у громадському транспорті, на робочому місці, в закладах громадського харчування чи в інших місцях та установах.

Варто особливо підкреслити, що радіо є головним ЗМІ для водіїв автомобілів, а особливо під час руху. На прикладі аудиторії слухачів найпопулярнішої радіостанції Львова радіо «Львівська хвиля» бачимо, що найефективнішим та найкоштовнішим часом для розміщення рекламних продуктів вважається період з 7 до 10 ранку, та з 17:00 до 19:00. Саме в цей період найбільша кількість слухачів перебуває за кермом автомобілів, прямуючи до місця праці, або ж повертається до власних домівок⁵⁶.

3.2. ПРИХИЛЬНІСТЬ ШИРОКИХ ВІКОВИХ ТА СОЦІАЛЬНИХ КАТЕГОРІЙ НАСЕЛЕННЯ

Соціологічні дослідження загалом та на території міста Львова і області зокрема демонструють прихильність широкої аудиторії серед радіослухачів різноманітного віку, статі, уподобань та роду занять⁵⁷. Звісно, кожна радіостанція має власну програмну концепцію, що часто орієнтована на більш вузьку аудиторію слухачів за певними ознаками та характерними уподобаннями. Проте подібно як і Христове Євангеліє, християнські радіостанції чи радіопрограми найчастіше спрямовані до всіх людей, незалежно від їх релігії, конфесії, віку, статі чи соціального становища. У цьому ключі на території Львівської Архиепархії, працювала команда Радіо «Воскресіння». Після реорганізації проекту та закриття львівської редакції цю нішу підхопила молода команда оновленого проекту «Воскресіння. Живе радіо», що має у своєму програмному ефірі найрізноманітніші радіопрограми, орієнтовані на широку аудиторію слухачів від дітей до осіб похилого віку⁵⁸.

⁵⁶ «Реклама в ефірі!» // сайт: *Радіо Львівська хвиля*, <<http://lviv.fm/user/reklama>> (дата звернення: 23.02.2018).

⁵⁷ «Реклама в ефірі!».

⁵⁸ Див. о. І. ЯЦВ, «Реорганізація... Шлях до “Воскресіння”» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Інформаційний ресурс УГКЦ*, 18 листопада 2016,

3.3. ПРЯМІ ВКЛЮЧЕННЯ ІЗ МІСЦЯ ПОДІЇ І ТРАНСЛЯЦІЯ БОГОСЛУЖІНЬ

Радіо – це перший ЗМІ, що оволодів технічною можливістю висвітлювати події в режимі реального часу, тобто вести прямі трансляції⁵⁹. Ця властивість дозволяє вірним УГКЦ не лише отримувати достовірну інформацію з важливих релігійних заходів, конференцій, лекцій, духовних наук чи гомілій, але також і здійснювати пряму трансляцію богослужінь з різноманітних храмів чи відпустових місць.

Яскравим багатолітнім прикладом застосування цього корисного атрибуту радіомовлення є трансляції Божественних Літургій, організовані командою «Радіо Ватикану». У час переслідувань УГКЦ трансляція Служб Божих була важливим елементом духовної підтримки вірних «Катакомбної Церкви» та навіть певним символом опору безбожній радянській системі.

Тут варто згадати слова владики Софрона Мудрого, що безпосередньо працював у команді української редакції «Радіо Ватикану» та у своєму інтерв'ю для видання «Галицький Кореспондент» сказав: «Ті люди жили сильною надією, що то так довго не витримає... Ми відчували то, бачили. Радіо «Ватикан» дуже багато для цього зробило – для розпаду Союзу... У нас було відчуття, що Бог помагає, Його Провидіння веде всіх, він перемаже»⁶⁰.

На противагу телевізійній прямій трансляції з місця події, для радіорепортажу не потрібно надто складного професійного обладнання чи технічного персоналу⁶¹. Чи не найпростішим персоналом та обладнанням для такої трансляції може слугувати кореспондент з мобільним телефоном або ж іншим засобом голосового зв'язку.

<http://news.ugcc.ua/interview/reorgan%D1%96zats%D1%96ya_shlyah_do_voskres%D1%96mnya_78087.html> (дата звернення: 01.03.2018).

⁵⁹ Див. І. МИХАЙЛИН, *Основи журналістики*, Київ: Центр учбової літератури, 2011, 95.

⁶⁰ «Владика Софрон Мудрий: Радіо “Ватикан” дуже багато зробило для розпаду СРСР... У нас було відчуття, що Бог помагає» // сайт: *Галицький кореспондент*, 30.липня 2013, <<http://gk-press.if.ua/x9626/>> (дата звернення: 03.03.2018).

⁶¹ Див. П. ЧАНТЛЕР – П. СТЮАРТ, *Основи радіожурналістики*, Москва: Гуманитарний інститут телевидення і радіовещання ім. М. А. Литовича, 2008, 30.

3.4. ШИРОКИЙ СПЕКТР ТЕХНОЛОГІЙ ПОШИРЕННЯ РАДІОПРОГРАМ ТА КОНТЕНТУ

Ідучи в ногу за технічним прогресом, радіомовлення активно трансформувалось та комбінувалось з іншими ЗМІ. Якщо в недалекому минулому сигнал радіомовлення транслювався переважно через радіоточку, або ж трансляцію радіохвиль різноманітної довжини, то сьогодні додатково використовується цифрове, супутникове та Інтернет-радіомовлення. Найпопулярніші комерційні радіостанції ведуть мовлення в FM-діапазоні 87 – 108 МГц⁶².

3.5. СТВОРЕННЯ ВЛАСНИХ ЗОРОВИХ ОБРАЗІВ

На противагу телевізійним передачам, відсутність у радіомовленні відеоряду дає нагоду слухачеві зосередитися на звуковій інформації. Цей процес дозволяє створити власні зорові образи⁶³. Слухач завжди бажає уявити те, що чує і те, що описується. Уявні образи на радіо не обмежуються розміром телеекрану чи монітору. Вони завжди є неповторні та залежать від внутрішнього світогляду особистості. Схожий ефект можна отримати виключно при читанні друкованих видань.

3.6. ЗАСТОСУВАННЯ ЛОКАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ МОВИ ТА КУЛЬТУРИ

При підборі програмного, інформаційного чи музичного наповнення релігійним радіожурналістам необхідно обирати той контент, що буде найбільш цікавим та актуальним для місцевої аудиторії радіослухачів. Це дає нагоду створити радіостанцію чи радіопрограму, здатну привернути увагу слухачів неповторним місцевим колоритом⁶⁴. Сюди належать, наприклад, діалектні особливості мови

⁶² Див. Г. ШЕВЕЛЕВ, *Ключи к эфиру: В 2 кн. Кн. 1. Радиожурналист и политика*, Москва: Аспект Пресс, 2007, 12.

⁶³ Див. І. МИХАЙЛИН, *Основи журналістики*, Київ: Центр учбової літератури, 2011, 94.

⁶⁴ Див. П. ЧАНТЛЕР – П. СТЮАРТ, *Основи радиожурналістики*, Москва: Гуманитарный институт телевидения и радиовещания им. М. А. Литовича, 2008, 31.

ведучих, акцент, ротація відповідного музичного оформлення чи коментарі відомих персон, які є у пошані та авторитеті серед місцевого населення. Ефективним рішенням є висвітлення цікавих подій із життя та діяльності єпархії або навіть окремої парафії, що знаходиться на території трансляції інформаційної програми⁶⁵. На думку дослідників, для радіослухача новини із сусідньої вулиці або парафії часто є більш цікавими і актуальними, ніж новини загального церковного чи світового масштабу⁶⁶.

3.7. ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ІНТЕРНЕТ-РАДІОМОВЛЕННЯ

Більшість радіостанцій мають власні офіційні Веб-сторінки та облікові записи у соціальних мережах. На цих ресурсах можна легко розмістити різноманітний цифровий контент, як, наприклад, текстову інформацію, зображення, відео, архів аудіозаписів радіопередач чи інші додаткові матеріали.

Сьогодні за допомогою мережевих технологій чимало радіостанцій налаштовують прямі відео включення зі студії. Зайшовши на офіційні сторінки багатьох радіостанцій чи їх додаткові Веб-ресурси, слухач може в режимі реального часу спостерігати за подіями в студії, бачити ведучих та запрошених гостей.

Окрім цього, радіослухачі та «радіоглядачі» мають змогу ознайомитися із програмним плейлистом, одержати доступ до архіву радіопрограм чи іншого контенту.

Пан Роман Заяць також зазначає, що за допомогою сучасних Інтернет-технологій можна одержати дуже детальну інформацію про аудиторію слухачів та навіть вивчати їх реакцію на конкретні програми, події і зміни в ефірі.

Аналітики мають змогу дослідити стать, вік більшості радіослухачів, або ж навіть кожного зокрема. Проте і це не є межею можливостей. Можна легко

---

⁶⁵ Див. П. ЧАНТЛЕР – П. СТЮАРТ, *Основи радіожурналістики*, Москва: Гуманитарний інститут телевидення і радіовещання ім. М. А. Литовича, 2008, 31.

⁶⁶ Див. П. ЧАНТЛЕР – П. СТЮАРТ, *Основи радіожурналістики*, 31.

дізнатися, де проживає радіослухач, яким соціальним мережам надає перевагу, який пристрій чи навіть браузер він використовує. Це, без сумніву, допомагає краще вивчити аудиторію слухачів та реагувати її уподобання чи потреби. Схожі дослідження при вивченні аудиторії виключно FM-трансляції є надзвичайно затратними і обмеженими. Онлайн-мовлення також дає змогу в режимі реального часу фіксувати точну кількість радіослухачів, моменти найбільшої і найменшої їх присутності, а також популярність конкретних програм чи навіть музичних композицій.

3.8. РАДІО ЯК ЗАСІБ ПОДОЛАННЯ САМОТНОСТІ

Багато людей використовують радіо як засіб для подолання самотності. При соціологічних дослідженнях цю мотивацію підтвердили 79% респондентів⁶⁷. Радіомовлення за своєю природою є діалогічним і завжди передбачає наявність співрозмовника. Цими співрозмовниками є ведучий та радіослухач⁶⁸. Людський голос і спілкування в студії створюють ефект присутності в спільноті. Подолати цю самотність також може молитва в ефірі або духовні бесіди священника.

---

⁶⁷ Див. З. ВАЙШЕНБЕРГ – Г. КЛЯЙНШТОБЕР – Б. ПЬОРКСЕН, *Довідник. Журналістика та медіа*, Київ: Центр вільної преси, Академія вільної преси, 2011, 390.

⁶⁸ Див. Е. ПРОХОРОВ И ДР., *Введение в теорию журналистики*, Москва: Высшая школа, 1980, 232.

РОЗДІЛ 2

РАДІО «ВОСКРЕСІННЯ» - ЯК МЕДІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ПАСТОРАЛЬНОЇ ПРАЦІ У ЛЬВІВСЬКІЙ АРХИЄПАРХІЇ УГКЦ

У кінці 80-х рр. ХХ ст., коли в СРСР, УГКЦ ще не мала легального статусу, в Брюсселі (Бельгія), розпочалась праця над створенням радіопередач для греко-католиків у підпіллі. Одним з головних ініціаторів створення цього проекту був Блаженніший Мирослав-Іван Кардинал Любачівський, а його першими реалізаторами о. д-р Андрій Онуферко та молодий громадянин Бельгії, що захистив докторську дисертацію зі східного канонічного права - Михайло Димид.

Після легалізації УГКЦ стала очевидною гостра необхідність застосування нових дієвих інструментів пасторальної опіки вірних. Перетерпівши понад чотири десятиліття підпілля, ізоляції та обмеженого доступу до богословської, літургічної, катехитичної літератури і релігійних ЗМІ назагал, кінець ХХ ст. дарує вірним Церкви-Мучениці нагоду надолужити десятилітні науково-інформаційні прогалини у релігійній галузі.

Саме тоді Михайло Димид переїжджає до України та організовує львівську редакцію Радіо «Воскресіння», діяльність якої з часом увінчається великим успіхом та визнаватиметься за унікальне явище в інформаційному просторі України.

1. ІСТОРИЧНИЙ ОГЛЯД РАДІО «ВОСКРЕСІННЯ»

У документальному фільмі телерадіокомпанії «Ковчег» «Радіо «Воскресіння»» Михайло Димид розповідає про зустріч Блаженнішого Мирослава Івана

Любачівського із представником організації «Церква в потребі» Фредді Опсомером: «і там народилася думка, що було б добре що б для України була християнська радіостанція, щоб люди в Україні могли отримувати якесь Боже Слово»⁶⁹.

У 1988 році о. д-р Андрій Онуферко також обговорив з о. д-р Іваном Дацьком ідею створення радіопроеграми в Брюсселі, «яка мала би виходити в ефір на коротких хвилях саме на територію України»⁷⁰. Головна мета задуму полягала в донесенні Божого Слова до вірних УГКЦ, які на той час ще перебували в підпіллі.

Стартував проект у Брюсселі на базі католицької телерадіомережі CRTN (Catholic Radio and Television Network). До слова, окрім Радіо «Воскресіння», з травня 1989 р. CRTN також опікувалась російськомовним релігійним «Radio Vlagovest»⁷¹.

Відповідальним за створення редакції в Брюсселі та її керівником був о. д-р Андрій Онуферко, а Михайло Димид був призначений його помічником⁷². Проте як зазначає сам о. д-р Михайло Димид, їх співпраця була дуже тісною, отож фактично вони двоє рівною мірою долучилися до організації брюссельського осідку Радіо «Воскресіння» у Бельгії⁷³.

Першим плодом їх співпраці була радіопередача, що вийшла в ефір 19 листопада 1989 р. з орендованих радіопередавачів у Монте-Карло⁷⁴. За словами Мирослава Павлюка, директора Радіо «Воскресіння», у 2007 – 2014 рр., ця трансляція охопила всю територію УРСР⁷⁵.

⁶⁹ «Радіо “Воскресіння”». Телерадіокомпанія «Ковчег», 1996. (Цей відеоматеріал можна переглянути у додатку на DVD \ папка: Video \ файл: ТРК “Ковчег” Радіо “Воскресіння”).

⁷⁰ М. ПАВЛЮК, *Радіо «Воскресіння» - унікальне явище в історії інформаційного простору України у 1989 -2009 роках*, Івано-Франківськ: Сімик, 2010, 87.

⁷¹ Див. «CRTN» // сайт: *Catholic Radio and Television Network*, <<http://www.crtnt.org/crtnt>> (дата звернення: 12.03.2018).

⁷² Див. о. М. ДИМИД, «Інтерв'ю від 17.05.2018» / інтерв'юєр Б. Романов. (Цей відеоматеріал можна переглянути у додатку на DVD \ папка: Video \ файл: о. Михайло Димид. Інтерв'ю від 17.05.2018).

⁷³ Див. о. М. ДИМИД, «Інтерв'ю від 17.05.2018».

⁷⁴ Див. М. ПАВЛЮК, *Радіо «Воскресіння» - унікальне явище в історії інформаційного простору України у 1989 -2009 роках*, 12.

⁷⁵ Див. «Інтерв'ю з директором Радіо «Воскресіння» Мирославом Павлюком» // сайт: Радіо «Воскресіння», 5 січня 2015, <<http://www.rr.lviv.ua/podcasts/intervyu-z-dyktorom-radio-voskresinnya-myroslavom-pavlyukom/>> (дата звернення: 14.03.2018).

Ідея назвати проект Радіо «Воскресіння» належить о. д-р Андрію Онуферку. Під час прогулянки в одному з голландських містечок, обговорюючи можливі назви для новоствореної редакції, о. д-р Андрій Онуферко запропонував д-р Михайлу Димиду назвати проект «Воскресіння», що цілком відповідало концепції та завданням цих радіопередач⁷⁶. Тому одразу було прийнято рішення про найменування брюссельської редакції радіомовлення саме як Радіо «Воскресіння».

Під цим брендом редакція проіснувала понад чверть століття до реорганізації в 2015 році. Як зазначив керівник Департаменту інформації УГКЦ о. Ігор Яців, з великої поваги до багатолітньої та самовідданої праці команди Радіо «Воскресіння» оновлений проект, що стартував у 2015 р. в Києві, було названо «Воскресіння. Живе радіо»⁷⁷.

У своєму інтерв'ю о. д-р Михайло Димид також розповідає про кілька причин, чому саме йому було запропоновано розпочати співпрацю з о. д-р Андрієм Онуферком та створити Радіо «Воскресіння».

Першою причиною було його особисте знайомство з Блаженнішим Мирославом-Іваном Любачівським. За бельгійським законодавством д-р Михайло Димид, який на той час ще не мав духовного сану, був зобов'язаний до військової служби. Як альтернативу військовій службі бельгійським законодавством була передбачена можливість соціального служіння, тому він радо пристав на цю пропозицію⁷⁸. Також, зважаючи на одержану від Церкви стипендію для здобуття освіти в Папському орієнтальному університеті, він відчував за обов'язок долучитися до цього служіння як волонтер⁷⁹.

Вагомим аргументом був і певний досвід, здобутий молодим вченим під час співпраці з місцевими ЗМІ. Від листопада 1987 р. Михайло Димид

⁷⁶ Див. о. М. ДИМИД, «Інтерв'ю від 17.05.2018» / інтерв'юєр Б. Романов. *(Цей відеоматеріал можна переглянути у додатку на DVD \ папка: Video \ файл: о. Михайло Димид. Інтерв'ю від 17.05.2018).*

⁷⁷ Див. о. І. ЯЦІВ, «Реорганізація... Шлях до “Воскресіння”» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Інформаційний ресурс УГКЦ*, 18 листопада 2016, <http://news.ugcc.ua/interview/reorgan%D1%96zats%D1%96ya_shlyah_do_voskres%D1%96nnya_78087.html> (дата звернення: 26.03.2018).

⁷⁸ Див. о. М. ДИМИД, «Інтерв'ю від 17.05.2018».

⁷⁹ Див. о. М. ДИМИД, «Інтерв'ю від 17.05.2018».

працював диктором та перекладачем на радіо «RAI» (Radiotelevisione Italiana)⁸⁰. До цієї праці його залучив ієрм. Василь Сапеляк СДБ - «Відповідальний за підготовку текстів для Української секції Італійської державної телерадіокомпанії «RAI» з 1979 року»⁸¹. Окрім цього, Михайло Димид був частим дописувачем діаспорної преси, зокрема журналів «Патріархат», «Авангард» та інших видань⁸².

Про отриману пропозицію від Блаженнішого Мирослава Івана Любачівського та свій подальший переїзд до Львова о. д-р Михайло Димид згадує:

Я був молодим доктором, щойно закінчив університетські студії, і мене попросив Блаженніший, чи я готовий поїхати в Бельгію і там два роки попрацювати для того, щоб розвинути радіостанцію. Я сказав так: що я хоч є сам по собі науковець, але я є готовий, щоб посвятити два роки свого життя для того щоб розпочати такого роду діяльність. Поїхав я в Бельгію і під проводом отця Андрія Онуферка ми розпочали ту роботу. Ми розпочали роботу раз на тиждень. Раз на тиждень ми передавали через хвили Радіо «Монте-Карло» півгодинний ефір. Потім вже настала «відлига». Вже був перший конгрес Руху, потім був другий конгрес Руху і з нагоди другого конгресу Руху я приїхав в Україну. Приїхав я подивитися. Був я в Києві, а потім поїхав до Львова, щоб побачити чи є можливість зробити щось на місці, не з Бельгії сюди, а вже в Україні, для України⁸³.

23 січня 1990 р. Блаженніший Мирослав Іван Любачівський, адресує до «Преосвященних Владик і Всечесніших Отців Української Католицької Церкви у Львові» листа, в якому інформує:

Від 25 січня до 8 лютого 1990 р. перебуватиме в Києві й у Львові д-р Михайло Димид, працівник Радіо Воскресіння, яке діє з доручення Синоду Єпископів Української Католицької Церкви.

Д-р Димид заслуговує на повне довір'я і прохаю піти назустріч його потребам.

⁸⁰ Див. о. М. ДИМИД, «Інтерв'ю від 17.05.2018» / інтерв'юєр Б. Романов. *(Цей відеоматеріал можна переглянути у додатку на DVD \ папка: Video \ файл: о. Михайло Димид. Інтерв'ю від 17.05.2018).*

⁸¹ Див. «Упокоївся в Бозі ієрм. Василь Сапеляк» // сайт: *Інформаційний ресурс Української Греко-Католицької Церкви*, 27 лютого 2016,

<http://news.ugcc.ua/news/upokoiwsya_u_boz%D1%96_%D1%96ierm_vasil_sapelyak_76070.html> (дата звернення: 28.03.2018).

⁸² Див. о. М. ДИМИД, «Інтерв'ю від 17.05.2018».

⁸³ «Радіо “Воскресіння”». Телерадіокомпанія «Ковчег», 1996. *(Цей відеоматеріал можна переглянути у додатку на DVD \ папка: Video \ файл: ТПК “Ковчег” Радіо “Воскресіння”).*

Якщо Владика чи Отці вважатимуть за відповідне, д-р Димид може дати ряд викладів зі східного канонічного права⁸⁴.

Документ особисто підписаний Блаженнішим Мирославом Іваном та затверджений його печаткою.

Серед слухачів на викладах д-р Михайла Димида були присутні владика Юліан Вороновський, ієрм. Йосиф Мілян, студит, та інші священники.

Серед постатей, що у значній мірі на самих початках допомогли діяльності та розвитку Радіо «Воскресіння» у Львові, не можна оминати увагою дисидента, першого українського дипломата в Республіці Польща та видатного громадського діяча Теодозія Старака, якого о. д-р Михайло Димид називає: «першою нашою людиною на місці, який старався, отже, розвинути цю діяльність. І з його допомогою ми почали передавати вже не з Радіо “Монте-Карло”, а з Радіо “Львів”»⁸⁵.

7 лютого 1991 р. Місцєблюститєль і правлячий Архїєрєй Києво-Галицької Митрополїї УГКЦ митрополит Володимир Стернюк видає наказ про створення і оформлення юридичної реєстрації редакції радіомовлення Радіо «Воскресіння» та доручає це завдання д-р Михайлу Димиду. У цьому ж наказі митрополит Володимир безстроково призначає д-р Михайла Димида редактором радіомовлення Радіо «Воскресіння»⁸⁶.

1 червня 1991 р. Державний комітет Української РСР по телебаченню і радіомовленню видає свідоцтво про реєстрацію засобу масової інформації редакції Радіо «Воскресіння» за адресою м. Львів, пл. св. Юра, 5. Документ підписав заступник голови держтелерадіо УРСР Я. М. Фридрак. При реєстрації також було сплачено 2000 карбованців реєстраційного збору⁸⁷. Цей день можна вважати датою офіційного створення львівської редакції радіомовлення Радіо «Воскресіння».

---

⁸⁴ Див. Додаток 1.

⁸⁵ «Радіо “Воскресіння”». Телерадіокомпанія «Ковчег», 1996. (Цей відеоматеріал можна переглянути у додатку на DVD \ папка: Video \ файл: ТРК “Ковчег” Радіо “Воскресіння”).

⁸⁶ Див. Додаток 2.

⁸⁷ Див. Додаток 3.

У травні 1992 р. львівська редакція розпочала самостійну працю над створенням радіопередач⁸⁸. Із липня цього ж року розпочалася щоденна ефірна трансляція програм, а брюссельський осідок поступово розформувався⁸⁹. Після розформування осередку в Бельгії частину обладнання для створення радіопередач було передано до Львова⁹⁰. При формуванні львівської редакції Радіо «Воскресіння» головний акцент було зроблено на підборі команди молодих світських журналістів, які хоч не мали великого досвіду, проте були відкритими до професійного зросту та екуменічної співпраці з представниками різних конфесій⁹¹.

19 травня 1992 р. директор з управління CRTN, пан Кореа, видає в Брюсселі декларацію, у якій зазначає: «Журналіст Михайло Димид є власним кореспондентом Католицької Теле-Радіомережі (С.Р.Т.Н.) в Україні і уповноважений представляти цю організацію у всіх необхідних потребах»⁹².

Варто зазначити, що хоч на той час УГКЦ вже вийшла з підпілля та здобула легальний статус, все ж праця Михайла Димида велася під пильним наглядом і контролем спецслужб. Серед головних антигероїв, що чинили активний спротив трансляціям релігійних радіопрограм, пан Мирослав Павлюк згадує начальника КДБ УССР у Львівській області генерал-майора Станіслава Івановича Маліка⁹³.

Сьогодні ці «химери» радянської тоталітарної системи тільки підкреслюють великий вклад і самовіддану працю о. д-р Михайла Димида та команди львівської редакції Радіо «Воскресіння», що активно розвивалася незважаючи на всі труднощі.

⁸⁸ Див. «Радіо “Воскресіння”». Телерадіокомпанія «Ковчег», 1996. (Цей відеоматеріал можна переглянути у додатку на DVD \ папка: Video \ файл: ТРК “Ковчег” Радіо “Воскресіння”).

⁸⁹ Див. М. ПАВЛЮК, *Радіо «Воскресіння» - унікальне явище в історії інформаційного простору України у 1989 - 2009 роках*, Івано-Франківськ: Сімік, 2010, 13.

⁹⁰ Див. «Радіо “Воскресіння”». Телерадіокомпанія «Ковчег», 1996.

⁹¹ Див. о. М. ДИМИД, «Інтерв'ю від 17.05.2018» / інтерв'юєр Б. Романов. (Цей відеоматеріал можна переглянути у додатку на DVD \ папка: Video \ файл: о. Михайло Димид. Інтерв'ю від 17.05.2018).

⁹² Див. Додаток 4.

⁹³ Див. І. Пуцята, «Радіо “Воскресіння” – духовний феномен нації» // В. Лизанчук (гол. ред.), *Теле- та радіожурналістика. Збірник наукових праць, Випуск 12*, Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2013, 436.

9 липня 1992 р. Блаженніший Мирослав Іван Любачівський видає заяву в якій доручає д-р Михайлу Димиду здійснити добір нових співзасновників Радіо «Воскресіння»⁹⁴.

У цей період розпочались пошуки приміщення для редакції. «Міськрада Львова, куди звернулись ініціатори та представники Радіо «Воскресіння», вирішила питання лише наполовину: надала дозвіл орендувати приміщення у непридатному напівпідвалі на вул. Огієнка»⁹⁵. Проте редакції вдалось домовитися із керівництвом Львівського технікуму зв'язку про оренду приміщень, придатних для облаштування редакції та студії звукозапису⁹⁶.

У 1993 р. було освячено перше приміщення редакції Радіо «Воскресіння». На YouTube каналі «Живого Телебачення» розміщено архівні відеоматеріали телестудії «Собор» з кадрами та коротким текстовим описом цієї події:

Відео 1993 р. про освячення першого приміщення для радіо „Воскресіння” у Львові. Воно знаходилося на п'ятому поверсі гуртожитку Львівського технікуму зв'язку по вул. В. Великого, 33. Чин освячення здійснив Блаженніший Мирослав Іван Любачівський. Главі УГКЦ співслужили владика Юліан Вороновський, Іван Семедій та Михайло Гринчишин. На відео можна побачити перших працівників радіостанції, роботу студії та редакції, почути слова Блаженнішого Мирослава Івана та директора Михайла Димида⁹⁷.

Окрім створення та реєстрації львівської редакції Радіо «Воскресіння», облаштування її студії і приміщень, о. д-р Михайло Димид також почав відроджувати Львівську Богословську Академію і був її першим ректором. Відродження і розвиток ЛБА вимагали значних зусиль та багато часу, що ускладнило працю о. д-р Михайла Димида на посаді директора Радіо «Воскресіння». Саме з його призначенням на посаду ректора ЛБА постала

⁹⁴ Див. Додаток 5.

⁹⁵ М. ПАВЛЮК, *Радіо «Воскресіння» - унікальне явище в історії інформаційного простору України у 1989 -2009 роках*, Івано-Франківськ: Сімик, 2010, 11.

⁹⁶ Див. М. ПАВЛЮК, *Радіо «Воскресіння» - унікальне явище в історії інформаційного простору України у 1989 -2009 роках*, 11.

⁹⁷ «Освячення студії Радіо „Воскресіння” у Львові 1993 р.» // сайт: *YouTube Живе Телебачення*, 6 листопада 2015, <<https://www.youtube.com/watch?v=Rko8E3WOiRo>> (дата звернення: 30.03.2018). (Цей матеріал можна переглянути у додатку на DVD \ папка: Video \ файл: Освячення студії Радіо Воскресіння у Львові 1993 рік).

необхідність у виборі нового керівника проекту, що мав продовжити розвиток та релігійно-просвітницьку місію Радіо «Воскресіння»⁹⁸.

13 січня 1997 благодійній організації «Церква в потребі» владика Любомир Гузар адресує подячного листа, в якому високо оцінив успіхи та важливість діяльності львівської редакції Радіо «Воскресіння». У листі зокрема акцентувалось на плідній міжконфесійній праці в душі пошани та любові. Також було зауважено наявність тісних контактів та співпраці із православним духовенством. Окрім цього було згадано про численні листи від слухачів зі Сходу України⁹⁹.

У цей же день було надіслано ще одного листа, безпосередньо адресованого о. д-р Михайлу Димиду, в якому владика Любомир Гузар висловив йому велику вдячність за добру працю на посаді директора Радіо «Воскресіння» та створення молодого команди журналістів, що діє на благо Церкви і народу України¹⁰⁰.

У третьому листі, надісланому 13 січня 1997 р. та адресованого Мирославу Павлюкові, владика Любомир Гузар повідомив:

Йдучи за рішенням Надзірної ради Радіо «Воскресіння», що відбулася у Львові 7 жовтня 1995 р. і відповідаючи на лист і бажання заслуженого директора і організатора «Радіо Воскресіння» в Україні, отця доктора Михайла Димида, від 31 грудня 1996 р., оцим листом назначаю Вас виконуючим обов'язків директора «Радіо Воскресіння» - до наступної Надзірної ради, яка призначена на 25 лютого 1997 р¹⁰¹.

На той час пан Мирослав Павлюк зумів здобути великий досвід, працюючи в команді радіожурналістів та виконуючи обов'язки редактора і ведучого програм Радіо «Воскресіння»¹⁰². Навіть сухі статистичні дані вражають і наочно підтверджують великий вклад пана Павлюка у створення та підготовку

⁹⁸ Див. М. ПАВЛЮК, *Радіо «Воскресіння» - унікальне явище в історії інформаційного простору України у 1989 - 2009 роках*, Івано-Франківськ: Сімик, 2010, 17.

⁹⁹ Див. Додаток 6.

¹⁰⁰ Див. Додаток 7.

¹⁰¹ Див. Додаток 8.

¹⁰² Див. М. ПАВЛЮК, *Радіо «Воскресіння» - унікальне явище в історії інформаційного простору України у 1989 - 2009 роках*, 17.

радіопередач. За його активною та безпосередньою участю до ефіру було підготовано понад 1000 програм Радіо «Воскресіння»¹⁰³.

26 лютого 1997 р. владика Любомир Гузар видав розпорядження, у якому іменував Мирослава Павлюка директором Радіо «Воскресіння» до моменту обрання нової Надзірної Ради¹⁰⁴.

30 вересня 1997 року владика Гузар повторно призначив Мирослава Павлюка директором редакції релігійного радіомовлення Радіо «Воскресіння»¹⁰⁵.

У 1998 р. редакцію було перенесено за адресою м. Львів, вул. Євгена Озаркевича, 4, де вона розташовувалась до реорганізації та ліквідації проекту у 2015 р.

21 січня 1998 р. єпископ-помічник Глави УГКЦ Любомир Гузар надіслав листа п. Мирославі Павлюку, в якому проінформував: «У відповідь на Ваш лист з далекого 3. 04. 97 р. бажаю повідомити Вас, що ми остаточно рішили передати Вам до диспозиції 4-ий поверх будинку N4 на вул. Озаркевича. Можете приступати до пристосування цього приміщення згідно з Вашими потребами»¹⁰⁶.

28 серпня нові приміщення редакції торжественно освятив владика Любомир Гузар¹⁰⁷.

27 жовтня 1998 р. владика Гузар видав розпорядження, в якому надав редакції Радіо «Воскресіння» частину третього поверху у будинку за вул. Озаркевича 4, загальною площею 184,8 метрів квадратних у безстрокове користування¹⁰⁸.

Очолити сформовану команду журналістів, які на той час здобули досвід, та маючи в наявності належну інфраструктуру, добре облаштовані приміщення редакції і студію звукозапису, Мирослав Павлюк, мав нові завдання, що

¹⁰³ Див. М. ПАВЛЮК, *Радіо «Воскресіння» - унікальне явище в історії інформаційного простору України у 1989 - 2009 роках*, Івано-Франківськ: Сімик, 2010, 17.

¹⁰⁴ Див. Додаток 9.

¹⁰⁵ Див. Додаток 10.

¹⁰⁶ Див. Додаток 11.

¹⁰⁷ Див. М. ПАВЛЮК, *Радіо «Воскресіння» - унікальне явище в історії інформаційного простору України у 1989 - 2009 роках*, 17.

¹⁰⁸ Див. Додаток 12.

повинні були привести команду Радіо «Воскресіння» до нових досягнень в інформаційному просторі України.

Основне завдання, що стояло перед третім директором проекту полягало в максимально можливому розширенні аудиторії радіослухачів на теренах не лише Львівської Архiepархії, але України загалом. У своїх інтерв'ю пан Павлюк часто наголошує, що аудиторія Радіо «Воскресіння» сягала 14 мільйонів слухачів¹⁰⁹. В останній період діяльності львівської редакції, зважаючи на розвиток галузі ЗМІ та моральну застарілість проекту і технології трансляції через мережі дротового радіо, за приблизними підрахунками відбулось скорочення аудиторії до 2 мільйонів слухачів¹¹⁰.

У кінці грудня 2014 року на офіційному Веб-сайті Радіо «Воскресіння» з'явилося повідомлення про припинення діяльності редакції з 1 січня 2015 року. Це рішення було аргументовано необхідністю реорганізації проекту задля оптимізації витрат і переходу на сучасні технології. У повідомленні також інформувалося про ліквідацію юридичних осіб, задіяних у діяльності проекту, та звільнення всіх працівників з 27 лютого 2015 року¹¹¹.

У своєму інтерв'ю керівник департаменту інформації УГКЦ, о. Ігор Яців зазначив: «Радіо «Воскресіння» у тому вигляді виконало свою місію. Це питання було детально обговорене з багатьма експертами у ділянці радіомовлення»¹¹². Проект, створений на початку 90-х рр., без сумніву, потребував кардинальних змін не лише у форматі мовлення, але й у програмній концепції.

Після тривалих консультацій зі спеціалістами в галузі радіомовлення стало очевидним, що реорганізація була єдиним ефективним рішенням для

---

¹⁰⁹ Див. «Інтерв'ю з директором Радіо «Воскресіння» Мирославом Павлюком» // сайт: Радіо «Воскресіння», 5 січня 2015, <<http://www.rr.lviv.ua/podcasts/intervyu-z-dyktorom-radio-voskresinnya-myroslavom-pavlyukom/>> (дата звернення: 04.04.2018).

¹¹⁰ Див. «Інтерв'ю з директором Радіо «Воскресіння» Мирославом Павлюком».

¹¹¹ Див. «Реорганізація Радіо «Воскресіння»» // сайт: Радіо «Воскресіння», <<http://www.rr.lviv.ua/reorhanizatsiya-radio-voskresinnya/>> (дата звернення: 04.04.2018).

¹¹² о. І. Яців, «Реорганізація... Шлях до «Воскресіння»» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Інформаційний ресурс УГКЦ*, 18 листопада 2016, <http://news.ugcc.ua/interview/reorgan%D1%96zats%D1%96ya_shlyah_do_voskres%D1%96nnya_78087.html> (дата звернення: 05.04.2018).

збереження Радіо «Воскресіння» хоча б як добре знайомого слухачам бренду¹¹³. Забігаючи наперед, варто зауважити, що серед очевидних позитивних наслідків такого кроку о. Ігор Яців називає збереження радіо для УГКЦ та створення двох сучасних мультимедійних студій у Києві та Львові¹¹⁴.

Дивлячись крізь призму часу, директор Радіо «Воскресіння» Мирослав Павлюк зазначає: «Після виходу з підпілля Української Греко-Католицької Церкви в Україні, вдалось кристалізувати і збудувати фактично з “нічого” і її найбільш масовий та популярний засіб масової інформації — Радіо “Воскресіння”»¹¹⁵.

7 квітня 2015 р. Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав Шевчук нагородив Мирослава Павлюка почесною грамотою з нагоди 25-річчя від заснування Радіо «Воскресіння». У грамоті Блаженніший Святослав зазначив:

За допомогою засобів сучасної комунікації Ви виконували євангелізаційну та просвітницьку місію Церкви в суспільстві, створюючи та розвиваючи різноманітні інформаційні проекти. Саме завдяки Вам мільйони людей, можливо вперше у своєму житті, почули про існування Української Греко-Католицької Церкви та її історію»¹¹⁶.

У цій грамоті було високо оцінено організаторські здібності пана Павлюка, який зумів згуртувати команду високопрофесійних журналістів, що працювали у Христовому Дусі з метою поширення правд віри і Божого Слова¹¹⁷.

Засновник львівської редакції Радіо «Воскресіння» о. д-р Михайло Димид вважає слабкою ланкою духовності українського народу брак інтелектуального знання для поглиблення у Христовій вірі. На його думку, в Україні є багато релігійних людей, що мають віру, проте релігійність та християнство є не завжди тотожними поняттями. Він наводить цікавий приклад, що чари або забобони також є проявом релігійності, але не мають нічого спільного з наукою

¹¹³ Див. о. І. Яців, «Реорганізація... Шлях до “Воскресіння”» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Інформаційний ресурс УГКЦ*, 18 листопада 2016, <http://news.ugcc.ua/interview/reorgan%D1%96zats%D1%96ya_shlyah_do_voskres%D1%96nnya_78087.html> (дата звернення: 07.04.2018).

¹¹⁴ Див. о. І. Яців, «Реорганізація... Шлях до “Воскресіння”».

¹¹⁵ М. ПАВЛЮК, *Радіо «Воскресіння» - унікальне явище в історії інформаційного простору України у 1989 -2009 роках*, Івано-Франківськ: Сімик, 2010, 10.

¹¹⁶ Див. Додаток 13.

¹¹⁷ Див. Додаток 13.

Ісуса Христа. Тому о. д-р Михайло Димид називає передачі Радіо «Воскресіння» «учителькою», що на популярному рівні навчала слухачів правд віри та проганяла хибні уявлення про релігійність¹¹⁸.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ЗАСОБІВ ПОШИРЕННЯ ПРОГРАМ РАДІО «ВОСКРЕСІННЯ»

У реєстраційному посвідченні ЗМІ редакції радіомовлення Радіо «Воскресіння» довідуємось головні програмні цілі та завдання, а саме: «поширення українських культурних, інформаційних релігійних радіопрограм для навчання, плекання і поширення християнських вартостей українського народу»¹¹⁹.

Щодо періодичності та обсягу мовлення було заявлено: «щодня по 90 хв; в суботу – 120 хв., в неділю – 150 хв»¹²⁰.

Основою наповнення програм Радіо «Воскресіння» були численні інтерв'ю з відомими людьми, авторські проекти, проповіді та духовні науки, що виходили в культурно-просвітницькому сегменті українського державного та комерційного радіомовлення. «У своїй роботі Радіо “Воскресіння” керується принципами позаконфесійності й екуменізму, залишаючись при цьому конфесійно приналежним до УГКЦ»¹²¹.

За передбачувану аудиторію в реєстраційному свідоцтві було заявлено «населення Української РСР, духовенство та вірні Української Греко-Католицької Церкви»¹²². Працівники редакції створювали інформаційний продукт не лише для християн чи вірних УГКЦ, але для всіх громадян України, незважаючи на їх релігійні погляди чи конфесійну приналежність. Про це о. д-р Михайло Димид зазначає:

¹¹⁸ Див. о. М. ДИМИД, «Інтерв'ю від 17.05.2018» / інтерв'юєр Б. Романов. (Цей відеоматеріал можна переглянути у додатку на DVD \ папка: Video \ файл: о. Михайло Димид. Інтерв'ю від 17.05.2018).

¹¹⁹ Див. Додаток 3.

¹²⁰ Див. Додаток 3.

¹²¹ М. ПАВЛЮК, *Радіо «Воскресіння» - унікальне явище в історії інформаційного простору України у 1989 -2009 роках*, Івано-Франківськ: Сімик, 2010, 16.

¹²² Див. Додаток 3.

А наша ціль була промовляти не тільки до християн, не тільки промовляти до греко-католиків, бо ми ж греко-католики, ми хотіли промовляти до всіх. До цілого українського народу. До всіх тих які хотіли почути щось про Бога, які хотіли почути якусь неупереджену інформацію про українські церкви. Не тільки про українські церкви, а про релігійне життя за кордоном»¹²³.

Важливе місце в програмному наповненні займали авторські передачі Мирослава Павлюка, Любомири Бурки, Андрія Ковпака, Лідії Пухи, Василя Ковалишина та інших журналістів. Протягом багатьох років диктором у команді Радіо «Воскресіння» працював заслужений артист України Орест Гарда.

Не можна оминати увагою багатолітню працю звукооператора Віталія Бохонка. Також у команді Радіо «Воскресіння» працювали: журналіст Катерина Лабінська, редактор АРІ Зоряна Курдина, журналіст АРІ Лідія Пуга, бухгалтер Ярослав Івашків, водій Семен Кухар та інші працівники. У відділі комп'ютерного забезпечення трудилися Андрій Давидів та Сергій Плахотнік.

Дуже складно окреслити все розмаїття створеного контенту за період у понад чверть століття. У програмах радіо «Воскресіння» звучали коментарі Глав Церкви, єпископів, священників, науковців з різноманітних галузей УГКЦ та інших конфесій.

За свідченням о. д-р Михайла Димида, Блаженніший Мирослав Іван Любачівський, незважаючи на власний похилий вік, був частим доповідачем і учасником радіопередач та сприймав свою участь в розвитку Радіо «Воскресіння» як дуже поважний обов'язок¹²⁴.

Багато програм виходили як тематичні випуски, присвячені передачам на богословську, літургічну, історичну та інші тематики. Також було записано чимало аудіокниг, радіовистав, створено фонотеку радіопередач, що розповсюджувалась на компакт-дисках.

---

¹²³ «Радіо “Воскресіння”». Телерадіокомпанія «Ковчег», 1996. (Цей відеоматеріал можна переглянути у додатку на DVD \ папка: Video \ файл: ТРК “Ковчег” Радіо “Воскресіння”).

¹²⁴ Див. о. М. ДИМИД, «Інтерв'ю від 17.05.2018» / інтерв'юер Б. Романов. (Цей відеоматеріал можна переглянути у додатку на DVD \ папка: Video \ файл: о. Михайло Димид. Інтерв'ю від 17.05.2018).

Концепція позаконфесійності сформувала Радіо «Воскресіння» не лише всецерковним, але й всеукраїнським феноменом у просторі радіомовлення Незалежної України. Варто зазначити, що як і брюссельська, так і львівська редакція від самого початку була незалежним ЗМІ, що продукував релігійні радіопередачі у структурі CRTN, тому о. д-р Михайло Димид ніколи не вважав «Воскресіння» вузькоцерковним чи єпархіальним радіо, кажучи: «Ми ніколи не фокусувалися на Львів. Ми фокусувалися на цілу Україну!»¹²⁵.

Важливим етапом у поширенні програм Радіо «Воскресіння» вважається 1993 р. У документальному фільмі телерадіокомпанії «Ковчег» Радіо «Воскресіння» про ці події розповідається так:

1993 – цей рік визначив нову сторінку в історії Радіо «Воскресіння». Державна телерадіомовна компанія України вперше поступилася своєю монополією на державний ефір. З 5 квітня щоденні релігійно-культурні програми Радіо «Воскресіння» стали поширюватися на величезні простори всесвітньою службою Радіо Україна о 7 годині 30 хвилин, а також третьою програмою Українського радіо о 20 годині 10 хвилин за київським часом¹²⁶.

Основним фундатором діяльності редакції, була благодійна організація «Церква в потребі». Організація здійснювала фінансування CRTN, звідки кошти перенаправлялися на оплату видатків діяльності Радіо «Воскресіння»¹²⁷.

Зі спогадів о. д-р Михайла Димида дізнаємося, що до прикладу річна оплата ефіру на третій програмі Українського радіо коштувала 150 000 американських доларів. За його словами це питання вдалося полагодити одним телефонним дзвінком до пана Жозе Кореа, що спершу був керівником CRTN, а потім очолив добротинну організацію «Церква в потребі»¹²⁸.

29 березня 1995 року в ефір виходить тисячна програма створена редакцією Радіо «Воскресіння»¹²⁹.

¹²⁵ о. М. ДИМИД, «Інтерв'ю від 17.05.2018» / інтерв'юєр Б. Романов. (Цей відеоматеріал можна переглянути у додатку на DVD \ папка: Video \ файл: о. Михайло Димид. Інтерв'ю від 17.05.2018)

¹²⁶ «Радіо “Воскресіння”». Телерадіокомпанія «Ковчег», 1996. (Цей відеоматеріал можна переглянути у додатку на DVD \ папка: Video \ файл: ТРК “Ковчег” Радіо “Воскресіння”).

¹²⁷ Див. о. М. ДИМИД, «Інтерв'ю від 17.05.2018».

¹²⁸ Див. о. М. ДИМИД, «Інтерв'ю від 17.05.2018».

¹²⁹ Див. «Радіо “Воскресіння”». Телерадіокомпанія «Ковчег», 1996.

10 червня 1996 р. розпочалася трансляція програм Радіо «Воскресіння» на Першому каналі національного радіо¹³⁰. Ця подія вивела проект на нові масштаби всеукраїнського інформаційного простору.

«Новинами Радіо «Воскресіння» послуговуються такі авторитетні інформаційні агентства як Католицька Служба Новин (CNS) та APIC»¹³¹.

Ще одною особливістю праці редакції Радіо «Воскресіння» була відсутність прямих ефірів. Команда журналістів займалася збором матеріалів та записом звукової інформації. Записані матеріали опрацьовувалися та монтувалися в готові радіопередачі. У свою чергу готові радіопередачі надавалися різноманітним мовникам для ротації в ефірі.

Серед головних трансляторів програм Радіо «Воскресіння» пан Мирослав Павлюк називає «Українське Радіо 1», «Еко-Радіо», Радіо «Промінь» та інших¹³².

У 2001 р. відбулась ще одна знакова статистична подія в історії редакції релігійного радіомовлення. 23 березня в ефір вийшла ювілейна 3000-на передача¹³³.

На початку ХХІ ст. мережа Інтернет, ставала все доступнішою та поширенішою серед українських громадян. Зважаючи на ці тенденції, в редакції Радіо «Воскресіння» було прийнято рішення про створення офіційної Веб-сторінки.

Запуск офіційного Веб-сайту Радіо «Воскресіння» з доменним ім'ям <http://www.rr.lviv.ua>, що відбувся 1 серпня 2002 р., уможливив для всіх користувачів «Всесвітньої павутини» необмежений доступ до радіопрограм, створених редакцією¹³⁴. Окрім цього, на Веб-ресурсі розміщувалися фото,

---

¹³⁰ Див. М. ПАВЛЮК, *Радіо «Воскресіння» - унікальне явище в історії інформаційного простору України у 1989 - 2009 роках*, Івано-Франківськ: Сімик, 2010, 16.

¹³¹ Див. М. ПАВЛЮК, *Радіо «Воскресіння» - унікальне явище в історії інформаційного простору України у 1989 - 2009 роках*, 15.

¹³² Див. М. ПАВЛЮК, *Радіо «Воскресіння» - унікальне явище в історії інформаційного простору України у 1989 - 2009 роках*, 48.

¹³³ Див. М. ПАВЛЮК, *Радіо «Воскресіння» - унікальне явище в історії інформаційного простору України у 1989 - 2009 роках*, 17.

¹³⁴ Див. М. ПАВЛЮК, *Радіо «Воскресіння» - унікальне явище в історії інформаційного простору України у 1989 - 2009 роках*, 21.

відео, текстова інформація, архів PDF-версій видань газети «Мета» та різноманітні цифрові матеріали.

У структурі офіційного Веб-сайту Радіо «Воскресіння» було створено розділи: «Інтерв'ю Коментарі», «З місця події», «Дослівно...», «Пошук істини», «Проповіді та духовні науки», «Сучасне монашество», «Мирянське покликання», «Святі Таїнства», «Фоторепортаж», «Відео», «Авторські програми», «Радіо в гостях ...», «Мистецька фотогалерея», «Музичні прем'єри», «Золота колекція», «Аудіокниги Радіовистави», «Архів повідомлень», «Наша книжкова крамниця», «Агенція Релігійної Інформації», «Архів газети «Мета» в PDF», «Про Радіо «Воскресіння», «Список трансляторів», «Річні звіти», «Анонси та оголошення», «Благодійні пожертви» та «Контакти». Окрім цього, на Інтернет-сторінці було розміщено розділи архіву подкастів за 2003 – 2015 роки. Варто зазначити, що станом на 1 листопада 2018 р. на офіційному Веб-сайті доступні архівні мультимедійні матеріали: записи радіопередач та електронні версії бюлетня АРІ та газети «Мета».

Радіо «Воскресіння» стало одним з найуспішніших інформаційних проектів УГКЦ. Соціологічні дані вказували на те, що «про трансляції передач Радіо «Воскресіння» знають 76% жителів області»¹³⁵.

Варто зазначити, що діяльність команди редакції Радіо «Воскресіння» була відзначена багатьма дипломами та грамотами, серед них: Почесна Грамота оргкомітету третього всеукраїнського конкурсу програм регіональних телерадіоорганізацій «Україна єдина» у номінації «Дебютант конкурсу»; Дипломом учасника Телерадіоклубу'99; Пам'ятний диплом за участь у п'ятому Київському міжнародному телерадіоярмарку (4-7 травня 1999 року); Срібний диплом за участь у конкурсі «Золотий Георгій» 2000 р. у номінації «Інформаційна програма» та інші відзнаки¹³⁶.

---

¹³⁵ М. ПАВЛЮК, *Радіо «Воскресіння» - унікальне явище в історії інформаційного простору України у 1989 -2009 роках*, Івано-Франківськ: Сімик, 2010, 48.

¹³⁶ Див. М. ПАВЛЮК, *Радіо «Воскресіння» - унікальне явище в історії інформаційного простору України у 1989 - 2009 роках*, 17 – 18.

3. РАДІО «ВОСКРЕСІННЯ» ТА ДРУКОВАНІ ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Окрім підготовки та створення релігійних радіопередач, журналісти релігійної редакції Радіо «Воскресіння» тривалий період активно працювали над випусками друкованих бюлетнів Агенції Релігійної Інформації та часопису Львівської Архiepархії УГКЦ «Мета».

3.1. АГЕНЦІЯ РЕЛІГІЙНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Агенція Релігійної Інформації була заснована о. д-р Михайлом Димидом у структурі редакції радіомовлення Радіо «Воскресіння» та працювала під його керівництвом від 18 жовтня 1993 р. до 1 листопада 1996 р. Як розповів випусковий редактор АРІ Богдан Дубінський:

У 1994 році народився перший номер бюлетеня котрий називається «Агенція Релігійної Інформації». Він є щотижневий, що як на такий бюлетень солідно на мою думку і складається фактично з двох частин. Перша частина – це новини з України, переважно ексклюзивні ... і також з за кордону. Чому з за кордону? Бо практично Україна є ізольована від життя церкви з за кордону і дуже є важливим, щоб впорядкувати своє релігійне життя тут, люди повинні читати як же живуть інші, як вірять в Бога, чому вони вірять в Бога, як вони приходять і які проблеми стоять в церкві, щоб не повторювати ті проблеми¹³⁷.

Праця редакції журналістів над бюлетенем АРІ була високо оцінена компетентними органами як в Україні, так і поза її межами. 13 грудня 1995 р. Завідувач Обласного відділу у справах релігій пан Савчук надіслав о. д-р Михайлу Димиду листа, в якому інформує:

З великим інтересом ознайомилися з 49 і 50 номерами щотижневого інформаційного бюлетеня «Агенція Релігійної Інформації», що виходить під Вашим керівництвом.

На нашу думку праця є дуже актуальною, корисною і необхідною. Тому відділ буде пропагувати її не лише в області але і в Україні.

На жаль не маємо попередніх номерів бюлетеня. Просили б Вас при найменшій можливості подати нам для службового користування попередні номери, а також наступні. За що наперед Вам щиро вдячні.

¹³⁷ «Радіо “Воскресіння”». Телерадіокомпанія «Ковчег», 1996. (Цей відеоматеріал можна переглянути у додатку на DVD \ папка: Video \ файл: ТРК “Ковчег” Радіо “Воскресіння”).

Бажаємо Вам плідної праці, успіхів і всього найкращого¹³⁸.

31 травня 1996 р. Союз Католицької Міжнародної Преси (Union Catholique Internationale De La Presse) включив АРІ у своє членство. З цієї нагоди було надано відповідний сертифікат¹³⁹.

13 січня 1997 р. у вже згадуваному подячному листі владика Любомира Гузара організації «Церква в потребі», з поміж багатьох успіхів та досягнень було підкреслено про авторитет випусків бюлетенів АРІ¹⁴⁰.

3 березня 1998 р. владика Любомир Гузар видає розпорядження в якому наказує: «Заснувати Агенцію Релігійної Інформації на основі відділу інформації Радіо «Воскресіння»»¹⁴¹.

Наступного дня, 4 березня 1998 р., владика Любомир видає розпорядження, у якому призначає виконуючим обов'язки АРІ Мирослава Павлюка¹⁴².

Хоча Агенція Релігійної Інформації як юридична особа проіснувала до початку процесу реорганізації Радіо «Воскресіння», останній інформаційний бюлетень вийшов у світ ще 31 грудня 2005 року. Як зазначив Мирослав Павлюк, причина цього полягала у скороченні фінансування редакції. Архіви випусків за період 1994 - 2005 рр. були збережені у Національній науковій бібліотеці України ім. В. Стефаника у Львові, Київській національній бібліотеці України ім. В. Вернадського, а також в архівах Радіо «Воскресіння»¹⁴³.

---

¹³⁸ Див. Додаток 14.

¹³⁹ Див. Додаток 15.

¹⁴⁰ Див. Додаток 6.

¹⁴¹ Див. Додаток 16.

¹⁴² Див. Додаток 17.

¹⁴³ Див. М. ПАВЛЮК, *Радіо «Воскресіння» - унікальне явище в історії інформаційного простору України у 1989 - 2009 роках*, Івано-Франківськ: Сімик, 2010, 255.

3.2. ЧАСОПИС «МЕТА»

З історичної довідки дізнаємось, що «Мета» була заснована у 1931 р. з благословення митрополита Андрея Шептицького як тижневик Українського Католицького Союзу та проіснувала до 1939 року¹⁴⁴.

14 жовтня 1999 року вийшов перший номер відновленого часопису Львівської Архiepархії УГКЦ «Мета». У період 1999 - 2003 р. над матеріалами для випуску видань працювали журналісти львівської редакції Радіо «Воскресіння».

8 листопада 1999 р. владика Любомир Гузар видав Довіреність, дійсну до 31.03.2000 р., в якій уповноважив п. Павлюка здійснити перереєстрацію газети «Мета» згідно з вимогами та нормами українського законодавства¹⁴⁵.

У квітні 2001 Мирослава Павлюка було призначено виконувачем обов'язків головного редактора газети «Мета»¹⁴⁶. У першому номері відновленого часопису владика Любомир Гузар наголосив на важливій інформативній функції «Мети»: «Сьогодні “Мета” знову відроджується, щоби служити вірним греко-католикам Львівської архієпархії і бути їхнім зв'язком з владикою, деканатами, парохіями, угруповуваннями, одним словом, засобом зв'язку і спілкування вірних нашої архієпархії»¹⁴⁷.

Окрім виконання інформативних завдань, в часописі публікувались численні актуальні статті на релігійну, історичну та соціально-політичну тематику, а також пастирські послання церковних ієрархів, що перетворило цю газету на важливий інструмент пасторальної опіки вірних.

У 2003 році головним редактором «Мети» було призначено о. Івана Галімурку. З цієї нагоди Блаженніший Любомир Гузар надіслав о. Івану листа в якому привітав його з призначенням на посаду редактора Архiepархіяльної

¹⁴⁴ Див. «Коротка історична довідка про газету “Мета”» // сайт: *Електронна версія «Мета»* <<https://www.meta-ugcc-iviv.com/>> (дата звернення: 29.04.2018).

¹⁴⁵ Див. Додаток 18.

¹⁴⁶ Див. М. ПАВЛЮК, *Радіо «Воскресіння» - унікальне явище в історії інформаційного простору України у 1989 - 2009 роках*, Івано-Франківськ: Сімик, 2010, 72.

¹⁴⁷ «Слово єпископа-помічника Гливи УГКЦ владика Любомира Гузара з нагоди виходу відновленої “Мети”», // *Мета* № 1 (132) (14 жовтня 1999) 1.

газети та побажав успішної праці¹⁴⁸. У 2017 р. митрополит Ігор Возняк призначив головним редактором «Мети» о. Богдана Луковського¹⁴⁹.

Без сумніву, вклад та діяльність редакції релігійного радіомовлення Радіо «Воскресіння» була важливим і ефективним каналом пасторальної праці, духовної опіки вірних та популяризації УГКЦ не лише в межах Львівської Архiepархії, а на теренах усієї України.

Підсумовуючи, можемо ствердити, що особливий внесок у керівництво та організацію львівської редакції належить директорам Радіо «Воскресіння» о. д-р Михайлу Димиду та Мирославу Павлюку, а також всім журналістам і працівникам, що в різні періоди та способами долучилися до створення релігійно-культурних радіопередач та друкованих видань.

---

¹⁴⁸ Див. Додаток 19.

¹⁴⁹ Див. «Коротка історична довідка про газету “Мета”» // сайт: *Електронна версія «Мета»* <<https://www.meta-ugcc-lviv.com/>> (дата звернення: 29.04.2018).

РОЗДІЛ 3

РЕЛІГІЙНІ РАДІОПРОГРАМИ У ЛЬВІВСЬКІЙ АРХИЄПАРХІЇ УГКЦ В 2015 – 2018 РОКАХ ТА ЇХ ІСТОРІЯ

Зважаючи на очевидну моральну застарілість та безперспективність подальшої діяльності Радіо «Воскресіння», компетентними особами було прийнято рішення про реорганізацію та ліквідацію львівської редакції релігійного радіомовлення. Реорганізація мала на меті створити нове радіо для УГКЦ, враховуючи сучасні тенденції у галузі ЗМІ та фінансові можливості.

1. «ВОСКРЕСІННЯ. ЖИВЕ РАДІО». ДІЯЛЬНІСТЬ МУЛЬТИМЕДІЙНОЇ СТУДІЇ В ПАТРІАРШОМУ ДОМІ У МІСТІ ЛЬВОВІ

23 вересня 2015 року на Інформаційному ресурсі УГКЦ було розміщено повідомлення про реорганізацію та оновлення Радіо «Воскресіння». Старт оновленого проекту був запланований на жовтень 2015 року. Керівником реорганізації Радіо «Воскресіння» було призначено о. Ігоря Яціва¹⁵⁰. Головним спонсором проекту надалі залишилась німецька благодійна організація «Церква в потребі»¹⁵¹.

Одразу варто зазначити, що сам о. Ігор Яців не вважає себе четвертим директором Радіо «Воскресіння», оскільки «Воскресіння. Живе радіо» - це

---

¹⁵⁰ Див. ДЕПАРТАМЕНТ ІНФОРМАЦІЇ УГКЦ, «У жовтні зустрічайте оновлене радіо “Воскресіння”» // сайт: *Інформаційний ресурс УГКЦ*, 23 вересня 2015, <http://news.ugcc.ua/news/u_zhovtn%D1%96_zustr%D1%96chayte_onovlene_rad%D1%96o_voskres%D1%96nnya_74860.html> (дата звернення: 03.05.2018).

¹⁵¹ Див. ДЕПАРТАМЕНТ ІНФОРМАЦІЇ УГКЦ, «У жовтні зустрічайте оновлене радіо “Воскресіння”».

абсолютно новий проект, що лише зберіг у своїй назві слово «Воскресіння»¹⁵². З 2002 року о. Ігор Яців виконував служіння прес-секретаря Блаженнішого Глави УГКЦ Любомира. У цей період Мирослав Павлюк запропонував йому висвітлювати діяльність Блаженнішого Любомира в програмі на Радіо «Воскресіння». Пригадуючи початок свого служіння як прес-секретаря Блаженнішого Глави УГКЦ, о. Ігор Яців навіть називає себе «нештатним кореспондентом Радіо “Воскресіння”, головню акцентуючи увагу навколо постаті Блаженнішого Любомира»¹⁵³.

Варто зазначити, що ще до співпраці з Радіо «Воскресіння» о. Ігор Яців набув чималий досвід як автор та ведучий релігійної програми «Духовна мандрівка», заснованої Михайлом Перуном на радіо «Львівська хвиля». Як стверджує сам о. Ігор Яців, здобуті навички праці на радіо він тепер використовує як ведучий програми «Вечірні діалоги з душпастирем» на «Живому радіо»¹⁵⁴.

Головним творцем та реалізатором оновленого проекту є талановитий музикант, піаніст-імпровізатор, відомий журналіст, телерадіоведучий, програмний продюсер «Воскресіння. Живе радіо» диякон Роман Коляда. Саме до нього звернувся о. Ігор Яців з проханням допомогти створити Інтернет-радіостанцію для УГКЦ¹⁵⁵. Активну участь у цих консультаціях брав також владику Богдан Дзюрах¹⁵⁶. Коротко характеризуючи основні поставлені завдання, диякон Роман Коляда зазначив: «Це і був наш задум: мінімальною кількістю людей, маючи якісне обладнання, що дозволяє виконувати чимало

¹⁵² о. І. ЯЦІВ, «Реорганізація... Шлях до “Воскресіння”» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Інформаційний ресурс УГКЦ*, 18 листопада 2016, <http://news.ugcc.ua/interview/reorgan%D1%96zats%D1%96ya_shlyah_do_voskres%D1%96nnya_78087.html> (дата звернення: 10.05.2018).

¹⁵³ о. І. ЯЦІВ, «Реорганізація... Шлях до “Воскресіння”».

¹⁵⁴ Див. о. І. ЯЦІВ, «Радіоефір – це також гарна нагода для проповідування Євангелія» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Духовна велич Львова*, <<http://velychlviv.com/o-igor-yatsiv-radioefir-tse-takozh-garna-nagoda-dlya-propoviduvannya-yevangeliya/>> (дата звернення: 12.05.2018).

¹⁵⁵ Див. «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо “Воскресіння”, розповів про діяльність радіостанції» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/news/8059>> (дата звернення: 12.05.2018).

¹⁵⁶ Див. «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо “Воскресіння”, розповів про діяльність радіостанції».

завдань дистанційно за допомогою ІТ-технологій, створити цілодобову Інтернет-радіостанцію»¹⁵⁷.

Як розповів Роман Коляда: «Так склалося, що у своєму житті я створював багато різноманітних передач та радіопроектів з нуля»¹⁵⁸. За його плечима багатолітній досвід праці на центральних українських телеканалах, відомих радіостанціях і в друкованих виданнях. Зокрема пан Коляда працював редактором та ведучим на «УТ-1», сценаристом ток-шоу на телеканалі «ТЕТ» ведучим «Діалогів з Романом Колядою» на каналі «Культура»¹⁵⁹. Також із його біографії дізнаємося про понад двадцятилітній досвід роботи на керівних посадах різноманітних радіостанцій та проектів, зокрема на радіо «Голос Києва», «Радіо-Ера» FM, «УР-1» і радіо «Промінь» (УР-2)¹⁶⁰.

Основну частину різноманітної технічної роботи та підготовку радіопередач до ротації в ефірі виконує звукорежисер студії продакшн¹⁶¹ Ігор Льодін¹⁶².

Зважаючи на обмеженість фінансування¹⁶³, працівникам радіостанції доводиться поєднувати виконання різноманітних обов'язків та завдань. Розповідаючи про працівників студії Роман Коляда зазначив:

Хочу зауважити, що діяльність Інтернет-радіостанції вимагає поєднання різних навиків та професій. Я одночасно є виконавчим продюсером, частково технічним директором, частково ведучим. Хоча цього не вказується в резюме, але по суті воно так є. Подібно і звукорежисер поєднує обов'язки звукоінженера, системного адміністратора та інші¹⁶⁴.

¹⁵⁷ «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо “Воскресіння”, розповів про діяльність радіостанції» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/news/8059>> (дата звернення: 13.05.2018).

¹⁵⁸ «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо “Воскресіння”, розповів про діяльність радіостанції».

¹⁵⁹ Див. «Біографія» // сайт: *Роман Коляда*, <<http://kolyada.org.ua/biografi/>> (дата звернення: 13.05.2018).

¹⁶⁰ Див. «Біографія».

¹⁶¹ «Продакшн» – (від англ. «Production» - виробництво, виготовлення, тощо), процес створення проекту чи творчого задуму.

¹⁶² Див. «Команда» // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/pages/5>> (дата звернення: 17.05.2018).

¹⁶³ Див. о. І. Яців, «Реорганізація... Шлях до “Воскресіння”» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Інформаційний ресурс УГКЦ*, 18 листопада 2016, <http://news.ugcc.ua/interview/reorgan%D1%96zats%D1%96ya_shlyah_do_voskres%D1%96nnya_78087.html> (дата звернення: 17.05.2018).

¹⁶⁴ «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо “Воскресіння”, розповів про діяльність радіостанції».

2 листопада 2015 р. було освячено нові приміщення радіостанції «Воскресіння. Живе радіо» в Києві за вул. Микільсько-Слобідська, 5, що знаходиться неподалік Патріаршого собору Воскресіння Христового. Чин освячення звершив Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав Шевчук¹⁶⁵.

Про свій вклад у створення київської та львівської студій «Воскресіння. Живе радіо» диякон Роман Коляда розповів: «Я підбирав та komponував обладнання починаючи від меблів закінчуючи кабелями, що з'єднують пристрої»¹⁶⁶. Також він опрацьовував концепцію музичного оформлення і контентних лінійок¹⁶⁷.

1.1. ОГЛЯД ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМНОГО НАПОВНЕННЯ «ВОСКРЕСІННЯ. ЖИВЕ РАДІО»

«Воскресіння. Живе радіо» функціонує як цілодобова Інтернет-радіостанція¹⁶⁸. Концепція мовлення значною мірою продовжує традиції Радіо «Воскресіння», однак, має на меті вийти на новий якісний та сучасний рівень мовлення. Про технологію трансляції диякон Роман Коляда розповів:

У нас є кілька серверів, оскільки крім основного потоку, є ще чотири додаткових радіоканали, які транслюють «Ave Maria», християнський рок, храмову і класичну музику. На цих каналах люди можуть слухати добру музику, що відібрана за християнськими принципами. Ці сервери працюють автономно і майже не вимагають втручання людини. Туди записується музичний матеріал¹⁶⁹.

¹⁶⁵ Див. ДЕПАРТАМЕНТ ІНФОРМАЦІЇ УГКЦ, «Глава УГКЦ освятив студію оновленого радіо “Воскресіння”» // сайт: *Інформаційний ресурс УГКЦ*, 2 листопада 2015, <http://news.ugcc.ua/video/glava_ugkts_osvyativ_stud%D1%96yu_onovlenogo_rad%D1%96o_voskres%D1%96nnya_75226.html> (дата звернення: 18.05.2018). (Цей відеоматеріал можна переглянути у додатку на DVD \ папка: Video \ файл: В Києві освятили студію оновленого Радіо Воскресіння).

¹⁶⁶ «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо “Воскресіння”, розповів про діяльність радіостанції» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/news/8059>> (дата звернення: 18.05.2018).

¹⁶⁷ Див. о. І. ЯЦІВ, «Реорганізація... Шлях до “Воскресіння”» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Інформаційний ресурс УГКЦ*, 18 листопада 2016, <http://news.ugcc.ua/interview/reorgan%D1%96zats%D1%96ya_shlyah_do_voskres%D1%96nnya_78087.html> (дата звернення: 18.05.2018).

¹⁶⁸ Див. «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо “Воскресіння”, розповів про діяльність радіостанції».

¹⁶⁹ «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо “Воскресіння”, розповів про діяльність радіостанції».

Посилання на прямий потік мовлення «Воскресіння. Живе радіо» також знаходиться на популярному Інтернет-радіосервісі «TuneIn»¹⁷⁰.

Подібно як і Радіо «Воскресіння», оновлений проект орієнтований на широку аудиторію слухачів, а не лише на християн чи вірних УГКЦ¹⁷¹. Як зазначив о. Ігор Яців, команда радіостанції намагається зацікавити слухачів через світський інформаційний блок послухати та ознайомитися також і з релігійними передачами¹⁷².

Велика увага приділяється музичним творам в ефірі. Його наповнюють композиції з елементами джазу, електроніки та інших жанрів¹⁷³. Головний акцент поставлено на спілкуванні з аудиторією¹⁷⁴. В ефірі «Живого радіо» транслюються «і зустрічі з цікавими особистостями, і дискусії, і новини, і спорт, і музика»¹⁷⁵. Характеризуючи програмну концепцію та цільову аудиторію радіостанції, Роман Коляда зазначив: «Наше гасло “Про все на світі з вірою і любов’ю!” вказує на те, що ми орієнтувалися на аудиторію не лише всередині церкви, чи на християн з певною конфесійною приналежністю, але й на всіх людей, кому навколоцерковна тематика не є чужа»¹⁷⁶.

В недільному ефірі радіостанції запроваджено трансляцію Божественної Літургії, що відбувається в 11:00¹⁷⁷. Розповідаючи про різноманітні нововведення та передачі о. Ігор Яців зазначив: «Стараємося, щоб аудиторія була широкою»¹⁷⁸. На відміну від Радіо «Воскресіння», що працювало

¹⁷⁰ Див. «Voskresinnya. Zhyve radio» // сайт: *TuneIn*, <<https://tunein.com/radio/Voskresinnya-Zhyve-radio-s275935/>> (дата звернення: 01.06.2018).

¹⁷¹ Див. «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо “Воскресіння”, розповів про діяльність радіостанції» / інтерв’юєр Б. Романов // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/news/8059>> (дата звернення: 01.06.2018).

¹⁷² о. І. ЯЦІВ, «Реорганізація... Шлях до “Воскресіння”» / інтерв’юєр Б. Романов // сайт: *Інформаційний ресурс УГКЦ*, 18 листопада 2016, <http://news.ugcc.ua/interview/reorgan%D1%96zats%D1%96ya_shlyah_do_voskres%D1%96nnya_78087.html> (дата звернення: 01.06.2018).

¹⁷³ Див. ДЕПАРТАМЕНТ ІНФОРМАЦІЇ УГКЦ, «У жовтні зустрічайте оновлене радіо “Воскресіння”» // сайт: *Інформаційний ресурс УГКЦ*, 23 вересня 2015, <http://news.ugcc.ua/news/u_zhovtn%D1%96_zustr%D1%96chayte_onovlene_rad%D1%96o_voskres%D1%96nnya_74860.html> (дата звернення: 07.06.2018).

¹⁷⁴ Див. ДЕПАРТАМЕНТ ІНФОРМАЦІЇ УГКЦ, «У жовтні зустрічайте оновлене радіо “Воскресіння”».

¹⁷⁵ ДЕПАРТАМЕНТ ІНФОРМАЦІЇ УГКЦ, «У жовтні зустрічайте оновлене радіо “Воскресіння”».

¹⁷⁶ «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо “Воскресіння”, розповів про діяльність радіостанції».

¹⁷⁷ Див. «Розклад програм» // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/pages/12>> (дата звернення: 02.07.2018).

¹⁷⁸ о. І. ЯЦІВ, «Реорганізація... Шлях до “Воскресіння”».

виключно як продакшн-студія, «Живе радіо» має у програмному ефірі регулярні випуски новин¹⁷⁹ з ведучими Юлією Мельниченко та Каріною Корнієнко. Це надзвичайно важлива реформа, адже експерти у галузі ЗМІ називають радіомовлення «найактуальнішим і єдиним всезагальним типом медіа, завдяки якому багато слухачів отримують протягом дня поточну інформацію»¹⁸⁰. Інформативна функція дуже гармонійно вливається у нову концепцію «Живого радіо», адже у цих випусках новин розповідається не лише про життя церкви, але й висвітлюються важливі суспільні та навіть політичні події.

Серед різноманітних програм на радіостанції було створено передачу для наймолодших слухачів. Авторська програма Галини Коляди «Колисанки матінки Галини» щовечора о 20:50 супроводжує наймолодшу аудиторію до нічного відпочинку¹⁸¹. Для зрілих та свідомих слухачів «Воскресіння. Живе радіо» пропонує культурний проект «Етнологіка» з ведучою Анастасією Дружок. У програмі розповідається про традиції та культурні перлини нашої Батьківщини і народу¹⁸².

Для прихильників паломництва до різноманітних святих місць у програмному ефірі було створено передачу «Путівник прочанина». Ведучий програми - протоієрей Андрій Власенко¹⁸³.

Щотижневим музичним проектом є «Жива музика на “Живому радіо”». У цій радіопередачі беруть участь різноманітні виконавці та колективи. Поміж виконанням учасниками музичних творів відбувається затишне спілкування про творчий шлях запрошених гостей, що також часто відповідають на

¹⁷⁹ Див. ДЕПАРТАМЕНТ ІНФОРМАЦІЇ УГКЦ, «У жовтні зустрічайте оновлене радіо “Воскресіння”» // сайт: *Інформаційний ресурс УГКЦ*, 23 вересня 2015, <http://news.ugcc.ua/news/u_zhovtn%D1%96_zustr%D1%96chayte_onovlene_rad%D1%96o_voskres%D1%96nnya_74860.html> (дата звернення: 09.07.2018).

¹⁸⁰ З. ВАЙШЕНБЕРГ – Г. КЛЯЙНШТОБЕР – Б. ПЬОРКСЕН, *Довідник. Журналістика та медіа*, Київ: Центр вільної преси, Академія вільної преси, 2011, 392.

¹⁸¹ Див. «Колисанки матінки Галини» // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/programs/19>> (дата звернення: 23.07.2018).

¹⁸² Див. «Етнологіка» // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/programs/23>> (дата звернення: 23.07.2018).

¹⁸³ Див. «Путівник прочанина» // сайт: «Воскресіння. Живе радіо», <<http://reradio.com.ua/programs/9>> (дата звернення: 23.07.2018).

запитання від слухачів та глядачів. Веде передачу програмний продюсер радіостанції - диякон Роман Коляда.

Великою популярністю серед аудиторії слухачів та глядачів «Живого Радіо» користується програма «Добра розмова» з ведучими Галиною Бабій та Ольгою Юрченко, і журналістом львівської студії Тарасом Бабенчуком. Серед учасників програми є чимало єпископів, священників, відомих людей, громадських діячів та спеціалістів з різноманітних галузей.

Також у програмному ефірі «Воскресіння. Живе радіо» виходить авторська програма «Свідоме життя з Маріанною Бойко»¹⁸⁴.

Важливим та ефективним інструментом пасторальної праці нової радіостанції є регулярні випуски програми «Вечірні діалоги з душпастирем». У програмі беруть участь священники УГКЦ, що в прямому ефірі обговорюють різноманітні духовні теми та відповідають на запитання від слухачів. До постійних учасників-ведучих програми у київській студії належать: о. Ігор Яців, о. Микола Сулима, о. Андрій Нагірняк та о. Олег Шепетяк.

Спеціалісти у галузі радіомовлення вважають, що радіожурналістика має базувати свою ефірну структуру на виконанні чітких функцій, завдань та потреб аудиторії радіослухачів¹⁸⁵. На думку Романа Коляди, сьогодні це завдання полягає у створенні певного альтернативного світському продукту з християнським наповненням¹⁸⁶.

1.1.1. АУДИТОРІЯ СЛУХАЧІВ «ВОСКРЕСІННЯ. ЖИВЕ РАДІО»

Розповідаючи про чисельність аудиторії слухачів «Воскресіння. Живе радіо», Роман Коляда зазначив:

¹⁸⁴ Див. «Свідоме життя з Маріанною Бойко» // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/programs/24>> (дата звернення: 23.07.2018).

¹⁸⁵ Див. В. ЛІЗАНЧУК, *Основи радіо-журналістики*, Київ, Знання, 2006, 100.

¹⁸⁶ Див. «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо “Воскресіння”, розповів про діяльність радіостанції» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/news/8059>> (дата звернення: 10.07.2018).

Моніторинг показує, що одночасних слухів не багато. На початках ми дуже сумували з цього приводу. Коли ж ми підсумуємо онлайн-аудиторію та перегляди на фейсбуці, бачимо, що аудиторія коливається від сотень до тисяч на день, в залежності від дня, тематики і запрошеного гостя¹⁸⁷.

Тут помітно, що перехід на мовлення в Інтернеті та реорганізація радіо дуже різко скоротили аудиторію слухачів у порівнянні навіть з потенційними двома мільйонами¹⁸⁸, що нараховувались в останній рік діяльності львівської редакції Радіо «Воскресіння».

На думку Романа Зайця, успішна радіостанція повинна працювати на власну перспективну аудиторію¹⁸⁹. Тому лише самовіддана і концептуальна праця команди «Живого радіо» та створення цікавих релігійних передач з часом може давати помітний приріст слухацької аудиторії.

1.1.2. СПІВПРАЦЯ З ІНШИМИ РАДІОСТАНЦІЯМИ ТА ПРОЕКТАМИ

Команді «Воскресіння. Живе радіо» вдалось налагодити активну співпрацю з іншими радіостанціями та проектами. Це зокрема радіо «Марія», Інтернет-радіо Києво-Могилянської Академії «Молоде радіо», а також американське «Radio 7»¹⁹⁰.

Особливу увагу Роман Коляда звертає на співпрацю з командою радіо «Марія», адже цей ресурс стилістично є дуже близьким до концепції «Живого радіо». Також радіо «Марія» веде мовлення на FM-частотах, зокрема у Львові на частоті 66,26 МГц¹⁹¹. Ці фактори спонукали обидві радіостанції започаткувати практику спільних трансляцій радіопередач за участю церковних

¹⁸⁷ «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо “Воскресіння”, розповів про діяльність радіостанції» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/news/8059>> (дата звернення: 10.07.2018).

¹⁸⁸ Див. «Інтерв'ю з директором Радіо «Воскресіння» Мирославом Павлюком» // сайт: *Радіо «Воскресіння»*, 5 січня 2015, <<http://www.rr.lviv.ua/podcasts/intervyu-z-dyktorom-radio-voskresinnya-myroslavom-pavlyukom/>> (дата звернення: 11.07.2018).

¹⁸⁹ Див. «Засновник MJoу Multimedia розповів про розвиток радіо в сучасних реаліях» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/news/8058>> (дата звернення: 11.07.2018).

¹⁹⁰ Див. «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо “Воскресіння”, розповів про діяльність радіостанції».

¹⁹¹ Див. «Радіо Марія відтепер у Львові!» // сайт: *Радіо «Марія»*, 25 жовтня 2016, <<http://radiomaria.org.ua/radiomariya-vidteper-u-lvovi-4149>> (дата звернення: 11.07.2018).

ієрархів¹⁹². Зокрема, це спільні ефіри за участю Блаженнішого Святослава Шевчука, Блаженнішого Любомира Гузара, владыки Гліба Лончини, владыки УПЦ КП Євстратія Зорі та інших відомих постатей¹⁹³.

1.1.3. ОФІЦІЙНИЙ ВЕБ-САЙТ «ВОСКРЕСІННЯ. ЖИВЕ РАДІО» ТА ДОДАТКОВІ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Одразу варто зазначити, що команда «Воскресіння. Живе радіо» дуже активно послуговується своїм офіційним Інтернет-сайтом та додатковими Веб-ресурсами, зокрема власною Facebook-сторінкою і мікроблогом Twitter. Це основні канали поширення продукту радіостанції.

У процесі реорганізації було створено новий сучасний Веб-сайт з доменом: <http://www.reradio.com.ua> Про працю над створенням Веб-сайту та роботу в соціальних мережах Роман Коляда розповів:

Оскільки я не є програмістом, для створення Веб-сторінки ми звернулися до львівських спеціалістів зі СТУДІЯ КЕДРОС у співпраці "SP-SERVICE". Також ми активно використовуємо Skype для зв'язку між львівською та київською студіями і потокове відео на ресурсах Facebook і YouTube. До слова, Facebook-трансляції дають нам найбільшу аудиторію»¹⁹⁴.

У розділах меню сайту розміщено розклад програм та подкасти. Окрім цього публікуються важливі релігійні та суспільні новини. На сайті розміщено корисні посилання на дружні ресурси та офіційні сторінки у соціальних мережах Facebook і Twitter. Також для «Воскресіння. Живе радіо» було розроблено новий сучасний логотип (Див. Ілюстрація 1).

¹⁹² Див. «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо «Воскресіння», розповів про діяльність радіостанції» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/news/8059>> (дата звернення: 19.07.2018).

¹⁹³ Див. «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо «Воскресіння», розповів про діяльність радіостанції».

¹⁹⁴ «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо «Воскресіння», розповів про діяльність радіостанції».

1.2. ДІЯЛЬНІСТЬ МУЛЬТИМЕДІЙНОЇ СТУДІЇ «ЖИВЕ ТБ» ТА «ВОСКРЕСІННЯ. ЖИВЕ РАДІО» В ПАТРІАРШОМУ ДОМІ У ЛЬВОВІ

Восени 2017 року в Патріаршому домі, що знаходиться за адресою: м. Львів, вул. Хуторівка, 35.б, було обладнано сучасну мультимедійну студію. Розповідаючи про нові технічні можливості та переваги львівської студії, о. Ігор Яців зазначив:

Цікаво також, що це «студія-гібрид», придатна не лише для радіофіру, а є і повноцінною телестудією. У ній, зокрема, проводимо прямі телефіри програми «Відкрита Церква. Діалоги». Таке поєднання дозволяє здійснювати комбіновану пряму трансляцію, коли, для прикладу, зображення транслюється на екрани телебачення, а звук іде в радіофір. Також це дозволяє радіослухачу побачити, що відбувається в студії в режимі реального часу¹⁹⁵.

Діяльність львівської студії тісно пов'язана з особою випускника ЛДС Святого Духа та журналіста Тараса Бабенчука. Варто зазначити, що пан Бабенчук є не лише автором і ведучим програм, але також здійснює різноманітну технічну працю та підтримку студійного обладнання разом зі звукорежисером студії Андрієм Копаком¹⁹⁶.

1.2.1. РАДІОПРОГРАМИ ТА ПРОЕКТИ, ЩО СТВОРЮЮТЬСЯ У ЛЬВІВСЬКІЙ СТУДІЇ «ВОСКРЕСІННЯ. ЖИВЕ РАДІО»

Значна частина програм, що виходять в ефірі «Воскресіння. Живе радіо» створюється саме у львівській студії¹⁹⁷. Варто зазначити, що мова іде не лише про діяльність студії продакшн, але про прямі трансляції та спільні ефіри з київською студією. Діяльність студії дозволяє на місці продукувати передачі за участю духовенства та мирян Львівської Архиепархії УГКЦ.

¹⁹⁵ о. І. ЯЦІВ, «Реорганізація... Шлях до “Воскресіння”» / інтерв'юер Б. Романов // сайт: *Інформаційний ресурс УГКЦ*, 18 листопада 2016,

<http://news.ugcc.ua/interview/reorgan%D1%96zats%D1%96ya_shlyah_do_voskres%D1%96nnya_78087.html> (дата звернення: 20.07.2018).

¹⁹⁶ Див. *Галузка добра*, Воскресіння. Живе радіо, 2 жовтня 2018. (Цей аудіоматеріал можна послухати у додатку на DVD \ папка: *Audio \ файл: Галузка добра, Воскресіння. Живе радіо, 2 жовтня 2018*).

¹⁹⁷ Див. *Галузка добра*, Воскресіння. Живе радіо, 2 жовтня 2018.

1.2.2. «ВІДКРИТА ЦЕРКВА. ДІАЛОГИ»

У львівській мультимедійній студії «Живого ТБ» та «Живого радіо» проводяться зйомки програми «Відкрита Церква. Діалоги», матеріали якої також транслюються в радіоефірі. Прямі трансляції програми виходять щочетверга о 16:00. Серед гостей передачі є відомі на львівщині душпастирі та активні діячі УГКЦ, що обговорюють широкий спектр різноманітних актуальних питань для сучасних християн. Ведучим програми є журналіст львівської студії «Живого ТБ» та «Живого радіо» Тарас Бабенчук¹⁹⁸.

У програмі також передбачено контакт із аудиторією слухачів та глядачів, де кожен має нагоду написати своє запитання, на яке при можливості відповідають учасники передачі¹⁹⁹.

1.2.3. «ВЕЧІРНІ ДІАЛОГИ З ДУШПАСТИРЕМ»

У львівській студії програма регулярно виходить за участі священників, що служать у Львівській Архиепархії: о. Олега Кіндія, о. Дмитра Романка, о. Назарія Гавриляка, о. Ярослава Микитчина та о. Андрія Микитюка²⁰⁰.

1.2.4. «ДОБРА РОЗМОВА»

Щодня о 17:10 в ефірі «Живого радіо» виходить програма «Добра розмова»²⁰¹. Регулярно ефіри програми транслюють також з львівської студії, а частими учасниками цих передач є духовенство і активні миряни Львівської Архиепархії УГКЦ. У програмі ведучі обговорюють із запрошеними гостями наперед обрану тему, що стосується релігійних чи суспільних подій та явищ.

¹⁹⁸ Див. «Відкрита Церква. Діалоги» // сайт: *Живе Телебачення*, <<https://zhyve.tv/projects/24-vidkryta-tserkva-dialogy/>> (дата звернення: 23.07.2018).

¹⁹⁹ Див. «Відкрита Церква. Діалоги».

²⁰⁰ Див. «Команда» // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/pages/5>> (дата звернення: 23.07.2018).

²⁰¹ Див. «Добра розмова» // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/programs/7>> (дата звернення: 23.07.2018).

1.2.5. «ДОБРА РОЗМОВА ПО-ЛЬВІВСЬКИ»

У березні, 2018 р. стартував спільний проєкт «Воскресіння. Живе радіо» та Львівської Архиепархії УГКЦ «Добра розмова по-львівськи»²⁰². У програмі беруть участь представники духовенства Львівської Архиепархії. Автор та ведучий програми – о. Роман Гордій. Програма виходить один раз у два тижні. Серед учасників програми були: протодиякон Львівської Архиепархії Назарій Ярунів, керівник Прес-служби Львівської Архиепархії УГКЦ о. Павло Дроздяк, львівський єпископ-помічник владика Володимир Груца та інші.

1.2.6. «ЖИВА МУЗИКА НА ЖИВОМУ РАДІО»

«Жива музика на Живому радіо» - це музична програма в ефірі «Воскресіння. Живе радіо»²⁰³. Програма часто виходить у форматі спільного ефіру київської та львівської студій з ведучими Романом Колядою і Тарасом Бабенчуком. Серед особливих музичних гостей львівської студії можна виокремити Оркестр ЛДС Святого Духа під керівництвом Адріана Леськіва²⁰⁴. За час існування програми участь у ній взяли численні музичні гурти та виконавці.

1.2.7. «ГАЛУЗКА ДОБРА»

Восени 2017 р. в ефірі «Воскресіння. Живе радіо» стартував радіожурнал «Галузка добра», над яким працюють семінаристи ЛДС Святого Духа²⁰⁵. Гасло радіопередачі: «Робімо добро і добро повернеться до нас!»²⁰⁶.

²⁰² Див. *Галузка добра*, Воскресіння. Живе радіо, 2 жовтня 2018. (Цей аудіоматеріал можна послухати у додатку на DVD \ папка: Audio \ файл: Галузка добра, Воскресіння. Живе радіо, 2 жовтня 2018).

²⁰³ «Жива музика на “Живому радіо”» // сайт: «Воскресіння. Живе радіо», <<http://reradio.com.ua/programs/17>> (дата звернення: 23.07.2018).

²⁰⁴ Див. *Галузка добра*, Воскресіння. Живе радіо, 2 жовтня 2018.

²⁰⁵ Див. *Добра розмова*, Воскресіння. Живе радіо, 6 червня 2018. (Цей аудіоматеріал можна послухати у додатку на DVD \ папка: Audio \ файл: Запис радіопередачі Добра розмова, випуск 6 червня 2018).

²⁰⁶ «Галузка добра» // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/programs/32>> (дата звернення: 23.07.2018).

Підсумовуючи, варто зазначити, що в програмному ефірі «Воскресіння. Живе радіо» є багато релігійних радіопередач та програм, що є цікавими та ефективними інструментами пасторальної опіки вірних.

Ведучими і учасниками переважної більшості передач «Живого радіо» є представники духовенства: священники, диякони, семінаристи, що здатні провадити духовні науки, надати слухачам душпастирські поради або ж компетентно висвітлювати релігійні та суспільно-політичні події. На відміну від передач Радіо «Воскресіння», чимало програм «Живого радіо» виходять у прямому ефірі та передбачають контакт з аудиторією слухачів, а це - очевидна перевага.

Значна частина програм створюється у львівській студії «Воскресіння. Живе радіо», а її гостями є представники духовенства та мирян Львівської Архиепархії УГКЦ, що добре знайомі та послуговуються авторитетом серед вірних.

До очевидних позитивних наслідків реорганізації Радіо «Воскресіння» також належить повне оновлення обладнання, що дозволяє створювати якісний та сучасний медійний продукт.

Залучений до створення нової сучасної концепції «Воскресіння. Живе радіо» диякон Роман Коляда зумів вповні організувати ефективну діяльність цілодобової Інтернет-радіостанції.

2. ПРАЦЯ СЕМІНАРИСТІВ ЛЬВІВСЬКОЇ ДУХОВНОЇ СЕМІНАРІЇ СВЯТОГО ДУХА НА РАДІО.

Майже від початку відновлення діяльності ЛДС Святого Духа семінаристи активно здійснюють пасторальну працю через радіомовлення. Прикладом такого служіння є багатолітня співпраця з найпопулярнішою львівською радіостанцією - радіо «Львівська хвиля» і спільні проекти з львівською редакцією радіо «Воскресіння» та оновленим «Воскресіння. Живе радіо».

2.1. РЕЛІГІЙНА ПРОГРАМА «ДУХОВНА МАНДРІВКА» НА РАДІО «ЛЬВІВСЬКА ХВИЛЯ»

У 1992 р. Михайлу Перуну, що на той час навчався на катехитичних курсах, організованих Львівською Архиепархією, було запропоновано створити на радіо «Львівська Хвиля» релігійну радіопередачу²⁰⁷. Варто зазначити, що цю ініціативу благословив особисто Блаженніший Мирослав-Іван Любачівський²⁰⁸. Серед постатей, що активно підтримували створення цього проекту, був також настоятель храму Преображення Господнього у Львові о. Ярослав Чухній, якому було доручено опікуватися програмою²⁰⁹.

Пригадуючи про початки праці над програмою д-р наук соціальної комунікації пан Михайло Перун розповідає: «Перша програма вийшла у грудні 1992 року. Перший період часу ми записували радіопередачі у пана Юрка Зелика, в нього в дома на бабінний магнітофон і, після цього, ще монтували цей запис, додаючи музичний матеріал»²¹⁰.

Після вступу Михайла Перуна до ЛДС Святого Духа розпочинається багатолітня історія праці львівських семінаристів на радіо «Львівська хвиля».

Програма виходила у ранковому недільному ефірі. Перші передачі тривали близько сорока хвилин. Пізніше керівництвом радіостанції було виділено годину ефірного часу. За словами д-р Михайла Перуна: «На великі свята, зокрема на Воскресіння Христове чи Різдво ми мали ефіри тривалістю до чотирьох годин!»²¹¹.

²⁰⁷ Див. М. ПЕРУН, «25 років “Духовної мандрівки” на Радіо “Львівська хвиля” – це шлях постійних пошуків та змін» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Духовна велич Львова*, <<http://velychlviv.com/myhajlo-perun-25-rokiv-duhovnoyi-mandrivky-na-radio-lvivska-hvylya-tse-shlyah-postijnyh-poshukiv-ta-zmin/>> (дата звернення: 02.08.2018).

²⁰⁸ Див. М. ПЕРУН, «25 років “Духовної мандрівки” на Радіо “Львівська хвиля” – це шлях постійних пошуків та змін».

²⁰⁹ Див. М. ПЕРУН, «25 років “Духовної мандрівки” на Радіо “Львівська хвиля” – це шлях постійних пошуків та змін».

²¹⁰ М. ПЕРУН, «25 років “Духовної мандрівки” на Радіо “Львівська хвиля” – це шлях постійних пошуків та змін».

²¹¹ М. ПЕРУН: «25 років “Духовної мандрівки” на Радіо “Львівська хвиля” – це шлях постійних пошуків та змін».

Від самих початків до незмінної програмної концепції передачі належали читання недільних євангельських уривків та його коментарі²¹². Ця практика зберігається понад чверть століття та є невід'ємною частиною «Духовної мандрівки» і сьогодні.

Варто зазначити, що назва «Духовна мандрівка» з'явилася у часі опіки над передачею о. Ігорем Яцівом²¹³, якому Михайло Перун у 1997 р., передав керівництво програмою у зв'язку з підготовкою до подальших закордонних студій²¹⁴.

Пригадуючи про труднощі на початку своєї праці на радіо «Львівська хвиля», о. Ігор Яців розповідає:

Також пригадую, що від моменту коли я очолив програму та від'їздом Михайла до Риму був лише один тиждень!!! Тому мені довелося самостійно та швидко опанувати елементарні навички праці на радіо. До того ж коли я приходив в неділю на радіо «Львівська хвиля», там не було нікого, окрім охоронця. Якщо говорити світською мовою то я сам-собі був «діджеєм», адже самостійно формував структуру програми та музичний матеріал²¹⁵.

Носіями музичного матеріалу на той час були переважно компакт-касети, що створювало додаткові незручності, особливо в умовах прямого ефіру. Щодо вибору назви радіопередачі о. Ігор Яців пригадує:

З часом прийшло розуміння, що цей «корабель» потрібно якось назвати. Я дуже хотів мати зворотній зв'язок із слухачами, та щоб вони взяли участь у цьому процесі найменування. Ми навіть задумали подарувати призи - книги видавництва «Свічадо», тим слухачам, які запропонують найкращі варіанти. Найкращі запропоновані варіанти ми представляли в ефірі для обговорення, та поступового відсіювання варіантів. Коли залишилось лише кілька назв у вузькому колі було прийнято рішення назвати програму «Духовна мандрівка»²¹⁶.

²¹² Див. М. ПЕРУН, «25 років “Духовної мандрівки” на Радіо “Львівська хвиля” – це шлях постійних пошуків та змін» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Духовна велич Львова*, <<http://velychlviv.com/myhajlo-perun-25-rokiv-duhovnoyi-mandrivky-na-radio-lvivska-hvylya-tse-shlyah-postijnyh-poshukiv-ta-zmin/>> (дата звернення: 02.08.2018).

²¹³ Див. о. І. ЯЦІВ, «Радіоефір – це також гарна нагода для проповідування Євангелія» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Духовна велич Львова*, <<http://velychlviv.com/o-igor-yatsiv-radioefir-tse-takozh-garna-nagoda-dlya-propoviduvannya-yevangeliya/>> (дата звернення: 02.08.2018).

²¹⁴ Див. М. ПЕРУН, «25 років “Духовної мандрівки” на Радіо “Львівська хвиля” – це шлях постійних пошуків та змін».

²¹⁵ о. І. ЯЦІВ: «Радіоефір – це також гарна нагода для проповідування Євангелія».

²¹⁶ о. І. ЯЦІВ, «Радіоефір – це також гарна нагода для проповідування Євангелія».

Окрім надання програмі назви «Духовна мандрівка», серед інших важливих досягнень, що відбулись у період праці о. Ігоря Яціва у цій передачі, варто підкреслити налагодження активної співпраці з львівським видавництвом «Свічадо» та запровадження телефонної комунікації з радіослухачами. Саме колективом видавництва «Свічадо» було створено логотип радіопередачі, що його використовують і сьогодні (Див. Ілюстрація 2)²¹⁷. Також о. Ігор Яців активно займався пошуком сучасної християнської музики для ротації цих композицій у програмі²¹⁸.

Після о. Ігоря Яціва опіку над «Духовною мандрівкою» перейняв Павло Дроздяк. Сьогодні о. Павло Дроздяк є керівником Прес-служби Львівської Архиепархії УГКЦ. Про свою працю в програмі о. Павло розповів:

Мій провід «Духовної мандрівки» розпочався після того, як отець Ігор Яців передав мені цю місію, через свою завантаженість різноманітними обов'язками. Мені було дуже приємно, адже на початках я записував для отця Ігоря деякі матеріали, що виходили в «Духовній мандрівці», та зокрема були присвячені тематиці наших новомучеників, а також про осіб, щодо яких готується процес беатифікації. Для мене було надзвичайно цікаво мати нагоду працювати в архіві, та дізнатися нові деталі з життя цих людей. Ці напрацювання ми озвучили в ефірі²¹⁹.

Варто зазначити, що в цей час разом з Павлом Дроздяком над «Духовною мандрівкою» також працював Тарас Семенюк, тому в програмі вперше з'являється двоє ведучих, що спільно вели радіопередачу²²⁰.

Серед особливостей періоду своєї праці ведучим «Духовної мандрівки» о. Павло Дроздяк вважає молитовні зустрічі з радіослухачами програми²²¹. Щомісяця у програмі був передбачений ефір, у якому слухачі мали нагоду

²¹⁷ Див. о. І. ЯЦІВ, «Радіоефір – це також гарна нагода для проповідування Євангелія» / інтерв'юер Б. Романов // сайт: Духовна велич Львова, <<http://velychlviv.com/o-igor-yatsiv-radioefir-tse-takozh-garna-nagoda-dlya-propoviduvannya-yevangeliya/>> (дата звернення: 04.08.2018).

²¹⁸ Див. о. І. ЯЦІВ, «Радіоефір – це також гарна нагода для проповідування Євангелія».

²¹⁹ о. П. ДРОЗДЯК, «Радіоефіри – це прекрасна нагода, щоб проповідувати, душпастирювати і преображати світ!» інтерв'юер Б. Романов // сайт: Духовна велич Львова, <<http://velychlviv.com/o-pavlo-drozdyak-radioefiry-tse-prekrasna-nagoda-shhob-propoviduvaty-dushpastyryuvaty-i-preobrazhaty-svit/>> (дата звернення: 04.08.2018).

²²⁰ Див. о. П. ДРОЗДЯК, «Радіоефіри – це прекрасна нагода, щоб проповідувати, душпастирювати і преображати світ!».

²²¹ Див. о. П. ДРОЗДЯК, «Радіоефіри – це прекрасна нагода, щоб проповідувати, душпастирювати і преображати світ!».

попросити про молитву у різноманітних наміреннях²²². Про цю духовну практику о. Павло Дроздяк розповідає:

У такий спосіб ми намагалися поспілкуватися з радіослухачами, поговорити про їх проблеми та клопоти. А відтак ми запрошували слухачів до одного із наших львівських храмів, де ми спільно молилися Божественну Літургію в наміренні слухачів «Духовної мандрівки». Отож, ми мали чудову нагоду безпосереднього спілкування із слухачами нашої програми²²³.

Ведучими «Духовної мандрівки» у різний період були також Сергій Радченко, сьогодні священник Чернівецько-Коломийської єпархії УГКЦ, що продовжує активну журналістську працю, отці Юрій Цегельський та Роман Гордій, що працюють у Прес-службі Львівської Архiepархії УГКЦ та інші семінаристи, що долучилися до діяльності та розвитку радіопередачі.

Серед головних переваг цієї програми, що дозволяють вважати її справді ефективним інструментом пасторальної праці є безкоштовно наданий ефір²²⁴ найпопулярнішою радіостанцією Львівщини, що охоплює аудиторію близько 300 000 слухачів²²⁵. Окрім цього, це безцінний досвід практики спілкування з аудиторією та застосування інтерактивних методів євангелізації, що його здобувають семінаристи²²⁶.

За понад чвертьстолітню історію «Духовна мандрівка» стала справжнім феноменом успішного досвіду співпраці церковної інституції та світської радіостанції, де слухачі мають гарну нагоду не лише почути Христове Євангеліє чи духовні науки, але також послухати якісну християнську музику.

²²² Див. о. П. Дроздяк, «Радіоефіри – це прекрасна нагода, щоб проповідувати, душпастирювати і преображати світ!» інтерв'юєр Б. Романов // сайт: Духовна велич Львова, <<http://velychlviv.com/o-pavlo-drozdyak-radioefiry-tse-prekrasna-nagoda-shhob-propoviduvaty-dushpastyryuvaty-i-preobrazhaty-svit/>> (дата звернення: 05.08.2018).

²²³ о. П. Дроздяк, «Радіоефіри – це прекрасна нагода, щоб проповідувати, душпастирювати і преображати світ!».

²²⁴ Див. о. П. Дроздяк, «Радіоефіри – це прекрасна нагода, щоб проповідувати, душпастирювати і преображати світ!».

²²⁵ Див. «Реклама в ефірі!» // сайт: Радіо Львівська хвиля, <<http://lviv.fm/user/reklama>> (дата звернення: 05.08.2018).

²²⁶ Див. о. І. Яців, «Радіоефір – це також гарна нагода для проповідування Євангелія» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: Духовна велич Львова, <<http://velychlviv.com/o-igor-yatsiv-radioefir-tse-takozh-garna-nagoda-dlya-propoviduvannya-yevangeliya/>> (дата звернення: 01.11.2018).

2.2. СЕМІНАРІЙНИЙ РАДІОЖУРНАЛ «ГАЛУЗКА ДОБРА»

У кінці 2013 року в ефірі українського радіомовлення стартував спільний проект радіо «Воскресіння» та ЛДС Святого Духа - семінарійний радіожурнал «Галузка добра».

Над підготовкою програм до запису працювали семінаристи, що належали до Медіа-Центру ЛДС Святого Духа: Іван Вихор, Юрій Карвацький²²⁷, Геннадій Аронович, Назар Юзв'як²²⁸, Роман Петрунів²²⁹ та Юрій Пітила²³⁰. Запис та зведення перших двох випусків виконав Володимир Пунько.

На початку 2014 р. до команди Медіа-Центру долучився Богдан Романов, що був призначений адміністратором семінарійного Веб-сайту та звукорежисером радіожурналу «Галузка Добра»²³¹. За участю Богдана Романова до ефіру було підготовано, записано і зведено чотири останні програми радіожурналу. Запис матеріалу здійснювався у студії Радіо «Воскресіння» та за допомогою цифрового диктофону²³².

До ефіру програми готували звукооператор Віталій Бохонко та редактор Любомира Бурка.

²²⁷ Див. Л. БУРКА, «Молодіжний радіожурнал «Галузка добра» за участю студентів Львівської духовної семінарії Святого Духа. Випуск № 1» // сайт: Радіо «Воскресіння», 22 листопада 2013, <<http://www.rr.lviv.ua/podcasts/molodizhnyj-radiozhurnal-haluzka-dobra-vypusk-1/>> (дата звернення: 06.08.2018).

²²⁸ Див. Л. БУРКА, «Молодіжний радіожурнал «Галузка добра» за участю студентів Львівської духовної семінарії Святого Духа. Випуск № 2» // сайт: Радіо «Воскресіння», 2 січня 2014, <<http://www.rr.lviv.ua/podcasts/molodizhnyj-radiozhurnal-haluzka-dobra-za-uchastyu-studentiv-lvivskoji-duhovnoji-seminariji-svyatoho-duha-vypusk-2/>> (дата звернення: 06.08.2018).

²²⁹ Див. Л. БУРКА, «Молодіжний радіожурнал «Галузка добра» за участю студентів Львівської духовної семінарії Святого Духа. Випуск № 4: Відпочинок для душі і тіла» // сайт: Радіо «Воскресіння», 2 червня 2014, <<http://www.rr.lviv.ua/podcasts/molodizhnyj-radiozhurnal-haluzka-dobra-za-uchastyu-studentiv-lvivskoji-duhovnoji-seminariji-svyatoho-duha-vypusk-4-vidpochynok-dlya-dushi-i-tila/>> (дата звернення: 06.08.2018).

²³⁰ Див. Л. БУРКА, «Молодіжний радіожурнал «Галузка добра». Випуск № 5» // сайт: Радіо «Воскресіння», 12 листопада 2014, <<http://www.rr.lviv.ua/podcasts/molodizhnyj-radiozhurnal-haluzka-dobra-vypusk-5/>> (дата звернення: 06.08.2018).

²³¹ Див. «Медіа-Центр Львівської Духовної Семінарії Святого Духа» // сайт: Львівська Духовна Семінарія Святого Духа, <<http://www.lds.lviv.ua/pages/1431165426>> (дата звернення 06.08.2018).

²³² Див. Добра розмова, Воскресіння. Живе радіо, 6 червня 2018. (Цей аудіоматеріал можна послухати у додатку на DVD \ папка: Audio \ файл: Запис радіопередачі Добра розмова, випуск 6 червня 2018).

2.2.1. КОНЦЕПЦІЯ ПРОЕКТУ

Спершу задум полягав у створенні семінарійної радіопрограми, що мала виходити один раз у місяць та знайомити слухачів з цікавими подіями, що відбувались у ЛДС Святого Духа. У такому ключі було створено першу та другу радіопередачу. Третій передпасхальний випуск «Галузки добра» вийшов в ефір у квітні 2014 року і був записаний у форматі аудіопривітання з роздумами над подією Христового Воскресіння²³³. Яскраві тематичні зміни відбулися у п'ятому та шостому випуску радіожурналу. Ці випуски були присвячені трагічним подіям антитерористичної операції на Сході України. Для програм було використано цікаві інтерв'ю з полковником Павлюком Олександром Олексійовичем, командиром 24-ї окремої механізованої бригади імені Данила Галицького, військовим капеланом-селезіянином ієрм. Григорієм Шведом²³⁴ та відомою журналісткою, блогером і снайпером Добровольчої Української Армії Оленою Білозерською²³⁵.

Після реорганізації та ліквідації редакції радіо «Воскресіння» подальшу співпрацю та підготовку наступних випусків радіопрограми «Галузка добра» було припинено²³⁶.

2.2.2. ВІДНОВЛЕННЯ РАДІОЖУРНАЛУ «ГАЛУЗКА ДОБРА» В ЕФІРІ «ВОСКРЕСІННЯ. ЖИВЕ РАДІО»

У жовтні 2017 р. Богдан Романов, звернувся до журналіста львівської студії «Живого радіо Воскресіння» Тараса Бабенчука з пропозицією відновити

²³³ Див. Л. БУРКА, «Молодіжний радіожурнал «Галузка добра» за участю студентів Львівської духовної семінарії Святого Духа. Випуск № 3: Воскресіння Христове» // сайт: *Радіо «Воскресіння»*, 17 квітня 2014, <<http://www.rr.lviv.ua/podcasts/prohrama-radio-vozkresinnya-molodizhnyj-radiozhurnal-haluzka-dobra-za-uchastyu-studentiv-lvivskoj-diuhovnoji-seminariji-svyatoho-duha-vypusk-3/>> (дата звернення 06.08.2018).

²³⁴ Див. Л. БУРКА, «Молодіжний радіожурнал «Галузка добра». Випуск № 5» // сайт: *Радіо «Воскресіння»*, 12 листопада 2014, <<http://www.rr.lviv.ua/podcasts/molodizhnyj-radiozhurnal-haluzka-dobra-vypusk-5/>> (дата звернення: 06.08.2018).

²³⁵ Див. Л. БУРКА, «Молодіжний радіожурнал «Галузка добра». Випуск № 6: На переломі історії...» // сайт: *Радіо «Воскресіння»*, 10 грудня 2014, <<http://www.rr.lviv.ua/podcasts/molodizhnyj-radiozhurnal-haluzka-dobra-vypusk-6-na-perelomi-istoriji%E2%80%A6/>> (дата звернення 06.08.2018).

²³⁶ Див. *Добра розмова*, Воскресіння. Живе радіо, 6 червня 2018. (Цей аудіоматеріал можна послухати у додатку на DVD \ папка: Audio \ файл: Запис радіопередачі Добра розмова, випуск 6 червня 2018).

семінарійний радіожурнал «Галузка добра». Ця ініціатива була підтримана виконавчим продюсером «Воскресіння. Живе радіо» дияконом Романом Колядою²³⁷. 21 листопада 2017 р. в ефірі «Живого радіо» вийшов перший випуск оновленої «Галузки Добра» (Див. Ілюстрація 3).

Задум оновленого проекту полягав у створенні релігійної радіопередачі, в якій обговорюватимуться важливі та актуальні теми для українського народу і Церкви. Значна увага приділяється сучасним викликам і небезпекам, особливо серед молоді та підлітків. Також у програмі слухачі мають нагоду ближче познайомитися з життям та діяльністю семінаристів, а також отцями-настоятелями ЛДС Святого Духа, що розкривають різноманітні духовні та соціальні тематики.

Передача виходить у вівторок, один раз у два тижні в 11:10, 15:10 та 20:30. Варто зазначити, що всі випуски «Галузки Добра» записуються і зводяться як продакшн-програми, що надаються для ротації в ефірі «Воскресіння. Живе радіо». Тому це одна з небагатьох програм на «Живому радіо», у якій не передбачено спілкування з аудиторією слухачів. Окрім офіційного Веб-сайту радіостанції, радіожурнал транслюється в соціальній мережі Facebook.

Запис матеріалу відбувається у львівській студії «Воскресіння. Живе радіо». За необхідності частина матеріалу також записується на цифровий диктофон. Над зведенням матеріалу в єдиний звуковий файл працює автор та ведучий радіожурналу Богдан Романов. Зведений матеріал надсилається звукорежисеру студії продакшн у Києві Ігорю Льодіну для підготовки до ротації в ефірі. Для кожної радіопередачі створюється спеціальний анонс із датою та часом трансляції і фотографіями учасників програми²³⁸. (Див. Ілюстрацію 4). Серед учасників програм відновленої «Галузки добра» були ректор ЛДС Святого Духа о. д-р Ігор Бойко, синкел монашества Львівської Архиепархії ієрм. Юстин Бойко, студит, духівник Духовно-пасторального відділу УКУ ієрм. Лука Михайлович, студит, директор лабораторії

²³⁷ Див. *Добра розмова*, Воскресіння. Живе радіо, 6 червня 2018 (Цей аудіоматеріал можна послухати у додатку на DVD \ папка: Audio \ файл: Запис радіопередачі Добра розмова, випуск 6 червня 2018).

²³⁸ Див. *Добра розмова*, Воскресіння. Живе радіо, 6 червня 2018.

молекулярної діагностики, професор медичного факультету Макгільського та Монреальського університетів (Канада) Юрій Мончак, керівник Прес-служби Львівської Архиепархії о. Павло Дроздяк, доцент Філософсько-богословського факультету Українського Католицького Університету д-р Михайло Перун, ієрм. Корнилій Яремак ЧСВВ, а також інші представники духовенства та мирян УГКЦ Львівської Архиепархії та з-поза її меж.

3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТА ВИКЛИКИ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ РАДІОМОВЛЕННЯ В ПАСТОРАЛЬНІЙ ПРАЦІ У ЛЬВІВСЬКІЙ АРХИЄПАРХІЇ УГКЦ

За приблизними підрахунками, кількість населення, що проживає на території Львівської Архиепархії УГКЦ, станом на 1 березня 2018 р. сягає 1 064 347 осіб²³⁹. До цього числа належать мешканці м. Львова, м. Винник, смт. Брюховичі, та сіл Золочівського і Яворівського районів на території у 3774,5 кв. км²⁴⁰. Без сумніву, це велике поле для пасторальної праці з численними вірними, які бажають слухати Боже Слово, духовні науки та зростати у християнській вірі.

На жаль станом на сьогодні існує чимало негативних факторів, що створюють значні труднощі на шляху реалізації різноманітних проектів у галузі релігійних ЗМІ та християнського радіомовлення зокрема.

3.1. СЕКУЛЯРИЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

За спостереженням церковних фахівців у галузі ЗМІ, протягом останнього часу активно знижується зацікавленість світських медіа до релігійно-

---

²³⁹ Див. «Про Архиепархію» // сайт: Українська Греко-Католицька Церква Львівська Архиепархія, <<http://ugcc.lviv.ua/pro-arhyeparhiyu/>> (дата звернення: 15.08.2018).

²⁴⁰ Див. «Про Архиепархію».

інформаційного продукту²⁴¹. Однією з основних причин такого негативного розвитку подій вважається активний процес секуляризації українського суспільства²⁴².

Варто також зазначити, що якість виготовленого релігійного медійного продукту не є причиною відсутності попиту адже, як стверджує о. Ігор Яців: «Незважаючи на те, що релігійний контент може бути професійним, якісним та цікавим, все ж шлях на світські засоби масової інформації йому зазвичай є закритий»²⁴³. За яскравий приклад таких тенденції о. Ігор Яців вважає різке зменшення прохань про інтерв'ю з Главою УГКЦ Блаженнішим Святославом Шевчуком:

І це не тому, що Главою Церкви є Блаженніший Святослав, а не Блаженніший Любомир, адже всі відзначають його відкритість, ерудованість, комунікативність, проте для редакцій видається, що глядачеві, слухачеві або ж читачеві сьогодні цей контент видається не надто цікавим. Тому ефірного часу або ж газетної чи журнальної площі більше не готові виділяти²⁴⁴.

Варто також зазначити, що створення львівської мультимедійної студії «Живе ТБ» та «Воскресіння. Живе радіо» цілком дозволяє створювати якісний інформаційний продукт, відповідний до сучасних вимог.

3.2. СПІВПРАЦЯ З ІНШИМИ РАДІОСТАНЦІЯМИ

Хоча у Львівській Архiepархії УГКЦ існує позитивний понад чвертьстолітній досвід співпраці ЛДС Святого Духа та комерційної радіостанції радіо «Львівська хвиля», проте така співпраця є радше винятком, а не

²⁴¹ Див. о. І. Яців, «Радіоефір – це також гарна нагода для проповідування Євангелія» / інтерв'юер Б. Романов // сайт: Духовна велич Львова, <<http://velychlviv.com/o-igor-yatsiv-radioefir-tse-takozh-garna-nagoda-dlya-propoviduvannya-yevangeliya/>> (дата звернення: 15.08.2018).

²⁴² Див. «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо “Воскресіння”, розповів про діяльність радіостанції» / інтерв'юер Б. Романов // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/news/8059>> (дата звернення: 15.08.2018).

²⁴³ о. І. Яців, «Радіоефір – це також гарна нагода для проповідування Євангелія».

²⁴⁴ о. І. Яців, «Радіоефір – це також гарна нагода для проповідування Євангелія».

закономірністю. Відповідаючи на питання про перспективу ротації релігійних радіопрограм в ефірі світських радіостанцій Роман Заяць зазначив:

Думаю, що поєднувати ефір релігійного радіо з комерційними мовниками дуже складно. Радіо має мати певну стилістику, яка виробляється задля задоволення потреб тієї чи іншої цільової аудиторії. Якщо цільова аудиторія має потребу поєднувати музично-інформаційне мовлення з релігійним, тоді, можливо, так. Чи, на мою думку, і досвід? Очевидно, ні. Релігійне радіо повинне мати власну нішу, а також вибудовану форму, стилістику і концепцію»²⁴⁵.

Досліджуючи релігійне радіомовлення у Львівській Архiepархії не можна оминати увагою співпрацю «Воскресіння. Живе радіо» та радіо «Марія», що належить до міжнародної мережі незалежних християнських радіостанцій в понад 70 країнах світу²⁴⁶. Серед гостей та ведучих програм на радіо «Марія» є чимало представників духовенства, зокрема з Львівської Архiepархії УГКЦ. Також інколи відбуваються спільні ефіри з київською студією «Живого радіо»²⁴⁷.

31 березня 2016 року відбувся конкурс на отримання ліцензій на мовлення з використанням вільних радіоканалів. За результатами конкурсу Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення надала радіостанції радіо «Марія» ліцензію на право мовлення у Львівській області, на частоті 66,26 МГц²⁴⁸.

На жаль мовлення на таких частотах не є аж надто перспективним, про що зазначається навіть на офіційному Веб-сайті радіо «Марія» в Україні: «Частота 66,26 МГц не є хвилею, яку можна знайти на кожному радіоприймачі, проте, в

²⁴⁵ «Засновник MJoy Multimedia розповів про розвиток радіо в сучасних реаліях» / інтерв'юер Б. Романов // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/news/8058>> (дата звернення: 16.08.2018).

²⁴⁶ Див. «Всесвітня мережа Радіо Марія» // сайт: *Радіо Марія*, <<http://radiomaria.org.ua/pro-radio>> (дата звернення: 16.08.2018).

²⁴⁷ Див. «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо “Воскресіння”, розповів про діяльність радіостанції» / інтерв'юер Б. Романов // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/news/8059>> (дата звернення: 16.08.2018).

²⁴⁸ Див. «Радіо Марія отримала нові частоти у Львові та Хмельницькому!» // сайт: Радіо Марія, 1 квітня 2016, <<http://radiomaria.org.ua/radio-mariya-otrimala-novi-chastoti-u-lvovi-ta-hmelnickomu-3578>> (Дата звернення: 16.08.2018).

більшості сучасних приймачів китайського виробництва можливість приймання цієї хвили є присутньою»²⁴⁹.

Окрім радіочастот ефірну трансляцію радіо «Марія» можна послухати на офіційному Веб-сайті або ж за допомогою додатків для сучасних мобільних пристроїв на базі операційних систем «Windows», «Android» та «iOS».

Говорячи про можливу співпрацю з іншими радіостанціями чи навіть приватними особами, Роман Коляда запевнив, що «Воскресіння. Живе радіо» є відкритим до ініціатив, що стосуються безоплатного розміщення власного контенту зацікавленими мовниками, а також до створення нових проектів з духовенством та мирянами²⁵⁰. Тут він також зазначив про деякі обмеження, та мінімальні вимоги: «Єдине обмеження яке існує, хоча воно не аж надто жорстке, стосується якості продукту, адже людина, що претендує на аудиторію понад дві-три людини, мусить володіти елементарним вмінням будувати речення, а також вміти оформити цей продукт у технічному плані»²⁵¹.

3.3. СТВОРЕННЯ ВЛАСНИХ КАНАЛІВ ПОШИРЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ

Як вихід із ситуації за обставин відсутності або ж обмеження ефіру на світських радіостанціях о. Ігор Яців вважає створення власних каналів поширення релігійного контенту: «Гадаю, якщо світські канали поширення інформації є недоступними, тоді необхідно створювати власні. Про ці засоби варто говорити ще в часі навчання у семінаріях та виховувати розуміння засобів масової інформації як важливої складової сучасного священичого служіння»²⁵². Тут впадає у вічі особливий акцент на заохоченні семінаристів до здобуття базових

²⁴⁹ «Радіо Марія відтепер у Львові!» // сайт: Радіо Марія, 25 жовтня 2016, <<http://radiomaria.org.ua/radio-mariya-vidteper-u-lvovi-4149>> (дата звернення: 16.08.2018).

²⁵⁰ Див. «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо “Воскресіння”, розповів про діяльність радіостанції» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/news/8059>> (дата звернення: 20.08.2018).

²⁵¹ «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо “Воскресіння”, розповів про діяльність радіостанції».

²⁵² о. І. Яців, «Радіоефір – це також гарна нагода для проповідування Євангелія» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Духовна велич Львова*, <<http://velychlviv.com/o-igor-yatsiv-radioefir-tse-takozh-garna-nagoda-dlya-providuvannya-yevangeliya/>> (дата звернення: 20.08.2018).

вмінь співпраці із ЗМІ та навиків їх використання у сучасній пасторальній праці, зокрема через радіомовлення.

Говорячи про кроки церкви у створенні власної успішної радіостанції, Роман Заяць зазначив:

Сама церква має визначитися, яким буде це радіо і кому воно буде адресоване. Первинним фундаментом є обрання аудиторії та засобів, якими можна достукатися до неї. Варто розуміти, що аудиторія також змінюється. Вона вже не слухає радіо винятково на кухні. Сьогодні з радіо подорожують, радіо перейшло в смартфони, і церква має йти в ногу з тенденціями часу. Це ніби прості речі, але таку концептуальну основу потрібно випрацювати²⁵³.

Ще одною проблемою релігійних мас-медіа є переважна орієнтація на аудиторію старшого покоління. Пан Заяць зазначає: «Коли людина дорослішає, стає зрілою, то наближається до вічних цінностей. Натомість ніхто не говорить з молодією аудиторією, яка ще в пошуку. Ніхто не говорить мовою і манерою, властивою молодій аудиторії»²⁵⁴. У цьому ж інтерв'ю експерт підсумовує: «Сьогодні назріла потреба зробити амбітний проект прогресивного радіо, доступного для молоді аудиторії»²⁵⁵.

3.4. ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ У ГАЛУЗІ РАДІОМОВЛЕННЯ

Без сумніву, створення програмної концепції, підбір та підтримка обладнання, технічна, журналістська праця чи виконання інших професійних обов'язків на радіостанції вимагають залучення висококваліфікованих спеціалістів з належною освітою та досвідом праці, а також належного фінансування. Тому для розвитку галузі релігійного радіомовлення у Львівській Архiepархії УГКЦ, варто подбати про залучення фахівців або ж виховання власних спеціалістів

²⁵³ «Засновник MJoy Multimedia розповів про розвиток радіо в сучасних реаліях» / інтерв'юер Б. Романов // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/news/8058>> (дата звернення: 21.08.2018).

²⁵⁴ «Засновник MJoy Multimedia розповів про розвиток радіо в сучасних реаліях».

²⁵⁵ «Засновник MJoy Multimedia розповів про розвиток радіо в сучасних реаліях».

через здобуття ними освіти медійних вищих навчальних закладах України та світу.

Не можна також оминати увагою навчально-формаційний процес семінаристів – майбутніх душпастирів, виховання у них навиків праці у ЗМІ та використання цих доступних ресурсів для проголошення Христової науки. Саме тому 19-21 травня у Василянському інституті філософсько-богословських студій імені Митрополита Йосифа Велямина Рутського, що у смт. Брюховичі, поблизу м. Львова, Патріаршою Комісією для духовенства УГКЦ було організовано щорічну конференцію за участі ректорів семінарій УГКЦ, на якій д-р Михайло Перун виголосив доповідь, присвячену сучасним викликам душпастирства у мас-медійному просторі²⁵⁶. У підсумку свого виступу пан Перун тезово наголосив на важливості формування навиків застосування ЗМІ, у пасторальній праці майбутніх душпастирів та закликав компетентних осіб до наступних заходів:

- приділяти належну увагу сучасним засобам комунікації у семінарійному приготуванні семінаристів, що комплексно запропонована у документі “Посібник для навчання майбутніх священиків щодо засобів соціальних комунікацій”.
- приготувати окрему програму соціальної комунікації для Семінарій щодо приготування майбутніх душпастирів
- розробити/упорядкувати необхідну літературу та посібники для навчання та практичного використання для душпастирського служіння²⁵⁷.

На прикладі ЛДС Святого Духа, можемо спостерігати, що частина випускників по завершенні навчання у Семінарії продовжує здобувати освіту у галузі журналістики та соціальної комунікації як в Україні, так і за кордоном. Також у Семінарії певною мірою створені умови для практичної праці семінаристів у ЗМІ, зокрема в галузі радіомовлення.

²⁵⁶ Див. МЕДІА-ЦЕНТР ЛДС СВЯТОГО ДУХА, «Тези доповіді Михайла Перуна на тему: Сучасні виклики душпастирства у мас-медійному просторі» // сайт: *Львівська Духовна Семінарія Святого Духа*, 23 травня 2015, <<http://www.lds.lviv.ua/articles/1432384449>> (дата звернення: 21.08.2018).

²⁵⁷ МЕДІА-ЦЕНТР ЛДС СВЯТОГО ДУХА, «Тези доповіді Михайла Перуна на тему: Сучасні виклики душпастирства у мас-медійному просторі».

3.5. ОБМЕЖЕНІСТЬ ДЖЕРЕЛ ФІНАНСУВАННЯ

Відповідаючи на питання про можливе мовлення «Воскресіння. Живе радіо» на FM-частотах о. Ігор Яців зазначив:

Це, на жаль, дуже дорого. У нас немає таких жертводавців чи спонсорів для утримання частот. Ми працюємо в межах своїх можливостей, які невеликі. Насамперед стараємося налагодити співпрацю з іншими радіостанціями чи каналами, які б зацікавилися нашим контентом та розміщували його у своєму ефірному просторі²⁵⁸.

Схожі міркування висловив програмний продюсер та творець «Живого радіо» дякон Роман Коляда: «На жаль, сьогодні видатки на цілодобове FM-мовлення занадто великі для церкви»²⁵⁹.

4 лютого 1960 року, виступаючи перед католицькими журналістами Папа Іван XXIII заявив, що представник цієї професії має володіти такими рисами як «делікатність лікаря, багатосторонність літератора, відповідальність вчителя, передбачливість юриста»²⁶⁰. Понтифік чудово усвідомлював необхідність залучення значних фінансових ресурсів задля розвитку спеціалістів. На цій зустрічі Папа зазначив: «Така підготовка вимагає широких матеріальних можливостей, тож економічна підтримка просто необхідна»²⁶¹. Очевидно що обмеженість фінансування створює значні труднощі в залученні професійних журналістів та оплаті їх праці.

Незважаючи на всі складні обставини, все ж варто працювати у міру можливостей та створювати певну інформаційну альтернативу для слухачів, незважаючи на їх кількість²⁶². Як зазначив Роман Коляда: «Насправді неважливо чи почує нас тисяча або ж кілька тисяч... Можливо навіть п'ять

²⁵⁸ о. І. Яців, «Реорганізація... Шлях до “Воскресіння”» / інтерв'юер Б. Романов // сайт: *Інформаційний ресурс УГКЦ*, 18 листопада 2016,

<http://news.ugcc.ua/interview/reorgan%D1%96zats%D1%96ya_shlyah_do_voskres%D1%96nnya_78087.html> (дата звернення: 21.08.2018).

²⁵⁹ «Дякон Роман Коляда, продюсер живого радіо “Воскресіння”, розповів про діяльність радіостанції» / інтерв'юер Б. Романов // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/news/8059>> (дата звернення: 21.08.2018).

²⁶⁰ Д. АГАСО СТАРШИЙ – Д. АГАСО МОЛОДШИЙ, «Папа Іван XXIII», Львів: Свічадо, 2013, 50.

²⁶¹ Д. АГАСО СТАРШИЙ – Д. АГАСО МОЛОДШИЙ, «Папа Іван XXIII», 50.

²⁶² Див. «Дякон Роман Коляда, продюсер живого радіо “Воскресіння”, розповів про діяльність радіостанції».

слухачів! Важливо, якщо хтось із слухачів завдяки цьому слову навернеться і спасеться! Навіть одна спасенна душа є важлива»²⁶³.

У підсумку вартує лише навести слова Папи Пія XII, який в енцикліці «*Miranda Prorsus*» зазначає, що «найшляхетніше завдання радіо – це просвіщати й навчати людей, спрямовувати їхні душі й серця до вищих ідеалів та духовних речей»²⁶⁴. Ці слова не втрачають своєї актуальності також і в XXI столітті. Незалежно від технологій трансляції, технічної та фінансової бази головне завдання всіх релігійних радіопроектів у Львівській Архiepархії полягає у проголошенні Божого Слова, правди та християнських цінностей.

---

²⁶³ «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо “Воскресіння”, розповів про діяльність радіостанції» / інтерв'юєр Б. Романов // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/news/8059>> (дата звернення: 21.08.2018).

²⁶⁴ М. ПЕРУН, *Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа*, Львів: Український Католицький Університет, 2004, 62.

ВИСНОВКИ

Розвиток ЗМІ у XX - XXI витворив та інтегрував у життя Церкви нові методи і засоби проголошення Божого Слова, місійної праці та пасторальної опіки вірних.

У середині XX століття серед різноманітних ЗМІ велику популярність здобуло радіо. Розвиток технологій передачі звукової інформації за допомогою електромагнітних хвиль дозволяв відносно легко охопити мільйонні аудиторії слухачів у численних країнах. Окрім цього, радіомовлення володіє різноманітними особливими властивостями, що перетворюють його на доступний та зрозумілий засіб передачі та отримання інформації.

12 лютого 1931 року розпочалась ера активного використання Католицькою Церквою технологій радіомовлення, що триває і сьогодні. За дорученням Папи Пія XI та зусиллями італійського вченого Гульєльмо Марконі було створено радіостанцію релігійного мовлення «Радіо Ватикану».

Варто зазначити, що «Радіо Ватикану» не лише виконувало інформаційну, пасторальну, місійну та духовно-просвітницьку функції, але також стало символом спротиву підпільної УГКЦ радянській тоталітарній державі. Трансляції програм та богослужінь в мережі «Радіо Ватикану» були «символічною ниткою» зв'язку Церкви-Мучениці з Апостольським Престолом. Активну працю з командою «Радіо Ватикану» у свій час вели Патріарх Йосиф Сліпий та владика Софрон Мудрий. У свою чергу спецслужби СРСР активно намагались перешкоджати трансляціям програм «Радіо Ватикану», «Голосу Америки», Радіо «Свобода» та інших «ворожих голосів» застосовуючи навіть системи радіоелектронної боротьби, більш відомі в народі як «глушилки».

У кінці 80-х років XX століття в Брюсселі за ініціативи Блаженнішого Мирослава-Івана Кардинала Любачівського було створено Радіо «Воскресіння». Проект було реалізовано зусиллями о. д-р Андрія Онуферка та д-р Михайла Димида як радіо для греко-католиків у підпіллі.

У червні 1991 р. Державний комітет Української РСР по телебаченню і радіомовленню видає свідоцтво про реєстрацію засобу масової інформації редакції Радіо «Воскресіння», за адресою м. Львів, пл. св. Юра 5. З цього часу Радіо «Воскресіння» стає важливим духовно-просвітницьким рупором на території Львівської Архиепархії УГКЦ. У цей період розформовується брюссельський осідок, а д-р Михайло Димид створює львівську редакцію, до якої увійшли молоді та перспективні журналісти.

Поступово програми Радіо «Воскресіння» здобули широку популярність не лише на Львівщині, а й стали справжнім феноменом всеукраїнського інформаційного простору.

У 1997 р. о. д-р Михайла Димида на посаді директора Радіо «Воскресіння» замінив талановитий журналіст Мирослав Павлюк. Ця вимушена заміна була спричинена активною працею о. д-р Димида на посаді відновленої Львівської Богословської Академії.

Варто зазначити, що в період праці Мирослава Павлюка на посаді директора Радіо «Воскресіння», головні завдання команди полягали у максимально можливому розширенні аудиторії слухачів. Результатом плідної праці пана Павлюка та команди редакції стало охоплення потенційної аудиторії кількістю 14 мільйонів радіослухачів по Україні.

Учасниками переважної більшості радіопрограм було духовенство та миряни УГКЦ у Львівській Архиепархії. Проте редакція радіомовлення значною мірою позиціонувала себе як позаконфесійний ЗМІ. Саме тому частими гостями передач були представники інших конфесій, а також численні науковці, дослідники та експерти у різноманітних сферах життя народу і Церкви.

Постійний розвиток ЗМІ, а зокрема радіомовлення, а також моральна застарілість і втрата актуальності технології дротового радіо та проекту в цілому привели до різкого зниження числа аудиторії слухачів Радіо «Воскресіння». Зважаючи на ці обставини, компетентні особи прийняли

рішення про ліквідацію та реорганізацію редакції релігійного радіомовлення Радіо «Воскресіння».

Восени 2015 року в Києві стартував новий проект під назвою «Воскресіння. Живе радіо». Керівником «Живого радіо» було призначено о. Ігоря Яціва. Головним консультантом та творцем радіостанції став відомий журналіст, музикант та диякон Роман Коляда. Проаналізувавши тенденції у галузі ЗМІ та врахувавши доступні можливості для УГКЦ, ця команда створила цілодобову онлайн Інтернет-радіостанцію.

Восени 2017 р. у приміщенні Патріаршого дому в м. Львові було створено теле- та радіостудію «Живого ТБ» і «Воскресіння. Живе радіо». Діяльність студії допомогла значно розширити різноманіття програм та штат команди працівників «Живого радіо», серед яких є священники, семінаристи і миряни. З цього часу гостями передач, створених у львівській студії, зазвичай є представники духовенства та мирян Львівської Архиепархії УГКЦ.

Також команда «Воскресіння. Живе радіо» тісно співпрацює з Всесвітньою мережею католицьких радіостанцій Радіо «Марія», що з 2016 р. веде трансляцію передач у м. Львові на частоті 66,26 Мгц.

Активну участь у пасторальній праці з використанням технологій радіомовлення вже понад чверть століття беруть семінаристи ЛДС Святого Духа. Заснована Михайлом Перуном у 1992 р. релігійна радіограма «Духовна мандрівка», що звучить у недільному ефірі найпопулярнішої радіостанції Львівщини - радіо «Львівська хвиля» є ефективним інструментом пасторальної опіки радіослухачів на території Львівської Архиепархії УГКЦ, а також дарує семінаристам - майбутнім душпастирям чималий безцінний досвід праці через ЗМІ, розвитку комунікації тощо. У свій час творцями та ведучими «Духовної мандрівки» були керівник Департаменту Інформації УГКЦ о. Ігор Яців, керівник Прес-служби Львівської Архиепархії о. Павло Дроздяк, а також працівники Прес-служби Львівської Архиепархії о. Юрій Цегельський, о. Роман Гордій та інші.

У 2013 р. в стінах ЛДС Святого Духа зародився спільний проект з Радіо «Воскресіння» - семінарійний радіожурнал «Галузка добра». На відміну від «Духовної мандрівки», «Галузка добра» твориться у форматі продакшн-програми, що дозволяє регулярно випускати радіопередачі за участю різноманітних гостей. Учасниками програми є священники, семінаристи та миряни, що дають власну оцінку різноманітним подіям та явищам в житті українського народу та церкви.

Варто зазначити, що у XXI столітті активний розвиток мережі Інтернет став новим каналом для традиційних ЗМІ, до яких належать друковані видання, телебачення і радіо. Сьогодні радіомовлення активно трансформується, збагачуючи себе новими атрибутами. Радіослухачам стали доступні архівні випуски радіопередач, фото, зображення, текстова інформація та навіть відео у прямому ефірі. З'явився новий термін - «радіоглядач».

Проте незмінним також залишається гостра необхідність у підготовці та фінансуванні висококваліфікованих спеціалістів, що здатні створювати професійний і конкурентний медійний продукт.

Створена сучасна медійна студія в приміщенні Патріаршого дому у м. Львові дозволяє створювати якісний телерадіоконтент для ротації в ефірі «Живого ТБ», «Воскресіння. Живе радіо», або ж ефірах чи на каналах дружніх ресурсів.

Без сумніву, застосування і розвиток сучасних технологій та використання ЗМІ, зокрема радіомовлення, є надзвичайно важливим та ефективним для проведення успішної пасторальної праці у Львівській Архиепархії УГКЦ.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

Література

1. АГАСО Доменіко Старший – АГАСО Доменіко Молодший, «Папа Іван ХХІІІ», Львів: Свічадо, 2013.
2. БАБИНСЬКА Світлана та інші, «Від авторів: чому ми вирішили взятися за написання цієї книжки?» // *Церква і медіа. 7 кроків до порозуміння*, Одеса: Ездра, 2012.
3. ВАЙШЕНБЕРГ Зигфрид – КЛЯЙНШТОБЕР Ганс Й. – ПЬОРКСЕН Бернгард, *Довідник. Журналістика та медіа*, Київ: Центр вільної преси, Академія вільної преси, 2011.
4. ГОЯН Олесь, *Основи радіожурналістики і радіоменеджменту*, Київ: Веселка, 2004.
5. *Катехизм християнської віри для молоді і старших*, Львів: Монастир Свято-Іванівська Лавра, Видавничий відділ «Свічадо», 2006.
6. КОХАНОВА Людмила – КАЛМЫКОВ Алексей, *Основи теорії журналістики*, Москва, Юнити-Дана, 2009.
7. ЛИЗАНЧУК Василь, *Основи радіожурналістики*, Київ: Знання, 2006.
8. ЛУКИНА Марія, *Интернет-СМІ: Теорія и практика*, Москва, Аскепт Пресс, 2011.
9. МИХАЙЛИН Ігор, *Основи журналістики*, Київ: Центр учбової літератури, 2011.
10. ПАВЛЮК Мирослав, *Радіо «Воскресіння» - унікальне явище в історії інформаційного простору України у 1989 -2009 роках*, Івано-Франківськ: Сімик, 2010.
11. ПЕРУН Михайло, *Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа*, Львів: Український Католицький Університет, 2004.
12. ШЕВЕЛЕВ Григорій, *Ключи к эфиру: В 2 кн. Кн. 1. Радиожурналист и политика*, Москва: Аспект Пресс, 2007.

13. ПРОХОРОВ Евгений и др., *Введение в теорию журналистики*, Москва: Высшая школа, 1980.
14. *Святе Письмо Старого та Нового Завіту* / перекл. о. Іван Хоменко, Львів: Місіонер, 2008.
15. ЧАНТЛЕР Пол – СТЮАРТ Питер, *Основы радиожурналистики*, Москва: Гуманитарный институт телевидения и радиовещания им. М. А. Литовича, 2008.

Статті

1. БУБЛИК Тарас, «Діяльність патріарха Йосифа Сліпого щодо легалізації УГКЦ у світлі радянських документів (1960–1980-і роки)» // Ф. Турченко (гол. ред) та ін., *Наукові праці історичного факультету запорізького національного університету. Випуск XXXVII*, Запоріжжя: ЗНУ, 2013.
2. ПУЦЯТА Ірина, «Радіо “Воскресіння” – духовний феномен нації» // В. Лизанчук (гол. ред.), *Теле- та радіожурналістика. Збірник наукових праць, Випуск 12*, Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2013.
3. ЦИПЕРДЮК Іван, «Тематично-змістові особливості програм української редакції радіо “Ватикан”» // О. Богуславський (гол. ред.) та ін., *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації, № 4 (24)*, Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2015.

Інтернет-ресурси

1. «Реорганізація Радіо “Воскресіння”» // сайт: Радіо «Воскресіння», <<http://www.rr.lviv.ua/reorhanizatsiya-radio-voskresinnya/>> (дата звернення: 04.04.2018).
2. «CRTN» // сайт: *Catholic Radio and Television Network*, <<http://www.crtn.org/crtn>> (дата звернення: 13.03.2018).
3. «Voskresinnya. Zhyve radio» // сайт: *TuneIn*, <<https://tunein.com/radio/Voskresinnya-Zhyve-radio-s275935/>> (дата звернення: 01.06.2018).

4. «Біографія» // сайт: *Роман Коляда*, <<http://kolyada.org.ua/biografi/>> (дата звернення: 13.05.2018).
5. «Відкрита Церква. Діалоги» // сайт: *Живе Телебачення*, <<https://zhyve.tv/projects/24-vidkryta-tserkva-dialogy/>> (дата звернення: 23.07.2018).
6. «Владика Софрон Мудрий: Радіо "Ватикан" дуже багато зробило для розпаду СРСР... У нас було відчуття, що Бог помагає» // сайт: *Галицький кориспондент*, 30.липня 2013, <<http://gk-press.if.ua/x9626/>> (дата звернення: 03.03.2018).
7. «Всесвітня мережа Радіо Марія» // сайт: *Радіо Марія*, <<http://radiomaria.org.ua/pro-radio>> (дата звернення: 16.08.2018).
8. «Галузка добра» // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/programs/32>> (дата звернення: 23.07.2018).
9. «Добра розмова» // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/programs/7>> (дата звернення: 23.07.2018).
10. «Етнологіка» // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/programs/23>> (дата звернення: 23.07.2018).
11. «Жива музика на "Живому радіо"» // сайт: «*Воскресіння. Живе радіо*», <<http://reradio.com.ua/programs/17>> (дата звернення: 23.07.2018).
12. «Інтерв'ю з директором Радіо «Воскресіння» Мирославом Павлюком» // сайт: Радіо «Воскресіння», 5 січня 2015, <<http://www.rr.lviv.ua/podcasts/intervyu-z-dyrektorom-radio-vozkresinnya-myroslavom-pavlyukom/>> (дата звернення: 11.07.2018).
13. «Колисанки матінки Галини» // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/programs/19>> (дата звернення: 23.07.2018).
14. «Команда» // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/pages/5>> (дата звернення: 23.07.2018).
15. «Коротка історична довідка про газету "Мета"» // сайт Електронна версія «Мета» <<https://www.meta-ugcc-lviv.com/>> (дата звернення: 29.04.2018).

16. «Медіа-Центр Львівської Духовної Семінарії Святого Духа» // сайт: *Львівська Духовна Семінарія Святого Духа*, <<http://www.lds.lviv.ua/pages/1431165426>> (дата звернення: 06.08.2018).
17. «Освячення студії Радіо „Воскресіння” у Львові 1993 р.» // сайт: *YouTube Живе Телебачення*, 6 листопада 2015, <<https://www.youtube.com/watch?v=Rko8E3WOiRo>> (дата звернення: 30.03.2018).
18. «Про Архиєпархію» // сайт: *Українська Греко-Католицька Церква Львівська Архиєпархія*, <<http://ugcc.lviv.ua/pro-arhyeparhiyu/>> (дата звернення: 15.08.2018).
19. «Путівник прочанина» // сайт: *«Воскресіння. Живе радіо»*, <<http://reradio.com.ua/programs/9>> (дата звернення: 23.07.2018).
20. «Радіо Марія відтепер у Львові!» // сайт: *Радіо Марія*, 25 жовтня 2016, <<http://radiomaria.org.ua/radio-mariya-vidteper-u-lvovi-4149>> (дата звернення: 16.08.2018).
21. «Радіо Марія отримала нові частоти у Львові та Хмельницькому!» // сайт: *Радіо Марія*, 1 квітня 2016, <<http://radiomaria.org.ua/radio-mariya-otrimala-novi-chastoti-u-lvovi-ta-hmelnickomu-3578>> (дата звернення: 16.08.2018).
22. «Реклама в Ефірі!» // сайт: *Радіо Львівська хвиля*, <<http://lviv.fm/user/reklama>> (дата звернення: 23.02.2018).
23. «Розклад програм» // сайт: *Воскресіння. Жив радіо*, <<http://reradio.com.ua/pages/12>> (дата звернення: 02.07.2018).
24. «Свідоме життя з Маріанною Бойко» // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/programs/24>> (дата звернення: 23.07.2018).
25. «Упокоївся в Бозі ієрм. Василь Сапеляк» // сайт: *Інформаційний ресурс Української Греко-Католицької Церкви*, 27 лютого 2016, <http://news.ugcc.ua/news/upokoivsvya_u_boz%D1%96_%D1%96ierm_vasil_sapelyak_76070.html> (дата звернення: 28.03.2018).
26. «Хто ми» // сайт: *Радіо Ватикану*, <<http://uk.radiovaticana.va/хто-ми>> (дата звернення: 14.02.2018).

27. БУРКА Любомира, «Молодіжний радіожурнал «Галузка добра» за участю студентів Львівської духовної семінарії Святого Духа. Випуск № 1» // сайт: *Радіо «Воскресіння»*, 22 листопада 2013, <<http://www.rr.lviv.ua/podcasts/molodizhnyj-radiozhurnal-haluzka-dobra-vypusk-1/>> (дата звернення: 06.08.2018).
28. БУРКА Любомира, «Молодіжний радіожурнал «Галузка добра» за участю студентів Львівської духовної семінарії Святого Духа. Випуск № 2» // сайт: *Радіо «Воскресіння»*, 2 січня 2014, <<http://www.rr.lviv.ua/podcasts/molodizhnyj-radiozhurnal-haluzka-dobra-za-uchastyu-studentiv-lvivskoj-duhovnoji-seminariji-svyatoho-duha-vypusk-2/>> (дата звернення: 06.08.2018).
29. БУРКА Любомира, «Молодіжний радіожурнал «Галузка добра» за участю студентів Львівської духовної семінарії Святого Духа. Випуск № 4: Відпочинок для душі і тіла» // сайт: *Радіо «Воскресіння»*, 2 червня 2014, <<http://www.rr.lviv.ua/podcasts/molodizhnyj-radiozhurnal-haluzka-dobra-za-uchastyu-studentiv-lvivskoj-duhovnoji-seminariji-svyatoho-duha-vypusk-4-vidpochynok-dlya-dushi-i-tila/>> (дата звернення: 06.08.2018).
30. БУРКА Любомира, «Молодіжний радіожурнал «Галузка добра» за участю студентів Львівської духовної семінарії Святого Духа. Випуск № 3: Воскресіння Христове» // сайт: *Радіо «Воскресіння»*, 17 квітня 2014, <<http://www.rr.lviv.ua/podcasts/prohrama-radio-voskresinnya-molodizhnyj-radiozhurnal-haluzka-dobra-za-uchastyu-studentiv-lvivskoj-duhovnoji-seminariji-svyatoho-duha-vypusk-3/>> (дата звернення: 06.08.2018).
31. БУРКА Любомира, «Молодіжний радіожурнал «Галузка добра». Випуск № 5» // сайт: *Радіо «Воскресіння»*, 12 листопада 2014, <<http://www.rr.lviv.ua/podcasts/molodizhnyj-radiozhurnal-haluzka-dobra-vypusk-5/>> (дата звернення: 06.08.2018).
32. БУРКА Любомира, «Молодіжний радіожурнал «Галузка добра». Випуск № 6: На переломі історії...» // сайт: *Радіо «Воскресіння»*, 10 грудня 2014,

- <<http://www.rr.lviv.ua/podcasts/molodizhnyj-radiozhurnal-haluzka-dobra-vypusk-6-na-perelomi-istoriji%E2%80%A6/>> (дата звернення: 06.08.2018).
33. ДЕПАРТАМЕНТ ІНФОРМАЦІЇ УГКЦ, «У жовтні зустрічайте оновлене радіо “Воскресіння”» // сайт: *Інформаційний ресурс УГКЦ*, 23 вересня 2015, <http://news.ugcc.ua/news/u_zhovtn%D1%96_zustr%D1%96chayte_onovlene_rad%D1%96_voskres%D1%96nnya_74860.html> (дата звернення: 09.07.2018).
34. ДРОЗДЯК отець Павло, «Радіоефіри – це прекрасна нагода, щоб проповідувати, душпастирювати і преображати світ!» / інтерв’юєр Богдан Романов // сайт: *Духовна велич Львова*, <<http://velychlviv.com/o-pavlo-drozdyak-radioefiry-tse-prekrasna-nagoda-shhob-propoviduvaty-dushpastyryuvaty-i-preobrazhaty-svit/>> (дата звернення: 05.08.2018).
35. ЗАЯЦЬ Роман, «Засновник MJoy Multimedia розповів про розвиток радіо в сучасних реаліях» / інтерв’юєр Богдан Романов // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/news/8058>> (дата звернення: 21.08.2018).
36. КОВАЛЮК Володимир, «Львівське обласне радіо у міжвоєнний період (20-ті – 30-ті роки ХХ ст.)» // сайт: *Державний Архів Львівської області*, <<http://www.archivelviv.gov.ua/materials/publications/articles/lvivske-oblasne-radio-u-mizhvojenii-period-20-ti-30-ti-roki-khkh-st/>> (дата звернення: 12.02.2018).
37. КОЛЯДА Роман, «Диякон Роман Коляда, продюсер живого радіо “Воскресіння”, розповів про діяльність радіостанції» / інтерв’юєр Богдан Романов // сайт: *Воскресіння. Живе радіо*, <<http://reradio.com.ua/news/8059>> (дата звернення: 21.08.2018).
38. КРЕЧЕТНИКОВ Артем, «Кто на самом деле изобрел радио?» // *BBC News Русская Служба*, 24 березня 2016, <https://www.bbc.com/russian/international/2016/03/160324_radio_popov_marconi> (дата звернення: 10.02.2018).
39. ПЕРУН Михайло, «25 років “Духовної мандрівки” на Радіо “Львівська хвиля” – це шлях постійних пошуків та змін» / інтерв’юєр Богдан Романов // сайт:

- Духовна велич Львова*, <<http://velychlviv.com/myhajlo-perun-25-rokiv-duhovnoyi-mandrivky-na-radio-lvivska-hvylya-tse-shlyah-postijnyh-poshukiv-ta-zmin/>> (дата звернення: 02.08.2018).
40. МЕДІА-ЦЕНТР ЛДС СВЯТОГО ДУХА, «Тези доповіді Михайла Перуна на тему: Сучасні виклики душпастирства у мас-медійному просторі» // сайт: *Львівська Духовна Семінарія Святого Духа*, 23 травня 2015, <<http://www.lds.lviv.ua/articles/1432384449>> (дата звернення: 21.08.2018).
41. ЦАЛИК Станислав, «1986: как в СССР решили не глушить ВВС», BBC News Україна, 25 вересня 2016, <https://www.bbc.com/ukrainian/ukraine_in_russian/2016/09/160925_ru_s_history_blog_tsalyk_bbc> (дата звернення: 18.02.2018).
42. ЯЦІВ отець Ігор, «Радіоефір – це також гарна нагода для проповідування Євангелія» // сайт: *Духовна велич Львова*, <<http://velychlviv.com/o-igor-yatsiv-radioefir-tse-takozh-garna-nagoda-dlya-propoviduvannya-yevangeliya/>> (дата звернення: 20.08.2018).
43. ЯЦІВ отець Ігор, «Реорганізація... Шлях до “Воскресіння”» // сайт: *Інформаційний ресурс УГКЦ*, 18 листопада 2016, <http://news.ugcc.ua/interview/reorgan%D1%96zats%D1%96ya_shlyah_do_voskres%D1%96nnya_78087.html> (дата звернення: 21.08.2018).
44. ДЕПАРТАМЕНТ ІНФОРМАЦІЇ УГКЦ, «Глава УГКЦ освятив студію оновленого радіо “Воскресіння”» // сайт: *Інформаційний ресурс УГКЦ*, 2 листопада 2015, <http://news.ugcc.ua/video/glava_ugkts_osvyativ_stud%D1%96yu_onovlenogo_rad%D1%96_voskres%D1%96nnya_75226.html> (дата звернення: 18.05.2018).

Відеоматеріали на DVD

1. «В Києві освятили студію оновленого Радіо “Воскресіння”». Живе ТБ, 2015. *(Цей відеоматеріал можна переглянути у додатку на DVD \ папка: Video \ файл: В Києві освятили студію оновленого Радіо “Воскресіння”)*.
2. «Освячення студії Радіо „Воскресіння” у Львові 1993 р». *(Цей відеоматеріал можна переглянути у додатку на DVD \ папка: Video \ файл: Освячення студії Радіо „Воскресіння” у Львові 1993 р)*.
3. «Радіо “Воскресіння”». Телерадіокомпанія «Ковчег», 1996. *(Цей відеоматеріал можна переглянути у додатку на DVD \ папка: Video \ файл: ТРК “Ковчег” Радіо “Воскресіння”)*.
4. ДИМИД о. Михайло, «Інтерв’ю від 17.05.2018» / інтерв’юер Богдан Романов. *(Цей відеоматеріал можна переглянути у додатку на DVD \ папка: Video \ файл: о. Михайло Димид. Інтерв’ю від 17.05.2018)*.

Аудіозаписи на DVD

1. *Галузка добра, Воскресіння. Живе радіо, 2 жовтня 2018. (Цей аудіоматеріал можна послухати у додатку на DVD \ папка: Audio \ файл: Галузка добра, Воскресіння. Живе радіо, 2 жовтня 2018)*.
2. *Добра розмова, Воскресіння. Живе радіо, 6 червня 2018. (Цей аудіоматеріал можна послухати у додатку на DVD \ папка: Audio \ файл: Добра розмова, Воскресіння. Живе радіо, 6 червня 2018)*.

ДОДАТКИ

Усі фотокопії листів, розпоряджень, свідоцтв, грамот та інших документів, що розміщені в цій праці, (окрім Додаток 19) були надані директором Радіо «Воскресіння» у 1992 - 1996 о. д-р Михайлом Димидом та директором Радіо «Воскресіння» у 1997 – 2015 рр. Мирославом Павлюком з приватного архіву.

Додаток 1.

До Преосвященних Владик
і Всечесніших Отців Української Католицької Церкви
у Львові

Від 25 січня до 8 лютого 1990 р. перебуватиме у Києві й у Львові д-р Михайло Димид, працівник Радіо Воскресіння, яке діє з доручення Синоду Єпископів Української Католицької Церкви.

Д-р Димид заслуговує на повне довір'я і прохаю піти назустріч його потребам.

Якщо Владики чи Отці вважатимуть за відповідне, д-р Димид може дати ряд викладів зі східнього канонічного права.

Рим, 23 січня 1990.

+ *Мирослав І. Кардинал Любачівський*

Додаток 2.

МІСТОБЛЮСТИТЕЛЬ І ПРАВЛЯЧИЙ АРХИЄРЕЙ · КИЄВО-ГАЛИЦЬКОЇ МИТРОПОЛІЇ
ВОЛОДИМИР СТЕРНЮК

Я, Божою милістю Містоблуститель і правлячий Архирей Києво-Галицької Митрополії Української Греко Католицької Церкви митрополит Володимир, піклуючись про виховання пастви, користуючись діючим законодавством УРСР та Статутом Церкви, наказую створити при Києво-Галицькій Митрополії редакцію радіомовлення "РАДІО ВОСКРЕСІННЯ".

Редактором радіомовлення "РАДІО ВОСКРЕСІННЯ" на безстроковий термін призначаю доктора Східного Церковного Права журналіста Михайла Димида.

Доручаю йому створення і юридичну реєстрацію редакції. Враховуючи першочергову важливість діяльності редакції для Митрополії контроль полишаю за собою.

м' л ь в і в " 7 " ч о т т о г о 1991 р.

+ *Володимир*

+ Володимир

Додаток 3.

Україна, м. Львів 30 червня 1999 року

Я, Антонова В.І., приватний нотаріус Львівського міського нотаріального округу, засвідчую виставити цю копію з оригіналом документа, в останньому підписок, дописок, закреслених слів чи інших незастережених виправлень, або якимось іншим особливостям не вивчено.

Зареєстровано в реєстрі за № 25.100

Стягнуто плати 25.100

Приватний нотаріус В.І. Антонова

Львівський міський нотаріальний округ
ПРИВАТНИЙ
НОТАРІУС
АНТОНОВА
Вікторія
Ігорівна
УКРАЇНА

КОПІЯ

СВІДОЦТВО
ПРО РЕЕСТРАЦІЮ
ЗАСОБУ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Код Р. 1990, Зм. 0-4188, Т. 1500.

ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ РСР
ПО ТЕЛЕБАЧЕННЮ І РАДІОМОВЛЕННЮ

СВІДОЦТВО
про реєстрацію
засобу масової інформації

Серія КР № 003

Назва, вид засобу масової інформації редакція "Радіо
Воскресіння"
(редакція, агентство, студія, сітка кабельного телебачення та інше)

Мова (мови) мовлення українська

Місце знаходження м. Львів, пл. Св. Дора, 5

Засновник Києво-Галицька Митрополія Української
Греко-Католицької Церкви /по Львівській області/
(после найменування, адреса)

Програмні цілі і завдання
поширення українських культурних, інформаційних релігійних радіопрограм для навчання, плекання і поширення християнських цінностей українського народу

Періодичність та обсяги мовлення щодня по 90 хвилин;
в суботу - 120 хв., в неділю - 150 хв.

Передбачувана аудиторія населення Української РСР,
(республіканська чи місцева)
духовенство та вірні Української Греко-Католицької Церкви
категорія населення,
на яку розраховано мовлення)

Реєстраційний орган Державний комітет Української
РСР по телебаченню і радіомовленню
(найменування органу, реєстраційного органу)
яким видано свідоцтво)

Реєстраційний збір у сумі 2 000 крб., сплачено

Заступник голови Держтелерадіо УРСР
посада і прізвище керівника
Д. М. Фридрак
реєстраційного органу)
(підпис)

« I » червня 199 I р.

Додаток 4.

Catholic Radio and Television Network

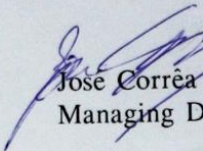
32-34 Rue de l'Association, B-1000 Brussels, Belgium - BBL 310-0719400-37 - Phone: (32-2) 217-7570, 217-6585 FAX: 219-8372

DECLARATION

To Whom It May Concern:

The journalist, Michel Dymyd, is the authorized correspondent of Catholic Radio and Television Network (C.R.T.N.) in the Ukraine and is authorized to represent this organization in all negotiations.

Brussels, May 19, 1992

José Corrêa
Managing Director

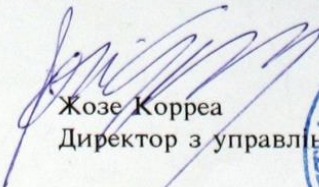

ДЕКЛАРАЦІЯ

Тим кого стосується:

Журналіст Михайло Димид є власним кореспондентом Католицької Теле-Радіомережі (С.Р.Т.Н.) в Україні і уповноважений представляти цю організацію у всіх необхідних потребах.

Брюссель, Травень, 19, 1992

Жозе Корреа
Директор з управління

Додаток 5.

Львів, 9 липня 1992р.
92/1498

ЗАЯВА

Києво-Галицька Митрополія Української Греко-Католицької Церкви не заперечує розширенню складу Засновників Редакції "Радіо Воскресіння". Здійснити добір нових співзасновників доручається Редактору "Радіо Воскресіння" Докторові Михайлові Димидові.

+ Мирослав І. Кардинал Любачівський

Мирослав Іван Кардинал Любачівський
Верховний Архієпископ Львова

Додаток 6.

Керівний Центр "Патріярша Курія"
Української Греко-Католицької Церкви

Львів, 13 січня 1997 р.

"Церква в потребі"
Кеніхштайн, Німеччина

Р 96/18

Христос Рождається!

Дорогі друзі,

Дуже важне для Церкви, що в місті Львові вже понад п'ять років діє група журналістів, які працюють під назвою "Радіо Воскресіння". Ця молода команда посіяла багато доброї інформації про Бога і Церкву в багатьох українських оселях. При тому, коли в посттоталітарному суспільстві де інакша думка не завжди мирно спринималася, "Радіо Воскресіння" спромоглося діяти на міжконфесійному полі України в дусі пошани і любови до всіх християн. Їхній успіх потверджує і авторитет випуску інформацій Агенції Релігійної Інформації, контакти з високими православними ієрархами і їхні відвідини "Радіо Воскресіння", постійні листи слухачів зокрема із Східних областей України. Доброю була ініціатива Патріярха Мирослава і організації "Церква в потребі" розпочати з Брюсселю цю місійну роботу 1989 року, добре є продовжувати розвивати цю нині поважну установу, яка впродовж всього часу свого існування діяла регулярно і точно, а це не проста справа в українській журналістиці.

Дякуючи за Вашу добру працю, бажаю Вам благословенного Нового року 1997.

+ Любомир
Єпископ-помічник
Глави Української Греко-Католицької Церкви

290000 Львів, пл. Св. Юра, 5 Україна - тел. 79-86-87

Додаток 7.

Керівний Центр "Патріярша Курія"
Української Греко-Католицької Церкви

Львів, 13 січня 1997 р.

Всесвітлішому Отцеві Докторові
Михайлові Димидові

Р 96/19

Христос Рождається!

Всесвітліший Отче,

В день коли Ви передаєте керівництво "Радіо Воскресіння", через Ваші поважні обов'язки як ректор Львівської Богословської Академії, висловлюю Вам подяку за зорганізування і керування "Радіо Воскресіння" в Україні. Ви цю працю виконували сумлінно від 7 лютого 1991 (назначення архієпископом Володимиром Стернюком) до 31 грудня 1996 р., залишаючи за собою молоду групу журналістів, яка діє на благо Церкви і Народу. Дай Вам Боже дальшого успіху у Господі!

Дякуючи за Вашу добру працю, бажаю Вам благословенного Нового року 1997.

+ Любомир
Єпископ-помічник
Глави Української Греко-Католицької Церкви

Додаток 8.

Керівний Центр "Патріярша Курія" Української Греко-Католицької Церкви

Львів, 13 січня 1997 р.

ВШ Панові Мирославі Павлюкові
"Радіо Воскресіння"

Львів

P96/20

Христос Рождається!

Вельмишановний пане,

Йдучи за рішенням Надзірної Ради "Радіо Воскресіння", що відбулася у Львові 7 жовтня 1995 р. і відповідаючи на лист і бажання заслуженого директора і організатора "Радіо Воскресіння" в Україні, отця доктора Михайла Димида, від 31 грудня 1996 р., оцим листом назначаю Вас - виконуючим обов'язків директора "Радіо Воскресіння" - до наступної Надзірної Ради, яка призначена на 25 лютого 1997 р.

Продовжуйте і розвивайте це діло розпочате з ініціативи Патріярха Мирослава і організації "Церква в потребі" в Брюсселю в 1989 року, і наполегливо проваджене отцями докторами Андрієм Онуферком і Михайлом Димидом. Дальше будьте свідками Божої любові і пошани до кожної людини, зокрема на міжконфесійному полі України, поєднуючи добрий і строгий професійний підхід до справи, з внутрішнім спокоєм, якого надає людині Божа благодать через постійне відкриття душі до Господа нашого Ісуса Христа. Якщо Слово буде таким чином діяти, Ви осягнете, це до чого Ви разом зі своїми колегами покликані - говорити про Правду, яка не належить Вам.

Дай Вам Боже дальшого успіху у Господі!

Любомир

+ Любомир

Єпископ-помічник
Глави Української Греко-Католицької Церкви

290000 Львів, пл. Св. Юра, 5 Україна - тел. 79-86-87

Додаток 9.

ВЛАДИКА ЛЮБОМИР ГУЗАР
ЕПИСКОП-ПОМІЧНИК ГЛАВИ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Р 97/599

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

**Високоповажаному Панові
Мирославу Павлюку**

Високоповажаний Пане!

Оцим іменую Вас директором Радіо "Воскресіння" до часу вибору нової Надзірної Ради. У міжчасі Ваша відповідальність за ведення Радіо "Воскресіння" є перед ординарієм Львівської архієпархії.

Бажаю Вам від Господа багато успіхів у праці

Львів, 26 лютого 1997 р.

Додаток 10.

ВЛАДИКА ЛЮБОМИР ГУЗАР
ЕПИСКОП-ПОМІЧНИК ГЛАВИ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Львів, 30 вересня 1997 р.

Р 97/1046

Високоповажаний Пан
Мирослав ПАВЛЮК
Директор Радіо "Воскресіння"

Слава Ісусу Христу!

Високоповажаний Пане!

Оцим листом назначуємо Вас Директором Радіо "Воскресіння". Це назначення важне від дати цього листа. Ваші обов'язки будуть точно визначені Надзірною Радою.

Щиро відданий у Христі Господі

Додаток 11.

ВЛАДИКА ЛЮБОМИР ГУЗАР
ЕПИСКОП-ПОМІЧНИК ГЛАВИ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Високоповажаний Пан
Мирослав ПАВЛЮК
Директор Радіо „Воскресіння“

Р 98/59
Львів, 21 січня 1998 року

Високоповажаний Пане Директор!

У відповідь на Ваш лист з далекого 3. 04. 97 р. бажаю повідомити Вас в справі приміщення для редакції і студії Радіо „Воскресіння“, що ми остаточно рішили передати Вам до диспозиції 4-ий поверх в будинку N4 на вул. Озаркевича. Можете приступати до пристосування цього приміщення згідно з Вашими потребами. Легальні документи виготовимо після мого повороту в лютому.

Щиро відданий в Христі Господі

Любомир
+ Любомир

Додаток 12.

ВЛАДИКА ЛЮБОМИР ГУЗАР

ЕПИСКОП-ПОМІЧНИК ГЛАВИ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Титул. № Р98/1206

27 жовтня 1998 р.Б.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

1. Надати Редакції Радіо „Воскресіння“ у безстрокове користування частину третього поверху у будинку № 4 по вул. Озаркевича в місті Львові загальною площею 184,8 метрів квадратних (згідно з Технічним паспортом, складеним 16.07.1998 р. Львівським обласним Бюро технічної інвентаризації, інвентарний номер 144) на умовах, передбачених договором.

2. Економу Львівської Архиепархії Української Греко-Католицької Церкви о. Роману Кравчику укласти договір з директором Радіо „Воскресіння“ п. Мирославом Павлюком про безстрокове користування зазначеним приміщенням.

Додаток 13.

Вих. ПГ 15/012

ГРАМОТА

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПІСКОП КИЄВО-ГАЛИЦЬКИЙ

СВЯТОСЛАВ

Високоповажному пану
Мирославу Павлюку,
 директору радіо «Воскресіння»

З НАГОДИ
 25-річчя від заснування радіо «Воскресіння»
МИР ВАМ У ГОСПОДІ!

Святкуючи 25-ту річницю створення радіо «Воскресіння», хочемо відзначити Вас як доброго організатора, який зумів зібрати довкола себе творчих, професійних людей і запевнити серед них здорову християнську атмосферу.

Із часу виходу Української Греко-Католицької Церкви з підпілля Ваші програми давали кваліфіковані відповіді на актуальні потреби Церкви та народу. За допомогою засобів сучасної комунікації Ви виконували євангелізаційну та просвітницьку місію Церкви в суспільстві, створюючи та розвиваючи різноманітні інформаційні проекти. Саме завдяки Вам мільйони людей, можливо вперше у своєму житті, почули про існування Української Греко-Католицької Церкви та її історію.

За весь цей труд
СКЛАДАЄМО ВАМ СЕРДЕЧНУ ПОДЯКУ
ТА ВИСЛОВЛЮЄМО ВИЗНАННЯ І ПОХВАЛУ.

Прийміть наші щирі вітання та побажання рясних Божих благословень, допомоги Святого Духа в усіх ваших починаннях на славу Божу та для добра нашого народу.

БЛАГОСЛОВЕННЯ ГОСПОДНЄ НА ВАС!

Дано в Києві,
 при Патріаршому соборі
 Воскресіння Христового,
 7 квітня 2015 року Божого

+ Шевчук

Додаток 14.

Міністерство України у справах національностей,
міграції та культур
Виконавчий комітет
Львівської обласної Ради народних депутатів
Обласний відділ у справах релігій

290601 м. Львів, вул. Підвальна, 3, тел.: 72-37-34

13.Рр.95 № 1003
на № _____ від _____

Ректору Львівської Богословської
Академії
о.доктору М.Димиду

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ !

Шановний Отець – Ректор !

З великим інтересом ознайомилися з 49 і 50 номерами щотижневого інформаційного бюлетеня "Агенція Релігійної Інформації", що виходить під Вашим керівництвом.

На нашу думку праця є дуже актуальною, корисною і необхідною. Тому відділ буде пропагувати її не лише в області але і в Україні.

На жаль не маємо попередніх номерів бюлетеня. Просили б Вас при найменшій можливості подати нам для службового користування попередні номери, а також наступні. За що наперед Вам щиро вдячні.

Бажаємо Вам плідної праці, успіхів і всього найкращого.

З повагою,

Зав. обласного відділу

С.Савчук

Решетило
72-69-84
ск-3

Додаток 15.

UNION CATHOLIQUE INTERNATIONALE DE LA PRESSE (UCIP)
The World Forum of Professionals in the Secular and Religious Media

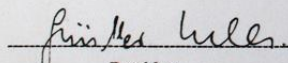
Hereby

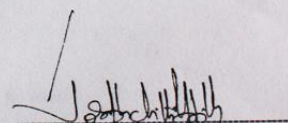
CERTIFIES THAT*Agence de presse religieuse -APR- , Ukraine*

has been unanimously accepted as UCIP's institutional member at the annual UCIP council meeting held at Crakov, Poland from 22 to 27 April 1996. Since 1927, UCIP has welcomed all Catholic newspapers, publications, publishing houses, institutes of journalism or communication, associations of journalists, publishers and professors of communication, newspaper groups, news agencies as her institutional members. UCIP has individual and institutional members in more than one hundred countries.

UCIP members are partners in the efforts for value-oriented journalism in view of better communication and peace throughout the world. They contribute to initiatives that bring together media professionals from all parts of the world, so that their experiences can be shared in view of higher professional standards, global family, and respect to all irrespective of race, colour, nationality and opinion.

Geneva, Switzerland
31 May 1996

President

Secretary General

Додаток 16.

ВЛАДИКА ЛЮБОМИР ГУЗАР
ЕПИСКОП-ПОМІЧНИК ГЛАВИ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Р 98/402
Львів, 3 березня 1998 року

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

Беручи до уваги рекомендації Спостережної Ради Радіо «Воскресіння» з метою впорядкування видавничої діяльності та забезпечення більшої ефективності інформації про релігійне і церковне життя українського народу

НАКАЗУЮ:

Заснувати Агенцію Релігійної Інформації на основі відділу інформації Радіо «Воскресіння».

Виконання цього розпорядження покладено на директора редакції Радіо «Воскресіння» п. Мирослава Павлюка.

+ Любомир
+ Любомир

Додаток 17.

ВЛАДИКА ЛЮБОМИР ГУЗАР
ЕПИСКОП-ПОМІЧНИК ГЛАВИ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Р 98/401
Львів, 4 березня 1998 року

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

Для організації роботи Агенції Релігійної Інформації та здійснення керівництва оперативною діяльністю

НАКАЗУЮ:

Призначити виконуючим обов'язки директора Агенції Релігійної Інформації п. Павлюка Мирослава Йосиповича.

Любомир

+ Любомир

Додаток 18.

ВЛАДИКА ЛЮБОМИР ГУЗАР
 ЄПИСКОП-ПОМІЧНИК ГЛАВИ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Прот. № 99/1006

Львів, 8 листопада 1999 року

ДОВІРЕНІСТЬ

Я, ГУЗАР Любомир, єпископ-помічник Глави Української Греко-Католицької Церкви уповноважую директора Радіо „Воскресіння“ пана ПAVЛЮКА Мирослава Йосиповича, здійснити реєстрацію (перереєстрацію) газети „МЕТА“ - часопису Львівської Архиепархії згідно з Законом „Про друковані засоби масової інформації (преса) в Україні“.

Довіреність дійсна до 31.03.2000 року.

Єпископ-помічник Глави УГКЦ

Додаток 19.

ВЕРХОВНИЙ АРХІЄПІСКОП

Українська Греко-Католицька Церква КИЄВО-ГАЛИЦЬКА МИТРОПОЛІЯ

Львів, 17 листопада 2003 р.
Прот. № 2003/ 600

Всесвітліший отець
Іван Галімурка
редактор архієпархіальної газети
"Мета"

Слава Ісусу Христу!

Всесвітліший отче !

Бажаю сердечно привітати Вас із призначенням на редактора газети "Мета" та побажати Вам успішної праці.

Ви прийняли на себе нелегке завдання, бо "Мета" вже багато десятиліть була головним періодичним виданням Львівської архієпархії навіть у важкі часи відродження нашої Церкви і самостійної держави.

Хочеться дуже усердно побажати Вам багато Божих благодатей для гідного сповнення відповідальних обов'язків.

Нехай милостивий Господь обдаровує Вас своїми ласками. А як завдаток уділяю Вам та усім Вашим співпрацівникам Архієрейське благословення.

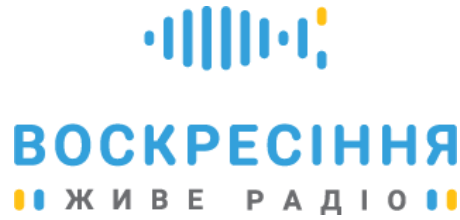
Читачів "Мети" вітаю з появою подальших чисел і бажаю знайти на її шпальтах поживу для їхніх умів і сердець.

Благословення Господнє на Вас!

Пл. Св. Юра, 5
79000, Львів, Україна
Тел.: (0322) 97-11-21
Факс: (0322) 97-95-60

Ілюстрація 1.

Ілюстрація 2.

Ілюстрація 3.

Ілюстрація 4.

ВОСКРЕСІННЯ
ЖИВЕ РАДІО

3 КВІТНЯ
11:10 | 15:10 | 20:30

**ГАЛУЗКА
ДОБРА**

Богдан Романов | о. Ігор Бойко | Юрій Мончак

The poster features a background image of a large, white, domed church with multiple crosses on its roof. In the top left, there is a circular inset showing a branch with red pomegranates and flowers. The text is overlaid on a green geometric shape that points towards the church. At the bottom, three circular portraits of the hosts are shown, with their names listed below them.